



Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

60 metai

2017 m. birželio 9 d.

Turinys

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Regionų komitetas

120-oji plenarinė sesija, 2016 m. gruodžio 7–8 d.

2017/C 185/01	Europos regionų komiteto rezoliucija „Europos Komisijos 2017 m. darbo programa“	1
---------------	---	---

NUOMONĖS

Regionų komitetas

120-oji plenarinė sesija, 2016 m. gruodžio 7–8 d.

2017/C 185/02	Europos regionų komiteto nuomonė „Programa REFIT: vietos ir regionų perspektyva“	8
2017/C 185/03	Europos regionų komiteto nuomonė „Turizmas – regioninio bendradarbiavimo ES varomoji jėga“ . . .	15
2017/C 185/04	Europos regionų komiteto nuomonė. Bendro vartojimo ekonomika ir interneto platformos. Bendra miestų ir regionų vizija	24
2017/C 185/05	Europos regionų komiteto nuomonė. Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė	29
2017/C 185/06	Europos regionų komiteto nuomonė. Žemės ūkio produktų kainų svyravimo reguliavimas	36
2017/C 185/07	Europos regionų komiteto nuomonė. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos peržiūra . . .	41
2017/C 185/08	Europos regionų komiteto nuomonė. Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų planas	55

III Parengiamieji aktai

REGIONŲ KOMITETAS

120-oji plenarinė sesija, 2016 m. gruodžio 7–8 d.

2017/C 185/09	Europos regionų komiteto nuomonė. ESIF 2.0	62
2017/C 185/10	Europos regionų komiteto nuomonė. Darbuotojų komandiravimo direktyvos persvarstymas	75
2017/C 185/11	Europos regionų komiteto nuomonė. Žuvininkystės išteklių išsaugojimas ir jūrų ekosistemų apsauga taikant technines priemones	82
2017/C 185/12	Europos regionų komiteto nuomonė. Bendros Europos prieglobsčio sistemos reforma	91
2017/C 185/13	Europos regionų komiteto nuomonė. Teisėta migracija	105

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

120-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2016 M. GRUODŽIO 7–8 D.

Europos regionų komiteto rezoliucija „Europos Komisijos 2017 m. darbo programa“

(2017/C 185/01)

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

atsižvelgdamas į:

- Europos Komisijos 2016 m. spalio 25 d. komunikatą dėl jos 2017 m. darbo programos,
 - savo 2015 m. birželio 4 d. rezoliuciją dėl 2015–2020 m. prioritetų ir 2016 m. birželio 15 d. rezoliuciją dėl indėlio į Europos Komisijos 2017 m. darbo programą,
 - 2012 m. vasario mėn. Protokolą dėl bendradarbiavimo su Europos Komisija,
1. pažymi su susirūpinimu, kad Europos Sąjungą, praėjus 60 metų po jos sukūrimo, yra ištikusi gili krizė, pasitikėjimas Europos projektu nedidėja ir ją būtina pertvarkyti; kartu pabrėžia, kad metai iš metų Europos piliečiai vietos ir regioninį lygį laiko vertais didžiausio pasitikėjimo iš visų valdymo lygmenų ES. Todėl RK palaiko su piliečiais dialogą aktyviai dalyvaujant vietos ir regionų vadovams vietos poreikius ir ypatumus atspindinčiais klausimais ir taip prisideda prie svarstymų apie Europą;
 2. pritaria Komisijai, kad bendri iššūkiai, su kuriais susiduria ES, yra šie:
 - būtinumas pasinaudojant ekonomikos atsigavimu kurti tvarias darbo vietas ir mažinti nelygybę;
 - Europos solidarumo mechanizmų, visų pirma susijusių su migracijos valdymu, sukūrimas;
 - užtikrinti taiką ir stabilumą neramumų kupiname pasaulyje ir kad Europos Sąjunga būtų pasirengusi kovoti su padidėjusia terorizmo grėsme;
 - būtynbė vykdyti savo įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą ir užtikrinti plataus užmojo ir subalansuotą prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos švelninimo politiką;
 - netikrumas dėl Jungtinės Karalystės referendumo pasekmių.
 3. pritaria Komisijos įsitikinimui, kad šiems iššūkiams reikia „iš apačios į viršų“, piliečių vadovaujamo ir daugiapakopio valdymo, tačiau pabrėžia, kad ES veiksmais turi būti suteikta piliečiams galių;

4. pabrėžia, kad reikia įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas rengiant **Baltąją knygą dėl Europos ateities** ir ragina Komisiją apsvarstyti RK nuomones šia tema ir įtraukti RK į konsultacijų etapą;

Darbo vietos, ekonomikos augimas, investicijos ir sanglaudos politika

5. apgailestauja, kad darbo programoje mažai dėmesio kreipiama į esminių vaidmenį, kurį atlieka **Europos struktūriniai ir investicijų fondai** (ESI fondai) teikdami pagalbą visiems Europos piliečiams ir regionams, stiprindami sanglaudą, skatindami inovacijas ir rodydami tikrą Europos solidarumą siekiant harmoningo vystymosi visoje ES. Ragina Komisiją suformuluoti sanglaudos politikos ateitį po 2020 m., kadangi tai yra pagrindinė ES investicijų politika ir ji privalo būti pagrįsta į vietą orientuotu požiūriu ir atnaujinta teritorine vizija; kartu RK ragina Komisiją tęsti savo pastangas paprastinant ESI fondų procedūras siekiant mažinti biurokratiją ir padidinti lėšų panaudojimą;

6. pakartoja prašymą nelaikyti viešųjų išlaidų, kurias valstybės narės bei vietos ir regionų valdžios institucijos patiria bendrai finansuodamos ESI fondų programas, struktūrinėmis išlaidomis, kaip jos apibrėžtos Stabilumo ir augimo pakte, kadangi šio pobūdžio investicijos padeda įgyvendinti Europos prioritetus ir daro papildomą svėrto poveikį Europos ekonomikos augimui;

7. palankiai vertina pasiūlymą pratęsti **Europos strateginių investicijų fondo (ESIF)** veiklos laikotarpį ir padidinti jo finansinį pajėgumą, tačiau pažymi, kad tai buvo paskelbta neatlikus išsamaus poveikio vertinimo ar nepriklausomo tyrimo prieš Komisijai pateikiant pasiūlymą; pabrėžia būtinumą toliau remtis Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) ir kitų ES fondų sinergija ir paprastinti procedūras, kad būtų mažinamas biurokratizmas ir padedama geriau panaudoti ES lėšas; pabrėžia, jog būtina stiprinti ir Investicijų plano trečiąjį ramstį; ragina Komisiją ir Europos investicijų banką paspartinti pastangas didinti informuotumą vietose, spręsti neproporcingo geografinio ESIF finansuojamų projektų pasiskirstymo klausimą, kad būtų optimizuota investicijų integracija ir sinergija siekiant bendrai sudaryti sanglaudos politikos intervencinių veiksmų programas ir viešai skelbti daugiau išsamios informacijos apie ESIF finansuojamus projektus konkrečiai nurodant jų papildomumą;

8. išsipareigoja ankstyvuojančiu etapu prisidėti prie diskusijų dėl pasiūlymo dėl būsimos **daugiametės finansinės programos po 2020 m.**, įskaitant nuosavų išteklių reformą;

9. ragina skubiai priimti **reglamentą „Omnibus“** siekiant padidinti ESI fondų programų, kurios jau įtrauktos į dabartinį programavimo laikotarpį, poveikį ir užtikrinti, kad būtų geriau jomis pasinaudojama;

10. pabrėžia būtinumą stebėti **ES miestų darbotvarkės** įgyvendinimą ir akcentuoja, jog svarbu miesto aspektą įtraukti į kitų sričių politiką; pakartoja raginimą parengti baltąją knygą dėl ES miestų darbotvarkės;

11. pakartoja savo raginimą sukurti Europos būsto darbotvarkę, pagal kurią būsto atžvilgiu būtų horizontaliai taikomas iki šiol fragmentiškas požiūris įgyvendinant sektorių politiką, pavyzdžiui, Miestų darbotvarkę, darnų vystymąsi, sanglaudos politiką, konkurencijos politiką ar socialines iniciatyvas, pavyzdžiui, Europos socialinių teisių ramstį;

12. pabrėžia būtinumą parengti elgesio kodeksą dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo **2017 m. Europos semestre** ir reikalauja metinę augimo apžvalgą papildyti teritorine analize, įskaitant konkretų teritoriniam aspektui skirtą skyrių konkrečioms šalims skirtose ataskaitose, ir parengti rekomendacijas valstybėms narėms dėl vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimo įgyvendinant nacionalines reformų programas;

13. remia Komisijos nuolatinį dėmesį investicijoms, ypač nustatant investicijų skatinimo priemones Europos semestre; šiuo požiūriu, atkreipia dėmesį į Komiteto **Bratislavos deklaraciją „Investuoti ir sujungti“**, kurioje pabrėžiama, kad investicijomis pagrįstas vietos ir regionų ekonomikos augimas privalo būti įtvirtintas teritorinio vystymosi strategijose, ir pažymi, jog svarbu užtikrinti kokybiškoms investicijoms skiriamų viešųjų biudžetų sinergiją su kitais finansiniais šaltiniais regionų, vietos, nacionaliniu ir Europos lygmenimis;

14. džiaugiasi Komisijos ketinimu toliau dirbti įgyvendinant **Darna** **vystymosi tikslus** ir pabrėžia, kad Europai reikia ilgalaikės strategijos, kuri užtikrintų pažangą, darnų ir integracinį augimą ir nustatytų Europos semestro kryptį; tokia strategija turėtų remtis strategijos „Europa 2020“ laikotarpio vidurio peržiūra;

15. palankiai vertina Komisijos rodomą dėmesį jaunimo nedarbo problemai stiprinant **ES jaunimo garantijų iniciatyvą** ir **Jaunimo užimtumo iniciatyvą** bei sukuriant **Europos solidarumo korpusą**, kuriam būtų naudingas ankstyvas, iniciatyvus ir patikimas vietos ir regionų valdžios institucijų, jaunimo organizacijų ir apskritai pilietinės visuomenės dalyvavimas;

16. apgailestauja, kad trūksta iniciatyvų, kurios padėtų spręsti ilgalaikio nedarbo problemą ir įvertinti Europos lygmens draudimo nuo nedarbo formas, papildančias nacionalines sistemas ekonomikos nuosmukio atvejais ir padedančias neleisti, kad asimetriniai sukrėtimai taptų struktūriniais sunkumais visoje Europoje;

17. prašo, kad naujoje **Europos įgūdžių darbotvarkėje** būtų atsižvelgta į vietos ir regionų pranašumus ir sunkumus, įskaitant skirtingus vietos ir regionų darbo rinkos poreikius, ir tikisi, kad bus įgyvendinama pameistrystės kokybės sistema ir bus pateiktas pasiūlymas dėl didesnio pameistrių judumo;

18. laukia Komisijos pasiūlymo dėl dirbančioms šeimoms kylančių profesinio ir asmeninio gyvenimo derinimo problemų, ypač susijusių su moterų dalyvavimu darbo rinkoje, sprendimo;

19. rengiantis **Europos kultūros paveldo metams 2018 m.**, ketina sutelkti dėmesį į kultūrą ir kultūros paveldą, taip pat į ES tarptautinius kultūrinius ryšius, kurie yra itin svarbūs stiprinant europinę tapatybę ir propaguojant pagrindines Europos vertybes, socialinę įtrauktį, inovacijas ir kultūrų dialogą, taip pat kultūrinį ir paveldo turizmą;

20. pabrėžia, jog būtina, kad programos „**Horizontas 2020**“ laikotarpio vidurio peržiūra ir būsimos konsultacijos dėl kitos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos būtų vienas organiškasis procesas, kurio metu būtina spręsti inovacijų diegimo atotrūkį Europoje; praneša, kad RK įneš savalaikį indėlį į 2017 m. numatytą **bioekonomikos veiksmų plano** peržiūrą;

Ekonominė ir pinigų sąjunga

21. pažymi, kad **Baltojoje knygoje dėl Europos ateities** taip pat bus pateikti pasiūlymai dėl EPS ateities, ir pageidautų, kad būtų įgyvendintos reformos EPS valdymo demokratiniam legitimumui stiprinti;

22. pažymi, kad norint pagerinti **EPS socialinę dimensiją**, būtina spręsti socialinius bei regioninius skirtumus; palankiai vertina Komisijos ketinimą pasiūlyti sukurti Europos socialinių teisių ramstį, grindžiamą socialiniu požiūriu teisingos Sąjungos principais ir atitinkantį subsidarumo bei proporcingumo principus;

23. palankiai vertina siūlomą **Stabilumo ir augimo pakto peržiūrą**, tačiau ragina Komisiją atsižvelgti į būtinumą padaryti šį paktą palankesnę augimui, ypač investicijas; pakartoja savo ankstesnę raginimą visapusiškai įvertinti viešosioms investicijoms taikomų **Europos statistikos taisyklių** teritorinį poveikį;

Energetikos sąjunga ir klimato politika

24. palankiai vertina Komisijos išsipareigojimą skatinti **energjios vartojimo efektyvumą** ir **atsinaujinančiąją energiją** vykdant išsamią energetikos sąjungos politiką, apimančią **gero valdymo taisykles**, atitinkamas inovacijų rėmimo priemones ir elektros energijos rinkos modelio persvarstymą bei tolesnį energetikos infrastruktūros tobulinimą siekiant užtikrinti tarpregionines ir tarpvalstybines jungtis ir paramą energijos sistemų decentralizacijai kaip žingsnį pirmyn siekiant tvarios ir lanksčios energijos vidaus rinkos;

25. ypač rekomenduoja, kad ES politika elektros energijos rinkos modelio ir atsinaujinančiosios energijos srityje būtų suderinta ir subalansuota, skiriant deramą dėmesį vietos ir regionų problemoms, tokioms kaip nedidelio masto energijos tiekėjų prieiga prie tinklo skirstomųjų tinklų;

26. pritaria **Paryžiaus susitarimo** įgyvendinimui ir atkreipia dėmesį į tai, kad šalinant atotrūkį tarp nacionalinių išipareigojimų ir pastangų, kurių reikia, kad pasaulio klimato atšilimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, miestų ir regionų pastangas reikės integruoti į nacionalinius išipareigojimus, taip pat reikės horizontalaus ir vertikalaus koordinavimo, įskaitant ES ir JTBBKK lygiu. Todėl RK prašo Komisijos remti RK prašymą įtraukti šį aspektą į nacionalinius išipareigojimus, pagerinti NAZCA ir Kovos su klimato kaita lyderių institucionalizavimą JTBBKK sekretoriato sudėtyje ir palengvinti keitimąsi patirtimi vietos ir regionų lygmeniu. RK taip pat ragina Komisiją skatinti su miestais, regionais ir klimato kaita susijusiais mokslinių tyrimų projektais prisidėti prie būsimo Tarpyvriausybinės klimato kaitos komisijos darbo;

27. ragina Europos Komisiją bendradarbiauti su RK kuriant regionų ir vietos lygmeniu nustatytų įnašų koncepciją, siekiant skatinti veiksmus vietos ir regionų lygmeniu, kad būtų pasiekti tikslai, dėl kurių susitarta 21-ojoje klimato kaitos konferencijoje Paryžiuje;

28. ragina Komisiją atnaujinti savo **klimato ir energetikos tikslus**, numatant 50 % sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį iki 2030 m., palyginti su 1990 m. lygiu, ir įtraukti prisitaikymo prie klimato kaitos aspektą į visų lygmenų politiką ir finansavimą. Komisija turėtų remti savanoriškas iniciatyvas, skatinančias perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio ir atsparumą klimato kaitos poveikiui miestuose ir regionuose. Komisijos vertinimo ataskaitoje, pateiktoje dėl **ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos**, būtina paaiškinti, ką reiškia galių suteikimas miestams ir regionams;

Darnus vystymasis

29. ragina Komisiją padėti įgyvendinti **nelaimių rizikos mažinimo strategijas** miestuose ir regionuose, ypač pasienio regionuose, ir užtikrinti, kad ES investicijos atitiktų nelaimių rizikos mažinimo standartus;

30. palankiai vertina **ES platformos dėl maisto švaistymo ir nuostolių** sukūrimą ir ragina Komisiją imtis veiksmų maisto atliekų srityje nustatant plataus užmojo maisto atliekų mažinimo tikslus; tai turėtų būti įtraukta į ES tvarių maisto sistemų strategiją, įskaitant biologinės įvairovės apsaugą, aplinką, sveikatą, prekybą, išteklių valdymo ir žemėtvarkos aspektus, taip pat socialines ir kultūrinės maisto vertybes;

31. ragina Komisiją įgyvendinant **Žiedinės ekonomikos veiksmų planą** atsižvelgti į RK rekomendacijas ir 2017 m. pradžioje atlikti planuotą **Geriamojo vandens direktyvos** peržiūrą, pateikti pasiūlymą dėl minimalių pakartotinai naudojamo vandens kokybės reikalavimų ir plastiko naudojimo, perdirbimo bei pakartotinio naudojimo strategiją, kurioje turėtų būti nustatyti aiškūs ir plataus užmojo tikslai dėl teršimo plastiku ir jo patekimo į aplinką; ragina Komisiją pasiūlyti papildomas iniciatyvas, susijusias su statybų ir griovimo sektoriumi, ekologiniu projektavimu ir antrinių žaliavų, medžiagų ir komponentų panaudojimu;

32. naudodamasis Europos Komisijos jungtinės techninės bendradarbiavimo aplinkos srityje platforma, yra pasirengęs ir pageidautų glaudžiau bendradarbiauti su Komisija įgyvendinant ilgai lauktus veiksmus pagal **Europos Sąjungos septintosios aplinkosaugos veiksmų programos (2014–2020 m.)** 4 prioritetinį tikslą; apgailestauja, kad planuotos 2017 m. iniciatyvos yra su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla, ir pakartoja savo prašymą pateikti pasiūlymą dėl ES direktyvos, kuria būtų nustatytos atitikties ES aplinkos *acquis* užtikrinimo nuostatos, ir pasiūlymą dėl naujos direktyvos dėl teisės kreiptis į teismą aplinkos klausimais;

33. atsižvelgiant į neseniai priimtą deklaraciją „Korkas 2.0“, pakartoja savo raginimą parengti **Baltąją knygą dėl kaimo vietovių**, kuria būtų pagrįsta kaimo plėtros politika po 2020 m., ir ragina imtis praktinių priemonių kaip įgyvendinti „patikrą kaimo požiūriu“ (angl. „rural proofing“) visose ES politikos srityse, atsižvelgiant į tai, kad formuojant politiką kaimo vietovės dažnai pamiršamos;

34. pasirengimo BŽŪP po 2020 m. kontekste pabrėžia glaudžią sąsają tarp kaimo plėtros ir žemės ūkio, todėl ragina taikyti paramos priemones šeimos ūkiams, visų pirma siekiant spręsti žemės ūkio produktų kainų svyravimo problemą;

35. Europos pakrančių ir jūrų regionų bei jų jūrų ekonomikos labai toliau dirbs **tvaraus vandenynų valdymo** srityje; siekdamas skatinti mėlynąjį augimą ir darbo vietų kūrimą, RK dirbs glaudžiai bendradarbiaudamas su regionais ir visais suinteresuotaisiais subjektais valdymo ir gebėjimų stiprinimo srityje, kad būtų atremti iššūkiai maisto gamybos grandinėje, sumažintas spaudimas aplinkai, kuri kelia neteisėta žvejybos praktika ir tarša, bei žinių apie jūrą, mokslo ir inovacijų srityse;

36. apgailestauja, kad Komisijos 2017 m. darbo programoje nepakankamai dėmesio skiriama **sveikatai**, nors Komisija turėtų remti valstybes nares ir jų regionus jiems siekiant didinti prevenciją, įgyvendinti reformas ir optimizuoti savo sveikatos priežiūros sistemas, ypač taikant **e. sveikatos priemones**, ir parengti išsamias strategijas demografijos klausimais;

Bendrosios rinkos strategija, MVĮ, pramonė, konkurencija ir bendroji skaitmeninė rinka

37. palankiai vertina Komisijos ketinimą pasiūlyti priemones, kurios sustiprintų **bendrąją prekių rinką**, ypač susijusias su abipusio pripažinimo principu ir reikalavimų neatitinkančiais gaminiais, ir pabrėžia, kad reikia tęsti darbą siekiant baigti kurti bendrąją paslaugų rinką, kuriai visai teisėtai daug dėmesio skiriama bendrosios rinkos strategijoje;

38. pakartoja savo raginimą bendrosios rinkos ramstį įtraukti į Europos semestrą, sukuriant reguliarios stebėsenos ir vertinimo sistemą;

39. atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą ginti Europos pramonę ir pabrėžia, kad **Europos pramonės konkurencingumas** priklauso ir nuo konkurencingos tiekimo grandinės ir kad prekybos politika atlieka svarbų vaidmenį šioje srityje;

40. pabrėžia, kaip svarbu sukurti pažangų reglamentavimą ir sumažinti MVĮ tenkančią administracinę naštą, visų pirma sustiprinant **programą REFIT** ir užtikrinant, kad rengiant naujas taisykles būtų nuolat atsižvelgiama į poveikį MVĮ;

41. pritaria tam, kad būtų sukurtas **bendro vartojimo ekonomikos miestų forumas**, RK dalyvaujant kaip vienam svarbių suinteresuotųjų subjektų; be to, su apgailestavimu pažymi, kad nepateikta jokių pasiūlymų, kaip apsaugoti teises naujų užimtumo formų, kurias lemia skaitmeninimas, atveju;

42. pabrėžia, kad reikia persvarstyti **sprendimą ir sistemą dėl visuotinės ekonominės svarbos paslaugų (VESP)** ir ragina Komisiją 2017 m. pradėti viešas konsultacijas siekiant sudaryti galimybę vietos ir regionų valdžios institucijoms pareikšti savo nuomonę dėl sunkumų, su kuriais jos susiduria valstybės pagalbos kontrolės srityje finansuodamos VESP;

43. pabrėžia pagrindinį veiksmingos viešųjų pirkimų sistemos vaidmenį, susijusį su vietos ir regionų valdžios institucijų pajėgumu įgyvendinti ES investavimo tikslus, ir ragina Komisiją teikti pagalbą siekiant užtikrinti visišką **viešųjų pirkimų direktyvų** įgyvendinimą ir įvertinti sunkumus, su kuriais susiduria vietos ir regionų valdžios institucijos taikydamos viešųjų pirkimų direktyvas;

44. pakartoja raginimą atnaujinti **Europos turizmo strategiją** pagal specialią turizmui ES skirtą biudžeto eilutę ir ragina tiek Komisiją, tiek valstybes nares sudaryti sąlygas lengviau gauti finansavimą mažoms ir vidutinėms turizmo įmonėms;

45. palankiai vertina Komisijos pastangas baigti įgyvendinti bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją, pasitelkus ir e. viešąjį pirkimą, ir įneš savo indėlį per neseniai sukurta bendrą **dalyvaujamąją plačiajuosčio ryšio platformą**; pabrėžia, jog būtina, kad bendroji skaitmeninė rinka būtų naudinga visai Europai suteikdama prieigą prie sparčiojo plačiajuosčio ryšio;

Teisingumas, saugumas, pagrindinės teisės ir migracija

46. pabrėžia, kad **migracija** yra sudėtingas ir daugiapakopis procesas, kuriame svarbų vaidmenį vaidina kilmės ir paskirties šalys, regionai ir miestai. Svarbu skatinti aktyvesnį dialogą ir glaudesnę valstybių narių ir ES bei migrantų kilmės ir tranzito šalių institucijų bei jų atitinkamų regionų ir vietos lygmenų bendradarbiavimą;

47. todėl ragina Komisiją atsižvelgti į RK rekomendacijas dėl pabėgėlių apsaugos jų kilmės šalyse ir dėl naujojo partnerystės pagrindų susitarimo;

48. ragina remti vietos ir regionų valdžios institucijas įgyvendinant **bendros Europos prieglobsčio sistemos reformą** ir kitas ES priemones, parengtas remiantis **Europos migracijos darbotvarke**, pavyzdžiui, pataisytomis nuostatomis dėl teisėtos migracijos ir integracijos veiksmų planu; prašo Komisijos į Europos migracijos darbotvarkės laikotarpio vidurio peržiūrą įtraukti RK rekomendacijas dėl migrantų integracijos; primena, kad integracija – tai procesas, pagrįstas ir teisėmis, ir pareigomis;

49. reiškia susirūpinimą dėl sunkumų, su kuriais susiduriama kontroliuojant **nelydimus nepilnamečius**, ir dėl jiems gresiančio pavojaus tapti prekybos žmonėmis ir išnaudojimo aukomis; primygtinai ragina įgyvendinti įtraukties ir mokymo programas, skirtas ir nepilnamečiams bei vietos ir regionų valdžios institucijoms, dirbančioms jų priėmimo srityje, taip pat priimančiojoje šalyje gyvenančių nepilnamečių kilmės bendruomenėms, siekiant užtikrinti, kad nepilnamečiai galėtų būti laikinai apgyvendinti priimančiojoje šeimose arba tinkamai įrengtose patalpose, kur būtų galima ugdyti jų socialinius, emocinius ir pažintinius gebėjimus;

50. ragina Komisiją suteikti vietos ir regionų valdžios institucijoms konkrečios ir praktinės informacijos apie **migrantų priėmimo ir jų integravimo finansavimo galimybes** ir pakartoja savo raginimą sudaryti vietos ir regionų valdžios institucijoms galimybę tiesiogiai naudotis atitinkamomis ES finansavimo priemonėmis;

51. ragina Komisiją remti vietos ir regionų valdžios institucijas kuriant prevencijos **strategijas dėl kovos su radikalėjimu**, toliau rinkti ir viešinti geriausios praktikos, kaip išvengti radikalėjimo, pavyzdžius rengiant politiką vietos ir regionų lygmeniu bei remti skirtingų miestų tarpusavio bendradarbiavimą sprendžiant radikalėjimo problemą;

ES prekybos politika

52. atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą tęsti derybas dėl prekybos su **JAV, Japonija, Mercosur, Meksika, Tunesu ir ASEAN** šalimis, taip pat siekti naujų įgaliojimų pradėti derybas su Turkija, Australija, Naująja Zelandija ir Čile, tačiau mano, kad Komisija turėtų toliau stengtis parodyti jų pridėtinę vertę;

53. pakartoja, ypač plataus užmojo **būsimos prekybos darbotvarkės** kontekste, kad Komisija turėtų įvertinti kiekvienos svarbios prekybos politikos iniciatyvos teritorinį poveikį;

Stabilumas ir bendradarbiavimas už Europos Sąjungos ribų

54. palankiai vertina tai, kad **Visuotinėje Europos Sąjungos strategijoje** aiškiai raginama peržiūrėti išorės partnerystes ir nurodoma, kad ES remis įvairius būdus siekiant kaimyninių šalių atsparumo ir sprendžiant opiausius valdymo, ekonominius, visuomenės, klimato ir energetikos pažeidžiamumo klausimus bei kuriant veiksmingesnę migracijos politiką Europai ir jos partneriams;

55. pabrėžia Regionų komiteto indėlį – tarpininkaujant jo **jungtiniams konsultaciniams komitetams** ir **darbo grupėms**, organizuojant Plėtos dienas su partneriais iš narystės siekiančių šalių – į Komisijos plėtos politikos tikslą – skatinti bendrą stabilumą ir gerovę su šalimis kandidatėmis ir potencialiomis šalimis kandidatėmis;

56. pabrėžia, kad **Europos kaimynystės politikos (EKP)** poveikis gali būti ilgalaikis tik tuo atveju, jeigu ši politika duos praktinės naudos visiems naudos gavėjams, ir akcentuoja, kad būtina išlaikyti rytinės ir pietinės kaimynystės pusiausvyrą; pabrėžia vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį įtvirtinant demokratiją ir teisinę valstybę visuomenėje, ragindamas labiau remti decentralizacijos reformas kaimyninėse šalyse;

57. pabrėžia, kad regioninis bendradarbiavimas svariai prisideda prie stabilumo visame pasaulyje ir ragina Komisiją paspartinti bendradarbiavimą su **Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių regionų ir vietos valdžios institucijų asamblėja (ARLEM)**, **Rytų partnerystės šalių vietos ir regionų valdžios institucijų konferencija (CORLEAP)** ir RK darbo grupe Ukrainos klausimais, visų pirma įgyvendinant regionines programas ir naujas iniciatyvas;

58. pabrėžia, kad įgyvendinant peržiūrėtą EKP būtina svarbų prioritetą teikti iniciatyvoms, remiančioms decentralizacijos procesus, porinius projektus ir administracinių gebėjimų stiprinimą subnacionaliniu lygmeniu; atkreipia dėmesį į Nikosijos iniciatyvą, kurią RK pradėjo įgyvendinti remdamas Libijos miestus ir kuri padėjo suderinti poreikius su technine parama Libijos savivaldybių pajėgumui teikti paslaugas atkurti; ragina Komisiją toliau remti šias pagal principą „iš apačios į viršų“ bendradarbiavimo formas ir skirti pakankamai administracinių ir finansinių išteklių; pakartoja, kad vietoj buvusios **Vietos administravimo priemonės** reikia diegti naujas gebėjimų stiprinimo priemones narystės siekiančiose ir Europos kaimynystės politikoje dalyvaujančiose šalyse;

59. pritaria pastarojo meto pokyčiams po **ES merų pakto dėl klimato ir energetikos** ir **Merų susitarimo** sujungimo, siekiant sukurti didžiausią miestų, įsipareigojusių dėl klimato politikos, koaliciją, ir yra pasirengęs pasinaudoti savo tarptautiniais kanalais, ryšiais, kolegomis ir partnerystėmis (ARLEM dėl Pietų pakto ir Afrikos pakto, CORLEAP dėl Rytų pakto, ICLEI bei ES ir Kinijos urbanizacijos partnerystė dėl Šiaurės Amerikos ir Pietryčių Azijos, ir kt.), siekiant toliau didinti pastangas sprendžiant klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie jos ir atsparumo klimato kaitai bei darnaus vystymosi problemas;
60. prašo Komisijos glaudžiai bendradarbiauti su RK siekiant viešinti konkrečias Europos miestų problemas, patirtį ir indėlį į naująją Pasaulinio pakto valdymo struktūrą;
61. palankiai vertina siūlomą **Naujos partnerystės** su trečiosiomis šalimis **programą** ir naująją Europos išorės investicijų planą bei prašo į šį procesą įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas;
62. ragina Komisiją per derybas dėl peržiūrėto **Europos konsensuso dėl vystymosi ir JT darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo** bei dėl naujo **susitarimo baigus galioti Kotonu susitarimui**, kuris bus 2017 m. kovo mėn. vykstančios RK decentralizuoto bendradarbiavimo konferencijos dėmesio centre, skatinti aktyvų vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą vystomajame bendradarbiavime;
- Pilietybė, valdymas ir geresnė teisėkūra**
63. ragina Komisiją persvarstyti **Europos piliečių iniciatyvos** (EPI) reglamentą, kad būtų supaprastinta ir pagerinta šios priemonės teisinė sistema;
64. palankiai vertina Komisijos REFIT iniciatyvą, visų pirma pasiūlymą įvertinti deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų bei tam tikrų antrinių teisės aktų skaidrumą ir procedūrų demokratinę kontrolę;
65. pakartoja savo prašymą į naujų ES teisės aktų poveikio vertinimo etapą, kur tinkama, įtraukti **teritorinio poveikio vertinimus**; siūlo RK ir Jungtinio tyrimų centro naujai įsteigtam teritorinės politikos kompetencijos centrui glaudžiau bendradarbiauti vertinant ES teisės aktų įgyvendinimą;
66. ragina ES institucijas didinti skaidrumą, bendradarbiavimą ir veiksmingumą bei palankiai vertina jų bendrą įsipareigojimą pagal **Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros** kartu nustatyti bendruosius tikslus ir prioritetus, ypač dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų; pageidauja, kad RK būtų įtrauktas į visus teisėkūros proceso etapus, kad būtų išnaudotas jo visas potencialas teisėkūros cikle;
67. tikisi dar glaudesnio bendradarbiavimo su Europos Komisija ir Europos Parlamentu stebint, kaip laikomasi **subsidiarumo** principo, ir rengiant 2017 m. konferenciją subsidiarumo klausimais;
68. paveda Komiteto pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Komisijai, Europos Parlamentui, ES Tarybai pirmininkaujančiai Slovakijai ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkui.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 8 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

NUOMONĖS

REGIONŲ KOMITETAS

120-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2016 M. GRUODŽIO 7–8 D.

Europos regionų komiteto nuomonė „Programa REFIT: vietos ir regionų perspektyva“

(2017/C 185/02)

Pranešėjas

François DECOSTER (FR/ALDE)

Šiaurės-Pa de Kalė ir Pikardijos regiono tarybos pirmininko pavaduotojas

Pamatinis dokumentas 2016 m. sausio 13 d. Europos Komisijos raštas**POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. remia Europos Komisijos pastangas užtikrinti, kad Europos politika būtų labiau atsižvelgiama į nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijoms rūpimus klausimus ir pakartoja, kad tai turi būti bendra visų valdymo lygmenų atsakomybė;
2. pritaria požiūriui, kad geresnis reglamentavimas nereiškia tiesiog mažesnio ES lygmens teisės aktų skaičiaus – jis taip pat yra susijęs su lygmeniu, kuriuo geriausiai galima pasiekti numatytų tikslų, nustatymu, ir pabrėžia, kad veiksmingas subsidiarumo principo taikymas yra svarbus geresnio reglamentavimo aspektas;
3. pabrėžia, kad bet koku reglamentavimu būtina siekti vienodai svarbių rūpimų klausimų ir lūkesčių, susijusių su saugumu (asmeniniu, teisiniu, administraciniu, finansiniu) ir su veiksmingumu, laisve ar lankstumu, pusiausvyros; užtikrinti šių susirūpinimą keliančių klausimų pusiausvyrą konkrečiomis aplinkybėmis yra demokratinio proceso uždavinys, o visais lygmenimis demokratiškai išrinktiems atstovams tenka atsakomybė paaiškinti piliečiams apie neišvengiamus susitarimus ir kompromisus;
4. atsižvelgia į Aukšto lygio nepriklausomų suinteresuotųjų šalių grupės administracinei naštai mažinti (E. Stoiberio grupės) darbą, jos galutinę ataskaitą ir skirtingas nuomones;
5. atkreipia dėmesį į 2016 m. balandžio 13 d. Tarybos, Komisijos ir Parlamento pasirašytą Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros ir tikisi, kad šiuo nauju susitarimu bus prisidedama prie ES sprendimų priėmimo gerinimo visais etapais – planavimo, rengimo, priėmimo, įgyvendinimo ir vertinimo; vis dėlto reiškia susirūpinimą, kad konkretus vietos ir regionų lygmeniu demokratiškai išrinktų atstovų ir RK vaidmuo neminimas jokiam Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnio reglamentavimo kontekste, išskyrus susijusį su „suinteresuotaisiais subjektais“, nepaisant Lisabonos sutartimi jiems suteiktos svarbos ir įgaliojimų;
6. nori dalyvauti kitose naujo susitarimo aiškinimo ir įgyvendinimo iniciatyvose, kad būtų galima visapusiškai pasinaudoti jo, kaip patariamojo organo, galimybėmis teisėkūros cikle; primena, kad daugelis RK narių dalyvauja įgyvendinant ES politiką;
7. palankiai vertina Europos Komisijos prašymą parengti „išsamesnę perspektyvinę nuomonę“, kurioje būtų pateikti „papildomi pasiūlymai dėl ES teisės aktais numatytų reikalavimų ir paprastesniais būdais pasiekta tokių pačių arba netgi geresnių rezultatų“;

8. palankiai vertina Europos Komisijos konkrečioms politikos sritims skirtus prašymus dėl Komiteto perspektyvinių nuomonių, pavyzdžiui, aplinkos, energetikos, finansinių paslaugų ir žemės ūkio sritims, kuriose vietos ir regionų valdžios institucijos gali nustatyti kliūtis ir pateikti pasiūlymus dėl jų poreikius atitinkančios pažangos;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad šia išsamesne perspektyvine nuomone apžvelgiamas reglamentavimo poveikis vietos ir regionų valdžios institucijoms ir raginama vykdyti konkrečią politiką bei atlikti į šį sektorių orientuotą analizę, kad būtų nustatyti trukdžiai ir kliūtys;

10. palankiai vertina bendrą požiūrį, kurį taikant į konsultacijas, susijusias su geresniu reglamentavimu, konkrečiai įtraukiami regionų ir vietos veikėjai; šiuo atžvilgiu palankiai vertina, pavyzdžiui, ataskaitą „Nyderlandų provincijos siekia geresnio reglamentavimo“ (angl. „Dutch Provinces for better regulation“) ir atkreipia dėmesį į įvairius nustatytus trukdžius ir siūlomus konkrečius sprendimus;

11. todėl palankiai vertina priimtą Amsterdamo paktą dėl konkretaus ES miestų darbotvarkės įgyvendinimo, nes teminėse partnerystėse geresnis reglamentavimas atlieka svarbų vaidmenį. Atsižvelgiant į šias aplinkybes taip pat buvo atliktas tyrimas „Bridge! Vietos ir regionų valdžios institucijoms skirtas geresnis ES reglamentavimas“, kuriame pateikiami konkrečių atvejų pavyzdžiai, kai vietos ir regionų praktiniams veiksams kyla kliūčių dėl ES reglamentavimo;

12. primygtinai ragina Europos Komisiją išnagrinėti siūlomus sprendimus, susijusius su sektorių reglamentais, proporcingumu, tarpvalstybiniais trukdžiais, valstybės pagalba ir su auditu susijusiu spaudimu, ir į juos atsižvelgti rengiant naujas taisykles;

13. pripažįsta konkretų vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį įvairiose srityse, kurioms didelę įtaką daro ES reglamentavimas, ir jų, kaip ES teisės aktus įgyvendinančių ir ES lėšas valdančių institucijų, vaidmenį ir pabrėžia, kad su konkrečia jų kompetencija susijusi atsakomybė sukuria joms galimybių įvertinti, kuriose teisinio reglamentavimo srityse yra trūkumų ir galbūt reikalingi pokyčiai;

14. mano, kad visais valdymo lygmenimis reikia užtikrinti, kad teisės aktai būtų tinkami, veiksmingi ir efektyvūs ir dėl jų neatsirastų nereikalingų sąnaudų, kartu apsaugant piliečius, vartotojus, tvarumą ir aplinką;

15. mano, kad ES institucijos turi pademonstruoti reglamentavimo sistemų vertę, taip pat pridėtinę ES teisės aktų vertę visiems piliečiams kartu laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų;

16. pripažįsta, kad pastarieji ekonominiai sunkumai lėmė sąlygas, kuriomis dėl papildomų sąnaudų, atsiradusių dėl perteklinio reglamentavimo, buvo dar labiau sumažintas daugelio vietos ir regionų valdžios institucijų biudžetas. Tai įvyko tuomet, kai turimi ištekliai buvo sumažėję. Tai buvo labai sunku ir paskatino šias institucijas bandyti sumažinti administracines išlaidas nepaisant padidėjusio poreikio imtis veiksmų. RK pakartoja savo nuomonę, kad reikia supaprastinti ir sumažinti biurokratiją tais atvejais, kai tai turi įtakos pagrindinėms užduotims, kurias turi vykdyti vietos ir regionų valdžios institucijos;

17. teigiamai vertina tai, kad ankstesniuose Europos Parlamento, EESRK ir RK priimtuose pranešimuose ir nuomonėse patvirtinta suderintų ES veiksmų, vykdomų bendradarbiaujant su nacionalinėmis ir ES institucijomis, taip pat vietos ir regionų valdžios institucijomis, svarba;

18. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka esminis vaidmuo padedant piliečiams įveikti dėl ilgalaikių ekonomikos problemų kylančius sunkumus, ypač pasitelkiant ES programas, ir primena, kad teisinis tikrumas ir galimybės lengvai pasinaudoti ES programomis, pripažįstant struktūrinių reformų būtinybę, yra svarbios sąlygos tam, kad jos galėtų tinkamai atlikti savo darbą;

19. pažymi, kad ES finansavimas svarbus daugeliui vietos ir regionų valdžios institucijų įgyvendinant ES teisės aktus, ypač įgyvendinant pagal ekonominę galią diferencijuotą sanglaudos politiką;

20. pripažįsta, kad ES programų ir reikiamų reglamentavimo sistemų prieinamumas gali sukelti didelių sunkumų, susijusių su teisinių sistemų, įgyvendinimo, audito ir ataskaitų rengimo taisyklių aiškinimu, ir atkreipia dėmesį į tai, kad ypač audito tvarka projektų rėmėjams dažnai sukelia sunkumų, susijusių su ilgalaikiu įrašų saugojimu, kaip nurodyta ir RK nuomonėje dėl ESI fondų supaprastinimo;

21. palankiai vertina Europos Parlamento rezoliuciją „Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programa (REFIT). Dabartinė padėtis ir perspektyva“⁽¹⁾, kurioje patvirtinamas RK kaip politinės institucijos vaidmuo ir pritariama nuostatai, kad REFIT programa neturi daryti neigiamo poveikio standartams;

22. palaiko tikslą mažinti biurokratizmą ir nereikalingą reglamentavimo našta, tačiau pabrėžia, kad REFIT nereikėtų laikyti pretekstu mažinti užmojus, ypač aplinkos, maisto saugos, sveikatos ir vartotojų teisių srityse;

23. pritaria tikslui, kad nacionaliniu lygmeniu ES teisės aktai kaip galima dažniau turėtų būti įgyvendinami „tokie, kokie yra“, o ES taisyklėse nustatyti standartai būtų viršijami tik ten, kur to reikia dėl objektyvių ir techninių priežasčių. Bet kokiu atveju valstybėms narėms ir regionams ir ateityje turi būti leista nuspręsti, ko reikia tinkamam įgyvendinimui. Komisijos pasiūlymas, kad „perteklinis reglamentavimas“ kiekvienu atveju turėtų būti atitinkamai pagrįstas, suteiktų daugiau skaidrumo. Tačiau didesnė atskaitomybės už įgyvendinimą nacionaliniu ir regionų lygmeniu reikalavimai negali paskatinti kišimosi į nacionalinio administracinio organizavimo ir administracinių procedūrų klausimus;

24. pabrėžia, kad vertinant teisės aktus svarbu atsižvelgti į visuomenines, aplinkos ir kitas sąnaudas, naudą ir trūkumus piliečiams ir ekonomikai, taip pat į vadinamąsias sąnaudas dėl Europos masto veiksmų nebuvimo⁽²⁾, t. y. sąnaudas, patiriamas dėl to, kad tam tikrame sektoriuje nesiimama bendrų Europos lygmens veiksmų;

25. atsižvelgdamas į tai, dar kartą ragina Europos Komisiją parengti ES masto tipinę perteklinio reglamentavimo apibrėžtį, siekiant teisinio tikrumo įgyvendinant ir taikant ES teisę ir mažinant neproporcingai didelę biurokratinę našta⁽³⁾;

Konkrečios rekomendacijos

26. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti skaitmeninių metodų ir IRT priemonių, tarp jų ir pagal ES e. valdžios veiksmų planą, kūrimą, kad būtų užtikrintas bendras stebėsenos ir ataskaitų teikimo poreikius atitinkančių duomenų rinkimo formatai ir procesas ir teikiant duomenis tiek nacionalinėms, tiek ir ES duomenų bazėms sumažinta administracinė našta;

27. pabrėžia, kad svarbios tinkamumo patikros, kuriomis galima nustatyti sutapimus ir neatitikimus, kurie laikui bėgant atsirado dėl įvairių tikslų ir naujų politikos iniciatyvų, ypač susijusių su ataskaitų teikimo ir atitikties reikalavimais;

28. pabrėžia, kad reikia geriau suprasti įvairius išpareigojimus teikti ataskaitas, nustatytus tam, kad būtų laikomasi ES teisės; siūlo parengti kuo labiau suvienodintą atskaitomybės reikalavimų vietas ir regionų valdžios institucijoms sąrašą ir užtikrinti, kad taikoma ataskaitų teikimo metodika būtų siekiama sumažinti piliečiams, MVĮ ir vietas bei regionų valdžios institucijoms tenkančią administracinę našta;

Komunikacija, konsultacijos ir kalba

29. pripažįsta, kad kalba ir jos vartojimas gali tapti arba kliūtimi, arba kvietimu dalyvauti; lengvai suprantama ir aiški kalba – svarbus teisėkūros ir reguliavimo pokyčių aspektas;

30. mano, kad įtraukumui būtina paprasta ir aiški kalba, struktūros ir taisyklės, siekiant užtikrinti, kad ES, jos tikslas, programos, politika ir praktinė pagalba būtų visiems prieinami;

⁽¹⁾ P8_TA(2016)0104.

⁽²⁾ Europos Parlamento tyrimas „Išlaidų dėl ES masto veiksmų nebuvimo nustatymas, 2014–19 m.“

⁽³⁾ Nuomonė dėl ES reglamentavimo kokybės (REFIT), 2013 m.

31. todėl primygtinai ragina Europos Komisiją supaprastinti vartojamą kalbą, kad ji taptų suprantama visiems, ir siūlo, laikantis teisinių reikalavimų, vartoti kuo mažiau techninės kalbos;
32. mano, kad būtinas vartotojui priimtinesnis ir nuoseklesnis ES taisyklių ir teisės aktų aiškinimas, įskaitant, pavyzdžiui, proporcingus audito reikalavimus, didesnę fiksuotų tarifų naudojimą, supaprastintas paraiškas, reikalavimus ir ataskaitas ir aiškesnį taisyklių (pavyzdžiui, valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų teisės aktų) aiškinimą;
33. mano, kad ES turi skirti tinkamą dėmesį aktyviai komunikacijos strategijai, kuri skirta partneriams įtraukti, veiklai palaikyti ir investicijoms pritraukti;
34. pabrėžia tiek vietas, tiek regionų valdžios institucijų atliekamą mokymo ir informavimo apie ES politiką ir programas, kad jos taptų artimesnės piliečiams, vaidmenį;
35. atkreipia dėmesį į *Europe Direct* informacijos centrų vaidmenį informuojant piliečius apie ES teisės aktus ir programas, renkantis piliečiams prieinamą turinį ir kalbą;
36. atkreipia dėmesį į tai, kad žinių centrai, pavyzdžiui, *Europa Decentraal* Nyderlanduose, atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tinkamą ES teisės aktų įgyvendinimą ir aiškinimą. Ekspertai atlieka svarbų vaidmenį nemokamai teikdami informaciją ir konsultacijas vietas ir regionų valdžios institucijoms ir jų asociacijoms. Kita vertus, didelė žinių centrų darbo paklausa rodo, kad būtina supaprastinti ES teisės aktus;
37. palankiai vertina tai, kad dabartine praktika piliečiai skatinami dalyvauti konsultacijose. Vis dėlto pavieniai piliečiai retai prisideda, nes daugelis konsultacijų ribotos dėl kalbos prieinamumo, techninių terminų ir konteksto vartojimo, todėl iš esmės tam nesudarytos sąlygos. Tokios konsultacijos prieinamos tik nedaugeliui piliečių, kurių gebėjimai ir kalba, kurią jie moka, jiems suteikia galimybę dalyvauti. Svarbu užtikrinti, kad visi suinteresuotieji subjektai ir ypač pilietinė visuomenė turėtų vienodą prieigą prie konsultacijų dokumentų, kurie turi būti išversti į visas oficialiąsias ES kalbas ir parengti paprasčiausiu, aiškiausiu ir suprantamiausiu būdu, kad būtų pateikta kuo daugiau informacijos apie propaguojamas taisykles;
38. laikosi nuomonės, kad konsultacijos su piliečiais turėtų papildyti, o ne pakeisti struktūruotas viešąsias konsultacijas ar menkinti atitinkamų institucinių organų, kurie pripažinti Lisabonos sutartyje, vaidmenį;
39. pakartoja, kad teisėkūros iniciatyvos etape svarbu surengti konsultaciją su vietas ir regionų teisėkūros asamblėjomis tarpininkaujant RK, kadangi šios teritorijoms atstovaujanti asamblėja yra demokratinė priemonė apibendrinti realius piliečių, įskaitant tų, kurie patys negali išreikšti savo nuomonės, poreikius;
40. mano, kad šiuo požiūriu regionų ir vietas valdžios institucijoms turėtų būti teikiama pirmenybė privačių įmonių atžvilgiu tiek atsižvelgiant į jų vaidmenį, pripažintą Lisabonos sutartimi, tiek į tai, kad jos yra demokratijos ir politinio atstovavimo išraiška;

Programos ir finansavimas: techninė pagalba, konsultacijos ir ataskaitų teikimas

41. ragina Komisiją konsultacijoms dėl reglamentavimo taikyti vieno langelio principą, kuriuo būtų užtikrinta, kad ES lėšų prašantiems asmenims būtų laiku teikiami tinkami, vienareikšmiški ir aiškūs patarimai;
42. siūlo programos vykdymo laikotarpiu prašyti praktiškai dirbančių specialistų pateikti nuomonę, kad teisinės ir reglamentavimo sistemos pakeitimai galėtų būti grindžiami praktine patirtimi;
43. siūlo sukurti konkretų techninės pagalbos lėšų naudojimo mechanizmą, pagal kurį būtų sudaromos su programa susijusios teisininkų grupės, į kurias visi pareiškėjai galėtų kreiptis nemokamai, kurios užtikrintų patikimas ir nuoseklias konsultacijas dėl ES finansavimo taisyklių, paremtas patvirtintu vienuodu teisės aktų aiškinimu, kaip siūlo Europos Komisija, ir paremtas esama praktika, kad būtų panaikinta kuo daugiau netikrumo ir šiuo metu galutiniams paramos gavėjams tenkančios atsakomybės;

44. siūlo valdymo priemonėmis aiškiai atskirti programos administravimą ir projekto ir (arba) programos įgyvendinimą, kad būtų išvengta galimo interesų konflikto ir tendencingo vertinimo;

45. siūlo, neviršijant esamos biudžeto viršutinės ribos, kuo labiau didinti fondų dydį, kad būtų galima taikyti programa grindžiamą požiūrį į įgyvendinimą, kai sujungiama keletas susijusių projektų, o sėkmė vertinama pagal pagrindinius, o ne atskirų projektų rezultatus, pavyzdžiui, energijos srityje (tai tik viena iš pavyzdinių sričių);

46. siūlo išnagrinėti galimybes parengti ir tobulinti finansų inžinerijos modelius, įskaitant pagrindiniams sektoriams skirtus specialistų rizikos kapitalo fondus, efektyvesnį finansavimo suderinimą su JESSICA (Bendra Europos parama tvarioms investicijoms į miestų teritorijas), kad būtų skatinama investicijų į nekilnojamąjį turtą rinka, ir galimybę teikti JASMINE (Bendrieji veiksmai mikrofinansų įstaigoms Europoje remti) grindžiamą mikrokreditų sistemą, skirtą pradedančiosioms ir mažosioms įmonėms remti;

47. siūlo didinti papildomo finansavimo, ypač iš privačiojo sektoriaus, galimybes, siekiant užtikrinti, kad vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų gauti lėšų vietos poreikiams patenkinti;

48. prašo Komisijos pasiūlyti mechanizmą, kuriuo nepanaudotos ir panaikintos lėšos būtų gražinamos į ES biudžetą, kad būtų skirtos atitinkamai valstybei narei kaip asignuotosios įplaukos, siekiant užtikrinti, kad šios lėšos bus nukreiptos ir panaudotos įgyvendinti sektorių politiką toje valstybėje narėje, kuriai jos ir buvo numatytos balsavimu;

49. šiuo metu turimos lėšos nepanaudojamos visų pirma dėl prastos, sudėtingos ir pernelyg smulkmeniškai apibrėžtos įgyvendinimo sistemos ir netinkamai nustatytų prioritetų. Labai svarbu užtikrinti tinkamą komunikaciją su vietos ir regionų valdžios institucijomis ir kitais nacionaliniais subjektais iš naujo apibrėžiant ir išaiškinant prioritetus, kad nenukentėtų gavėjai;

50. todėl labai svarbu užtikrinti, kad daugiamečių finansavimo programos pasižymėtų tikslams pasiekti reikalingu planavimo saugumu ir patikimumu. Todėl, užtikrinus didesnę daugiamečių finansinės programos lankstumą, perskirstytos lėšos arba naujos politinės iniciatyvos negali būti finansuojamos jau patvirtintų programų sąskaita;

51. siūlo partneriams aiškiai paskirstyti vaidmenis teikiant atskaitas apie ES finansuojamas programas savivaldybėje arba regione ir jas stebint, įskaitant išlaidų ir rezultatų peržiūrą ir taisomųjų veiksmų planavimą, ir prašo Komisijos teikti paramą, įskaitant finansavimą, vietos ir regionų valdžios institucijoms, kai dėl teisėkūros arba ne teisėkūros procedūra priimamų aktų supaprastinimo padidėja paslaugų teikimo viešosios išlaidos;

Sanglaudos politika

52. prašo Europos Komisijos, atsižvelgiant į vietos ir regionų valdžios institucijų pasiūlymus, imtis papildomų sanglaudos politikos supaprastinimo veiksmų, kaip nurodyta Komiteto nuomonėje „ESIF supaprastinimas iš vietos ir regionų valdžios institucijų perspektyvos“ (pranešėjas Petr Osvald (CZ/PES)) ⁽⁴⁾;

53. primena, kad Europos struktūriniai ir investicijų (ESI) fondai – pagrindinės ES priemonės, kuriomis skatinama ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda visose valstybėse narėse, ir kad būtina juos supaprastinti, kad būtų pasiekti politikos tikslai; šiuo programavimo laikotarpiu reikėtų numatyti greitus pokyčius, taip pat ilgalaikį supaprastinimą, kuris galėtų lemti esminę įgyvendinimo mechanizmo ir teisės aktų peržiūrą;

54. ypač didelę dėmesį skiria būtinybei imtis supaprastinimo, įskaitant teisės aktų ir ne teisės aktų pakeitimus su auditu, ataskaitų teikimo reikalavimais ir gairėmis, valstybės pagalba, viešaisiais pirkimais ir pertekliniu reglamentavimu susijusiose srityse;

⁽⁴⁾ CDR 8/2016.

55. pažymi, kad norint imtis supaprastinimo veiksmų, reikia vykdyti tikslinį visų susijusių Komisijos tarnybų, visų pirma Regioninės ir miestų politikos GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD, Konkurencijos GD ir Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ GD, bendradarbiavimą;

56. ragina Europos Komisiją geriau informuoti vietas ir regionų valdžios institucijas apie Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) ir Europos strateginių investicijų fondo (ERPF) sąveiką ir remti atitinkamus mokymus;

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

57. ragina supaprastinti paraiškų ir ataskaitų teikimo procesus mokslinių tyrimų ir inovacijų lėšų srityje ir plačiau taikyti standartinius įkainius, ypač kalbant apie audito tvarką;

Bendra žemės ūkio politika ir kaimo plėtra

58. atkreipia dėmesį į 2015 m. spalio mėn. priimtoje Nuomonėje dėl bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) supaprastinimo ⁽⁵⁾ pateiktas rekomendacijas;

59. dar kartą pabrėžia, kad reikia stiprinti pasitikėjimo galutiniais paramos gavėjais principą ir palengvinti prievolę pateikti išlaidas pateisinančius dokumentus teikiant galutinę ataskaitą ir imtis veiksmų audito etapu, daugiausia dėmesio skiriant finansuojamų projektų rezultatams;

60. yra susirūpinęs, kad, nepaisant nurodytų naujosios BŽŪP tikslų mažinti ES lygmens teisės aktų skaičių, Komisijos reguliavimo apimtys pasitelkiant deleguotuosius aktus padidėjo;

61. pakartoja savo raginimą siekti didesnio BŽŪP ir kitų ES politikos sričių, pavyzdžiui, aplinkos politikos (ir fondų), nuoseklumo ir papildomumo; labiausiai reikia didesnio Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai ir kitų Europos struktūrinių ir investicijų (ESI) fondų, kuriais vykdoma bendra strateginė programa, grindžiama strategijos „Europa 2020“ plataus užmojo politikos tikslais, nuoseklumo;

62. mano, kad BŽŪP turi būti suderinta su teritorinės sanglaudos tikslu, kuris įtvirtintas Lisabonos sutartyje, ir reikia stengtis užkirsti kelią tam, kad dėl ES priemonių didėtų teritoriniai skirtumai arba kiltų pavojus viešosioms paslaugoms, pavyzdžiui, kaimo vietovėse;

MVĮ skirtų taisyklių supaprastinimas

63. mano, kad šiuo metu vykdomame darbo procese dėl geresnio MVĮ reglamentavimo labai svarbu visapusiškai atsižvelgti į faktinius regionų ir vietos verslo aplinkos subjektų poreikius;

64. pabrėžia, kad REFIT platforma taip pat privalo skirti deramą dėmesį valdžios institucijoms tenkančiai reguliavimo naštai. Svarbu vengti įmonių reguliavimo našta perkelti viešojo administravimo institucijoms ir atvirksčiai;

65. pažymi, kad po konsultacijų su jo Europos verslių regionų iniciatyvos nugalėtojais prioritetinės sritys, kuriose reikia imtis supaprastinimo, arba sritys, kuriose pagal dabartines taisykles vykdomo supaprastinimo mastas vis dar nepakankamas, apima MVĮ dalyvavimą ERPF finansuojamuose projektuose, MVĮ prieigą prie viešųjų pirkimų, vartotojų teisės ir REACH. Reikalavimai pranešti prekybos statistiką (Intrastatas) taip pat įvardyti prioritetu vykdant tolesnę veiklą;

66. mano, kad reikia imtis veiksmų, kuriais būtų supaprastintos administracinės MVĮ skirtos taisyklės, ypač susijusios su PVM;

67. ragina imtis priemonių, kuriomis būtų supaprastinti MVĮ viešieji pirkimai; nuogaštaija, kad supaprastinimo priemonių lygio, kuris bus nustatytas naujomis direktyvomis ir Europos bendroju viešųjų pirkimų dokumentu, gali nepakakti MVĮ palankioms viešųjų pirkimų taisyklėms užtikrinti;

⁽⁵⁾ CDR 2798/2015.

68. perspėja, kad supaprastinimo priemonės neturi pakenkti vietos ir regionų valdžios institucijų savarankiškumui norint nustatyti griežtesnius standartus atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir piliečių poreikius, ypač lygybės, socialinės, pramonės ar aplinkos politikos srityse;

69. pabrėžia, kad ES teisės aktai dėl valstybės pagalbos, susijusios su visuotinės ekonominės svarbos paslaugomis (VESP), tapo pernelyg išsamūs ir pernelyg sudėtingi dėl daugybės valstybės pagalbą reguliuojančių antrinių teisės aktų ir privalomos teisinės galios neturinčių teisės aktų. Tolesnis supaprastinimas didins teisinį tikrumą, paspartins investicinių projektų įgyvendinimą, užtikrins, kad laiku būtų teikiamos VESP, ir skatins augimą bei darbo vietų kūrimą;

70. pabrėžia, kad būtina didinti naujų inovatyvių mažųjų įmonių informuotumą apie naujas viešųjų pirkimų procedūras, jų privalumus bei trūkumus ir teikiamą paramą. Po trejų metų turi būti atliktas ES viešųjų pirkimų taisyklių poveikio vertinimas, siekiant patikrinti, ar buvo sudarytos palankesnės sąlygos dalyvauti konkursuose MVĮ, ar buvo sumažintos biurokratinės kliūtys ir ar padėta užmegzti ilgalaikės partnerystės ryšius dėl prekių ir paslaugų, kurių šiuo metu rinkoje nėra;

71. pakartoja savo raginimą dėl *de minimis* taisyklių ribinių verčių padidinimo VESP skiriamai valstybės pagalbai, taip pat dėl SESV 108 straipsnio 3 dalyje numatyto atleidimo nuo įpareigojimo pranešti apie valstybės pagalbą, teikiamą kompensaciją už viešąją paslaugą, skiriamą tam tikroms už visuotinių ekonominės svarbos paslaugų valdymą atsakingoms įmonėms, forma, ribinės vertės padidinimo, nes šios priemonės lems tolesnį supaprastinimą vietos ir regionų valdžios institucijoms bei kompensaciją gaunančioms įmonėms;

Aplinkos apsaugos teisė

72. atkreipia dėmesį į 2016 m. balandžio mėn. priimtą savo nuomonę „ES aplinkosaugos teisė. Ataskaitų teikimo ir atitikties gerinimas“⁽⁶⁾ ir prašo Europos Komisijos ir valstybių narių, vykdančių aplinkos apsaugos politikos stebėsenos ir ataskaitų teikimo išpareigojimų tinkamumo patikras, laikytis jo pateiktų rekomendacijų;

73. ypatingą dėmesį skiria konkrečioms nuomonėje pateiktoms rekomendacijoms, susijusioms su pernelyg sudėtingais audito ir ataskaitų teikimo reikalavimais, ypač ragina automatizuoti ataskaitų teikimo priemones ir rasti skirtingomis direktyvomis nustatytų ataskaitų teikimo išpareigojimų sąveiką; pakartoja savo pasiūlymą sukurti papildomų aplinkos apsaugos teisės srities direktyvų „įgyvendinimo rezultatų suvestines“;

74. palankiai vertina galimybę priimti horizontaliąją ES direktyvą, kuria būtų nustatytos atitikties ES aplinkos *acquis* užtikrinimo nuostatos, pagrįstos pirmiau nurodytoje RK nuomonėje minimais principais;

75. atkreipia dėmesį į tai, kad 2013 m. Europos Sąjunga buvo nustačiusi 63 privalomus ir 68 neprivalomus tikslus, kurių dauguma turėjo arba turės būti pasiekti iki 2015 m. ir 2020 m. Šių tikslų poveikį subnacionalinei valdžiai ir įmonėms dar teks įvertinti ir į jį atsižvelgti, kai šie tikslai siūlomi ir koreguojami. Nenaudingų nustatytų tikslų reikėtų atsisakyti, kad vietos valdžios vadovams būtų suteikta pakankamai savarankiškumo pritaikyti priemones prie vietos ekonomikos ir aplinkos sąlygų;

76. pakartoja, kad, siekiant užtikrinti, jog ataskaitos ir rodikliai dėl aplinkos būklės būtų nuoseklūs, veiksmingi ir patikimi, būtinas tinkamas atsakomybės sričių ir išteklių paskirstymas ir aiškūs informacijos srautai, susiję su valstybių narių aplinkos srities stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimais, tarp savivaldybių, regionų ir nacionalinio lygmens įstaigų.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

Europos regionų komiteto
pirmininkas

Markku MARKKULA

⁽⁶⁾ CDR 5660/2015.

Europos regionų komiteto nuomonė „Turizmas – regioninio bendradarbiavimo ES varomoji jėga“

(2017/C 185/03)

Pranešėjas Hans-Peter WAGNER (AT/EPP), Breitenvango meras**POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Daugiapakopis valdymas

1. remia ES politiką, kuria siekiama išlaikyti pirmaujančią Europos – kaip turistų labiausiai lankomo pasaulio regiono – poziciją (2015 m. Europoje apsilankė 51,4 % visų užsienio turistų, t. y. apie 609 mln. žmonių⁽¹⁾) ir užtikrinti, kad šis sektorius maksimaliai prisidėtų prie tvarumo, inovacijų, ekonomikos augimo ir užimtumo;
2. pabrėžia, kad remiantis SESV 195 straipsniu turizmas priklauso valstybių narių kompetencijai ir kad ES kompetencijai priklauso remti, koordinuoti ar papildyti valstybių narių veiksmus, taigi ir vietos ir regionų valdžios institucijų veiksmus, šioje srityje. Šioje srityje pagrindinis vaidmuo tenka regionų ir vietos valdžios institucijoms atsižvelgiant į jų kompetenciją, nes daugelis regionų šiame sektoriuje turi išskirtinę kompetenciją. Atsižvelgiant į turizmo svarbą vidaus rinkai būtinas valstybių narių, regionų ir vietos valdžios lygmenų bendradarbiavimas, laikantis subsidiarumo ir daugiapakopio valdymo principų, taip pat bendri Europos principai, kriterijai ir priemonės, turinčios Europos pridėtinę vertę;
3. ragina Europos Komisiją (EK) persvarstyti **2010 m. turizmo strategiją**, parengti integruotą ES turizmo politiką, susijusią su visomis svarbiomis ES politikos sritimis, didinti turistų pasitikėjimą visu turizmo sektoriumi, laikytis ryžtingesnio požiūrio į sezoniskumą ir pateikti daugiametę darbo programą su aiškiais tikslais, rodikliais ir turizmui skirtomis priemonėmis;
4. prašo ES valstybių narių remiantis ES turizmo strategija vystyti nacionalinę turizmo politiką konsultuojantis su vietos ir regionų valdžios institucijomis;
5. ragina į visas **makroregionines strategijas** įtraukti turizmo skyrių⁽²⁾. EK raginama kartu su RK parengti teminių katalogą, kuriame makroregionams būtų nustatyti galimi turizmo tikslai;
6. pabrėžia, kad šiuo metu turizmas yra vienas sparčiausiai augančių ekonomikos sektorių Europoje; tai sektorius, kuris skatina pasaulinį ekonomikos augimą ir vystymąsi, sukuria milijonus darbo vietų, didina eksportą ir investicijas bei keičia žmonių gyvenimus; tai sektorius, kuris leidžia patirti kultūrų įvairovę ir vertybes; ir aktyviai prisideda laipsniškai stiprinant jaunųjų kartų Europos tapatybę;
7. ragina **regionus ir miestus** ateityje parengti turizmo strategijas, derančias su Europos ir makroregioninėmis strategijomis, ir kurti **viešojo sektoriaus subjektų** bendradarbiavimą bei viešojo ir **privačiojo sektorių partnerystes** naujai turizmo infrastruktūrai kurti, skatinti ir įgyvendinti, atsižvelgiant į senėjančios Europos visuomenės poreikius ir sudarant sąlygas vyresnio amžiaus piliečiams be kliūčių keliauti visoje Sąjungoje. Šios strategijos turėtų būti derinamos su turizmo skatinimo lankytinose vietose planų rengimu siekiant padidinti jų konkurencingumą skatinančius viešuosius ir privačius išteklius ir infrastruktūrą. Tai pat reikia skatinti tvarkyti pripažintas lankytinas vietas, kuriose laikui bėgant sumažėjo esamų išteklių pajėgumas pritraukti turistų srautus;

⁽¹⁾ Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos (UNWTO) duomenys, cituojami 2016 m. Eurostato regionų statistikos metraštyje.

⁽²⁾ COM(2009) 248 *final*, „Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija“; COM(2014) 357, „Europos Sąjungos strategija Adrijos ir Jonijos jūrų regione“; COM(2010) 715, „Europos Sąjungos strategija dėl Dunojaus regiono“; COM(2015) 366 *final*, „Europos Sąjungos Alpių regiono strategija“.

8. ragina valstybes nares ir Europos Komisiją sudaryti sąlygas vietos ir regionų valdžios institucijų tarpvalstybiniam bendradarbiavimui turizmo srityje ir aktyviai jį remti;

9. skatina kurti **keletą sektorių apimančias vietas** ir regionų **platformas**⁽³⁾, skirtas turizmo vietovių jungimuisi į tinklus, strateginei plėtrai ir rinkodarai⁽⁴⁾, tęsti dialogą ir keistis gerąja praktika bei praktinėmis žiniomis apie ES finansinių priemonių naudojimą;

10. primena, kad Europoje vykdomo tarpvalstybinio bendradarbiavimo požiūriu turizmas yra viena svarbiausių politikos sričių. Tarpvalstybinės bendradarbiavimo struktūros, įskaitant ETBG ir euroregionus, raginamos pasitelkus **tarpvalstybines turizmo strategijas** (pavyzdžiui, transporto arba rinkodaros strategijas) palengvinti tarpvalstybinį, tarptautinį ir tarpregioninį bendradarbiavimą ir taip padidinti pridėtinę vertę, užimtumą ir regioninę pasiūlą vartotojams. Šiuo tikslu jos turėtų naudotis visomis galimomis Europos paramos priemonėmis (pavyzdžiui, ESIF, ESI fondais, *Interreg*, „Horizontas 2020“), įtraukiant labai patyrusias organizacijas, grupes ar tinklus, susijusius su šiuo sektoriumi;

Turizmas ir infrastruktūra

11. ragina naudoti viešuosius ir privačius **išteklis** tvariam kelionių ir turizmo infrastruktūros⁽⁵⁾, kuri daugelyje sričių užtikrina visuotinės svarbos paslaugų teikimą, pagerinimui atokiose vietovėse, kalnų regionuose, salose ir pakrančių vietovėse siekiant užtikrinti **turizmo regionų pasiekiamumą, aprūpinimą ir konkurencingumą**, ir primygtinai siūlo:

— pagerinti Eurostato (ar kitų organizacijų, pavyzdžiui, Europos kelionių komisijos ar Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos) duomenų apie turistų srautus (vykimas tranzitu ir tikslingas turizmas) sistemą;

— įtraukti Eurostatą teikiant daugiau pagal teritorijas suskirstytos informacijos (daugiau nei pagal NUTS 2(1)) ir prisitaikant prie naujų poreikių arba reikalavimų (pavyzdžiui, įtraukti prieinamumo kintamuosius, išmetamą CO₂ kiekį). Tai suteiks galimybę lankytinoms vietovėms turėti patikimų ir palyginamų duomenų siekiant įvertinti ir pagerinti išteklių naudojimą tvarumo požiūriu;

— atsižvelgiant į didžiulę transporto ir aplinkos apkrovą bei infrastruktūros turistiniuose regionuose perkrovą visais valdymo lygmenimis remti **pajėgumų ir lankytinų vietų valdymą**;

— numatyti **pinigines paskatas** turistų srautams išsklaidyti ir jiems koordinuoti visoje Europoje⁽⁶⁾ prisiimant aiškų įsipareigojimą sumažinti sezoniskumą;

— **persvarstyti EK baltąją knygą** siekiant konkurencingos transporto sistemos visoje Europoje, visų pirma siekiant sumažinti tranzito daromą spaudimą pažeidžiamiesiems regionams (tarp jų miestų aglomeracijoms ir gamtos regionams), užtikrinti nenutrūkstamą kelionės grandinę nuo durų iki durų, informavimą apie viešąjį transportą ir esamą pasiūlą⁽⁷⁾, taip pat priemones viešajam transportui, ypač kelionėms traukiniu⁽⁸⁾ skatinti, informavimą apie esamus pasiūlymus bei priemones Europos ir nacionaliniams dviračių takams ir ilgiesiems pėsčiųjų takams propaguoti;

12. ragina į Europos, nacionalines ir regionų turizmo strategijas įtraukti kovos su terorizmu, saugumo, ypač viešosiose vietose, ir civilinės saugos klausimus; visų pirma tai pasakytina apie komunikaciją krizės metu ir krizių valdymą nacionalinėse, regionų ir vietos nenumatytų atvejų planuose ir procesuose;

⁽³⁾ Vienas tokių platformų pavyzdys – Europos regionų tinklas tvariam ir konkurencingam turizmui skatinti (angl. NECSTouR).

⁽⁴⁾ Pavyzdžiui, turizmo ir žemės ūkio, turizmo ir gerovės, turizmo ir SPA, turizmo ir sporto, turizmo ir vietos amatų, kultūros ir kūrybos pramonės, pramonės ir muziejų.

⁽⁵⁾ Įskaitant atokiausius ir nutolusius regionus, kalnų regionus, salas, pakrančių vietoves, tarpvalstybinius regionus, su demografiniais iššūkiais susiduriančius regionus, kultūros ir gamtos vietoves, naujas ir pripažintas lankytinas vietas.

⁽⁶⁾ „Žalieji maršrutai“, valdymas įvedant greitkelio mokestį tam tikromis valandomis ar savaitės dienomis, pigesnės kelionės laivu, žemesni tarifai turistams, besinaudojantiems viešojo transporto priemonėmis (ypač traukiniais).

⁽⁷⁾ Įskaitant prieinamas įvairiarūšio transporto galimybes ir bilietų pardavimo paslaugas.

⁽⁸⁾ Pavyzdžiui, automobilvežio traukinio paslaugos, dviračių gabenimas tarptautiniais traukiniais.

Investicijos turizmo srityje

13. ragina Europos Komisiją, atliekant daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio vertinimą, iš esmės persvarstyti savo požiūrį į turizmą skirstant ESI fondų lėšas, nes šiuo metu šių fondų lėšomis neremiamas turizmas kai kuriose valstybėse, nors daugelyje šių šalių regionų yra mažiau išsivysčiusių vietovių, kuriose turizmas yra praktiškai vienintelė įmanoma vystymosi priemonė (pavyzdžiui, nacionaliniai parkai, aplinkos požiūriu saugomos teritorijos ir kt.);

14. pabrėžia, jog turi būti **investuojama** į Europos turizmo konkurencingumą. Visų pirma MVĮ turėtų geriau pasinaudoti bendrosios skaitmeninės rinkos strategija ir su ja susijusiais paramos priemonių rinkiniais (ESIF, ESI fondai, EJRŽF, *Interreg*, URBACT, programa LIFE, programa „Horizontas“, COSME, „Kūrybiška Europa“, „Erasmus+“, EaSI)⁽⁹⁾. Todėl reikėtų numatyti MVĮ paramos ir mokymo priemones, kurios padėtų veiksmingiau naudoti lėšas;

15. pritaria raginimui į metinį ES biudžetą įtraukti **Europos turizmo rėmimui skirtą biudžeto eilutę**, pagal kurią būtų finansuojami novatoriški, konkurencingi, tvarūs tarpregioniniai ir tarpvalstybiniai projektai, ir remia skiriamą didesnę dėmesį **turizmui svarbioms investicijoms** ES regioninėje politikoje po 2020 m. ES parama turi užtikrinti palengvinimą MVĮ, o su finansavimo valdymo procesu susijusią biurokratinę našta reikia gerokai sumažinti;

16. ragina valstybes nares ir jų regionų valdžios institucijas įtraukti turizmo prioritetus į savo veiklos programas po 2020 m., sudaryti sąlygas valdžios institucijoms ir privačiam sektoriui gauti lėšų savo projektams finansuoti; atsižvelgdamas į demografinių pokyčių spartą, rekomenduoja pirmenybę teikti iniciatyvoms, kuriomis siekiama pritaikyti turizmo infrastruktūrą ir transportą prie senėjančios visuomenės poreikių;

17. ragina valstybes nares:

- spartinti turizmo sektoriaus skaitmeninimą ir ypač prieigos prie sparčiojo plačiajuosčio interneto ryšio plėtrą atokiausiuose, nuošaliuose, retai apgyvendintuose ir kalnų regionuose;
- rekomenduoja valdžios institucijoms išnaudoti Europos skaitmeninės darbotvarkės potencialą ir naudotis jos sukuriamomis galimybėmis skatinti e. sveikatos paslaugas, naudingas ir piliečiams, ir keliautojams;
- imtis priemonių siekiant užtikrinti didelį lankytojų srautą ištisus metus;
- skatinti ilginti vidutinę buvimo trukmę kelionės vietose;
- gerinti šio sektoriaus specialistų gebėjimus ir didinti galimybes įsidarbinti;
- siekti tvarumo, kaip vieno iš pagrindinių lankytojų vietų ir turistinių produktų valdymo kriterijų ir
- kurti ekspertų forumus, skirtus geriausios praktikos, visų pirma MVĮ, sklaidai;

18. apgailestauja, kad dėl žinių trūkumo MVĮ nepakankamai naudojami ESIF, ir pritaria **regioninių investicijų platformų** sukūrimui pagal ESIF, kad MVĮ galėtų naudotis informacija ir praktine patirtimi sekant regioninės plėtros pavyzdžiu (pavyzdžiui, „theALPS“⁽¹⁰⁾). Įgyvendindamas savo 7-ajame regionų ir miestų vadovų susitikime Bratislavoje priimtą deklaraciją „Investuoti ir sujungti“⁽¹¹⁾ RK siūlo EK ir EIB bendrai sukurti **Europos investicijų platformą** su turizmu susijusioms MVĮ ir pagal ESIF kartu organizuoti vietos turizmo investicijų forumus. Konkrečiai, iki 2018 m. turėtų būti įgyvendinti penki bandomieji projektai pavyzdiniuose regionuose (kaimo/atokiuose arba atokiausiuose regionuose, kalnų, pasienio, salų/pakrančių regionuose ir miestuose), galimai taip pat įtraukiant NECSTouR (Europos regionų tinklą tvariam ir konkurencingam turizmui skatinti), Europos pasienio regionų asociaciją, Europos teritorinio bendradarbiavimo grupes ar euroregionus;

⁽⁹⁾ „Guide on ES Funding for the tourism sector 2014–2020“ (ES finansavimo turizmo sektoriuje vadovas 2014–2020 m.). <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18164/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>

⁽¹⁰⁾ <http://www.thealps.travel/en>

⁽¹¹⁾ COR-2016-02559-00-00-DECL-REF.

19. ragina regionus ir ETBG kartu su ESIF valdančiąja taryba ir EIB motyvuoti savo regionų bankus pateikti **investicijų programas**, palengvinančias tarpvalstybines investicijas ir su turizmu susijusių MVĮ galimybes gauti ES finansavimą ir privačiojo sektoriaus išteklių (viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės modeliai);

20. ragina EK remti **tarpvalstybinius labai mažus ir mažus projektus** turizmo srityje, taip pat **žmonių tarpusavio projektus**, kurie ypač pasienio regionuose svariai prisideda prie europietiškumo suvokimo;

21. pakartoja savo raginimą padidinti valstybės pagalbos VESP, kurios dažnai yra naudingos ir su turizmu susijusiai infrastruktūrai, *de minimis* ribines vertes iki 1 mln. EUR kiekvienu konkrečiu atveju per trejus mokestinius metus; regionuose, kurių ekonominis ir socialinis stabilumas didžia dalimi priklauso nuo turizmo ir kuriuose didelis nedarbas, šios ribinės vertės turėtų galioti ir viešosioms investicijoms į su turizmu susijusią infrastruktūrą, su sąlyga, kad ja reguliariai naudosis ir vietos gyventojai; kartu primena, kad iki 2020 m. gruodžio 31 d. taikomas dabartinis Bendrasis bendrosios išimties reglamentas (ES) Nr. 651/2014 jau apima pagalbą kultūrai ir paveldo išsaugojimui bei pagalbą sporto ir daugiafunkcinei laisvalaikio infrastruktūrai;

22. atkreipia dėmesį į tai, kad turizmas yra labai svarbus strategijos elementas daugelyje mažiau išsivysčiusių regionų, kurie turi didelį ir iki šiol nevisiškai išnaudotą ekonominį ir ekologinį potencialą;

Geresnė teisėkūra

23. atkreipia dėmesį į sunkumus, susijusius **su reguliavimo sistema**, ir rekomenduoja valstybėms narėms nesugriežtinti ES teisės aktų nacionalinėmis taisyklėmis (perteklinis reglamentavimas). Pagal programą REFIT RK rekomenduoja EK imtis šių konkrečiai su turizmu susijusių iniciatyvų:

- supaprastinti plačiajuosčio interneto ryšio paslaugų teikėjams taikomas nuostatas, taip pat imtis priemonių, skirtų rinkos ekonomikos ir technologiniu požiūriu neutralios koncepcijos įgyvendinimui;
- peržiūrėti perteklines ES vartotojų teisių direktyvoje nustatytas informavimo pareigas;
- peržiūrėti ir, prireikus, persvarstyti Kelionių paketų direktyvą, reikėtų vengti pernelyg didelės biurokratinės naštos ir teisinio netikrumo;
- supaprastinti Reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams nustatytas informavimo pareigas apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje;
- supaprastinti galiojančias taisykles dėl skysčių vežimo keliaujant lėktuvu ⁽¹²⁾;

24. ragina miesto centrų atgaivinimo strategijose, nustatant būsimus investicijų į atgaivinimą ar infrastruktūrą poreikius, atidžiai išanalizuoti, koks būtų šių investicijų galimas poveikis išlaikant ar didinant vietos patrauklumą turizmo veiklai, ir gerinti prieinamumą riboto judumo piliečiams ir lankytojams;

Teminis turizmas

25. siūlo **remti teminio turizmo projektus** ⁽¹³⁾, grindžiamus pažangia specializacija (pažangieji regionai/miestai), siekiant kompensuoti neigiamą masinio turizmo poveikį, taip pat **pradėti teikti Europos pažangiojo turizmo sostinės vardą**, kurį kiekvienais metais turizmo pramonės, EK, EP ir RK atstovai suteiktų ne daugiau kaip trims ES miestams ir (arba) regionams. Šiuo tikslu ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tvarių ir konkurencingų turizmo vietovių populiarinimui, suteikiant papildomos vertės Patraukliausių Europos turizmo vietovių (angl. EDEN) iniciatyvai. Už miestų centrų ir patogių miesto vietų įsisteigusiems traukos objektams reikia skirti dėmesio, kad naudotų gautų ir didmiesčių periferijų transporto mazgai ar maži ir vidutinio dydžio miestai;

⁽¹²⁾ 2010 m. kovo 4 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 185/2010, kuriuo nustatomos išsamios priemonės bendriesiems pagrindiniams aviacijos saugumo standartams įgyvendinti (OL L 55, 2010 3 5, p. 1).

⁽¹³⁾ Vyno turizmas, gastronomija, ekologinis turizmas, kalbų mokymasis, aktyvus turizmas, dviračių turizmas, gyvenimas kaime, tradicijos, religija, menas, švietimas, moksliniai tyrimai, įvairios populiarios sporto rūšys, verslo turizmas ir kongresų turizmas, MICE (angl. Meetings, Incentives, Conventions and Events (posėdžiai, skatinamosios kelionės, kongresai ir renginiai)) ir pan.

26. pabrėžia, kad miestų turizmas sukuria erdvinę dinamiką, kurią pasitelkus galima pertvarkyti miestų kraštovaizdį atnaujinant viešąsias erdves, infrastruktūrą ir jungtis, vystant vietos infrastruktūrą ir rekreacines vietas. Tai naudinga ne tik turistams, bet ir vietos bendruomenėms bei piliečiams;

27. ragina remti **kultūrinį, gamtinį, istorinį ir religinį turizmą**, prisidedantį prie užimtumo, kultūrų supratimo ir vietos, regionų bei kaimo plėtros, ir susieti turistams patrauklias vietas, pavyzdžiui, UNESCO žmonijos paveldu paskelbtus miestus ir vietas, sukuriant teminius maršrutus Europos, nacionaliniu ir vietos lygmeniu. Šiuo tikslu Europos Sąjungoje reikia sukurti Pasaulio paveldo miestų Europos tinklą ir imtis konkrečių priemonių jiems išsaugoti ir apie juos informuoti;

28. primena, kad sveikatos ir sveikatingumo turizmas yra viena iš sparčiausiai augančių turizmo šakų, pritraukianti vyresnio amžiaus europiečius ir svečius iš trečiųjų šalių, ir rekomenduoja stiprinti turizmo ir senjorų ekonomikos darbotvarkės ryšį;

29. pabrėžia, kad **kaimo turizmas** išsaugo vietos bendruomenes, nes jis kuria darbo vietas, skatina plėtrą, tausoja aplinką ir remia kaimo kultūrą, meną ir amatus, ir ragina:

— kaimo regionus, remiantis regioninės plėtros strategijomis, rengti **integruotas**, taip pat **tarptvalstybines** kaimo turizmo plėtros **strategijas**. Tokiomis strategijomis visų pirma turėtų būti siekiama užtikrinti sklandžias transporto jungtis, leidžiančias be kliūčių keliauti į kaimo vietas ir po jas;

— remti **MVĮ partnerystes paslaugų teikimo srityje** plačiu mastu numatant inovacijų konsultantus, kurie įmonėms patartų, kaip pritraukti miestų gyventojus;

— plėtoti forumus ir platformas, kurios MVĮ suteikia galimybę kurti papildomus produktus ir didesnę naudą turistui;

— kaimo vietas savo vystymosi strategijose daugiau dėmesio skirti kultūros paveldui, nes jis padeda išsaugoti ir kurti darbo vietas, remia žemės ūkio įmones, saugo kultūrinį kraštovaizdį, remia kaimo menus ir amatus;

— šiomis aplinkybėmis į bendrą žemės ūkio politiką po 2020 m. įtraukti konkrečią paramą su turizmu susijusioms MVĮ kaimo vietovėms, siekiant toliau populiarinti kaimo turizmą;

30. pabrėžia svarbų vaidmenį, kurį atlieka kulinarinis turizmas kuriant naujas ir tvarias darbo vietas, ir atkreipia dėmesį į tai, kad vystant šį turizmo sektorių siekiama skatinti aukštos kokybės tradicinius ir vietos gaminius. Atsižvelgiant į tai, kad daugiau kaip trečdalis turistų išleidžiamų pinigų yra skirti maistui, kulinarijos menas yra užtikrintas ir esminis pajamų šaltinis;

31. pakartoja, kad remia Europos kultūros sostinės ir Europos paveldo ženklų iniciatyvas, taip pat Europos paveldo dienas ir Europos Sąjungos apdovanojimą už kultūros paveldą;

Klimato kaita ir tvarumas

32. primena, kad turizmas daugelyje regionų yra ekonomikos augimo, pajamų ir užimtumo garantas. RK ragina regionus **savo turizmo strategijose** ⁽¹⁴⁾ atkreipti dėmesį į **tvarumą** ⁽¹⁵⁾ pasitelkiant naujoviškas priemones, kurios padėtų stebėti ir stiprinti tris turizmo tvarumo aspektus: aplinkos, socialinį ir ekonominį (ETIS), kad būtų laikomasi holistinio požiūrio, leidžiančio iš anksto numatyti ir spręsti aplinkos apsaugos problemas, kurių daugėja dėl su turizmu susijusios veiklos. ES sanglaudos politika turėtų tikslingai remti šių koncepcijų plėtojimą;

33. primygtinai ragina surasti Europos lygmens teisinį sprendimą dėl dalijimosi ekonomikos tendencijos, kuri ne tik turi teigiamo poveikio, bet ir yra susijusi ir su rizika, pavyzdžiui, socialinio darbuotojų draudimo nebuvimas, klientų/turistų apgyvendinimo taisyklių nebuvimas, darbdavių rizikos perkėlimas darbuotojams, neigiamas fiskalinis poveikis ir kokybės kontrolės trūkumas lankytinoje vietoje;

⁽¹⁴⁾ Remiantis NECSTouR regionų pavyzdžiu.

⁽¹⁵⁾ Pavyzdžiui, diversifikuota pasiūla sveikatingumo, kultūros ir sporto srityse, visus metus parduodami nuo sezono nepriklausantys produktai, įvairių atostogų formų ir veiklos poveikio klimatui nustatymo modeliai.

34. pritaria tvaraus kultūrinio turizmo plėtrai miestuose, kuris gali labai paskatinti pajamų gavimą paveldo išsaugojimui ir valdymui reikalingai novatoriškai praktikai. Be to, miestų turizmas skatina inovacijas. Naudojimasis informacija, ryšių technologijomis ir pažangaus miesto koncepcija ne tik leidžia lankytojams patirti puikių išpūdžių, bet ir didina vietos gyventojų gyvenimo kokybę;

35. atsižvelgdamas į klimato kaitą, siūlo turistiniams regionams diversifikuoti savo **ekonominius prioritetus**, ypač kalnų ir pakrančių regionai turi palankias sąlygas išgauti atsinaujinančiąją energiją (vandens/vėjo, saulės, geotermine, biomasės energija), ir kartu su sektoriumi investuoti į klimatui palankius projektus naudojantis tokiomis priemonėmis kaip Viešbučių energijos sprendimai (*Hotel Energy Solutions, HES*)⁽¹⁶⁾ ir Energijos beveik nevartojantys viešbučiai (*Nearly Zero Energy Hotels, neZEH*)⁽¹⁷⁾;

36. primygtinai ragina Komisiją remti kampanijas, skirtas didinti šio sektoriaus informuotumą apie tvarų gamtos išteklių valdymą (siekiant sumažinti vandens suvartojimą, maisto švaistymą ir valymo priemonių bei higienos reikmenų naudojimą);

Darbo rinka, švietimas ir moksliniai tyrimai

37. ragina EK ir valstybes nares toliau imtis priemonių dėl **tarptautinio formalaus kvalifikacijų pripažinimo turizmo srityje** ir įvairiapusio mokymo siekiant sumažinti sezoniskumo poveikį. Kvalifikacijų pripažinimas turi būti grindžiamas aukštais standartais⁽¹⁸⁾;

38. pabrėžia, kad reikia kovoti su nedeklaruojamu arba netinkamai deklaruojamu darbu, kuris turizmo sektoriuje yra plačiai išplitęs⁽¹⁹⁾;

39. primygtinai siūlo EK pagal EURES kartu su nacionalinėmis įdarbinimo agentūromis parengti turizmo sektoriaus programas, skirtas kvalifikuotos darbo jėgos **įdarbinimui** turistiniuose regionuose **visoje Europoje**;

40. ragina vietos ir regionų valdžios institucijas ir įdarbinimo agentūras glaudžiai bendradarbiauti su turizmo sektoriumi kvalifikacijos kėlimo srityje ir, vadovaujantis mokymosi visą gyvenimą principu, rengti mokymus, siekiant plėtoti kokybę (tvarumas, priežiūra, saugumas ir pan.) ir rinkodarą (skaitmeninimas) turizmo sektoriuje;

41. palankiai vertina tai, kad Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja savo 70-ojoje sesijoje priėmė naujus darnaus vystymosi tikslus (DVT)⁽²⁰⁾, ir pabrėžia, kad septyniolikoje DVT turizmas aiškiai nurodytas 8, 12 ir 14 tiksluose dėl savo gebėjimo skatinti ekonomikos augimą, įtraukti ir deramą darbą visiems, skatinti tvarų vartojimą ir gamybą bei spartinti vandens išteklių išsaugojimą ir tvarią plėtrą, nurodant pagrindines veiklos kryptis: propagavimas ir informuotumo didinimas, žinių kūrimas ir sklaida, politikos formavimas ir gebėjimų stiprinimas ir švietimas;

42. pagal Europos švietimo kampaniją siūlo:

— remti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes siekiant paspartinti **sektoriaus profesionalizavimą** mokymą susiejant su praktika⁽²¹⁾;

— **jungti į tinklus profesines mokyklas, specializuotas aukštąsias mokyklas ir universitetus** turizmo srityje ir įvertinti „Erasmus+“ poveikį turizmo sektoriui;

— įsteigti Europos turizmo akademiją ir **Jean Monnet katedrą Europos turizmo moksliniams tyrimams**;

⁽¹⁶⁾ <http://hotenergy-solutions.net/>

⁽¹⁷⁾ <http://www.nezeh.eu/home/index.html>

⁽¹⁸⁾ COM/2016, „Mapping and performance check of the supply side of tourism education and training“; COM(2014) 86 „ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo plėtojant pakrančių ir jūrų turizmą strategija“.

⁽¹⁹⁾ ETUC rezoliucija dėl nedeklaruojamo darbo, 2014 m. kovo mėn. (<https://www.etuc.org/documents/etuc-resolution-undeclared-work#.WA9SumeXCUk>).

⁽²⁰⁾ <https://sustainabledevelopment.un.org/>

⁽²¹⁾ Parlamento žurnalas Nr. 437, 2016 m. birželio 27 d., p. 28–29; pavyzdys „Jaunimui skirta speciali partnerystė turizmo srityje“.

43. ragina valstybes nares, regionus ir miestus sparčiau integruoti migrantus ir prieglobsčio prašytojus į darbo rinką, išnaudoti migrantų kalbos ir dalykinius gebėjimus ir juos stiprinti;

Turizmas ir Europos pilietybė

44. pabrėžia, kad po ES keliaujančius Europos piliečius kaip vartotojus saugo ES teisė ir jie gali laisvai judėti ES vidaus rinkoje ir Šengeno erdveje. Todėl turizmas, siekiant **Europos pilietybės suvokimo** ir abipusio supratimo skatinimo, yra labai svarbus. Dėl šios priežasties reikia paskatų, kad Europos piliečiai dažniau atostogautų Europoje. RK ragina EK ir valstybes nares, laikantis subsidiarumo principo ir taikant daugiapakopio valdymo principą, apsvarstyti šiuos pasiūlymus:

- dovanoti jauniems europiečiams „InterRail“ bilietus, kai jiems sukanka 18 metų, kad jie galėtų keliauti ir geriau pažinti Europą, kaip pasiūlė Europos Parlamentas ⁽²²⁾;
- po ES keliaujantiems ES piliečiams pasiūlyti nemokamą **Europos piliečio kelionės kortelę** (įskaitant dviračio gabenimąsi ir dviračių nuomos punktus), prie kurios galėtų savanoriškai prisijungti valstybės nares, regionai ir miestai ir kuri leistų žemesne kaina naudotis viešojo transporto priemonėmis, lankyti muziejus ir pan.; šią kortelę turėtų būti galima užsisakyti RK, EK interneto svetainėse, visuose *Europe Direct* informaciniuose centruose ir dalyvaujančiose turizmo asociacijose, ir ji galiotų pateikus asmens tapatybę liudijantį dokumentą arba vienos iš ES šalių piliečio pasą;
- sukurti **elektroninį Europos keliautojo ženklelį** (su socialine žiniasklaida susietą GPS mobiliąją programėlę „DiscoverYrope App“);
- sukurti **Europos keliautojo pasą**, kuriame pateikiama ES piliečiui kelionėje naudinga informacija (vartotojo teisės, sveikatos priežiūra, ne Europoje esančių konsulatų adresai, pagalbos telefonai, informacija apie „Europos piliečio kelionės kortelę“);

45. pabrėžia svarbų turizmo sektorius indėlį į tautų tarpusavio supratimą ir geresnį kitų kultūrų suvokimą;

46. siūlo įsteigti EK, EP ir RK skiriamą **žiniasklaidos apdovanojimą (turizmo „Oskarą“)**, kuris būtų teikiamas už spausdintinę ir vaizdo bei garso medžiagą, informuojančią apie Europos kultūros ir gamtos paveldą ir regionų bei vietos turistams patrauklias vietas Europoje ir stiprinančią europietiškumo suvokimą;

Turizmo išorės matmuo

47. pabrėžia **vidaus rinkos ir Šengeno erdvės svarbą** tarpvalstybiniam turizmui ir kaimyninėms rinkoms. RK primygtinai ragina ES valstybes nares užtikrinti Šengeno erdvę be sienų;

48. palankiai vertina 2014 m. balandžio mėn. EK priimtą vizų srities teisės aktų rinkinį ⁽²³⁾ ir pabrėžia, kad **vizų režimo supaprastinimas** yra itin svarbi sąlyga paskatinti turistus aplankyti Europą ⁽²⁴⁾. Reikėtų kruopščiai įvertinti saugumo klausimus atsižvelgiant į ekonominį turizmo indėlį; šiuo požiūriu Komitetas palankiai vertina sprendimą įsteigti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS) ⁽²⁵⁾, kuria sustiprinamas kelionių į Šengeno erdvę pagal bevizio režimo susitarimus saugumas;

⁽²²⁾ Pasiūlymas dovanoti „InterRail“ bilietus, su kuriais galima tam tikrą laikotarpį neribotai keliauti geležinkeliu visose dalyvaujančiose šalyse ir tarp jų, buvo svarstomas 2016 m. spalio 3–6 d. EP plenarinėje sesijoje Strasbūre.

⁽²³⁾ COM(2012) 649 *final*, „Bendros vizų politikos įgyvendinimas ir plėtojimas ekonomikos augimui ES paskatinti“.

⁽²⁴⁾ ETC (2015 m.) *Improving the Visa Regimes of European Nations to Grow Tourism: A view from the European Travel Commission* („Europos šalių vizų režimo gerinimas turizmui skatinti: Europos kelionių komisijos požiūris“).

⁽²⁵⁾ COM(2016) 731 *final*, Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami Reglamentai (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/794 ir (ES) 2016/1624.

49. siūlo klausimus, susijusius su turizmu ir ypač su priemonėmis, skirtomis Europos turistų saugumui ES nepriklausančiose valstybėse gerinti, išnagrinėti Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių regionų ir vietos valdžios asamblėjos (ARLEM) pranešime;

50. palankiai vertina naujai įsteigtas ES ir tarptautinių partnerių, pavyzdžiui, Kinijos, bendradarbiavimo platformas įgyvendinant tokias iniciatyvas, kaip ES ir Kinijos kultūros ir turizmo plėtros komitetas „Viena juosta, vienas kelias“ (OBOR)⁽²⁶⁾;

Turizmo propagavimas

51. visapusiškai remia sprendimą 2018-uosius metus paskelbti „Europos kultūros paveldo metais“, atsižvelgiant į tai, kad turizmas yra esminis veiksnys, leidžiantis kurti visas susijusias iniciatyvas, ragina paskelbti Europos turizmo metus;

52. ragina **turizmo propagavimą trečiosiose šalyse** derinti tarp bendrosios nacionalinio turizmo propagavimo organizacijos ir Europos kelionių komisijos;

53. rekomenduoja plėsti turizmo paslaugas ir pritaikyti jas konkrečioms šalims, tikslinėms grupėms, sektoriams ir kt., ypatingą dėmesį skiriant patraukliu ir suprantamu būdu visame pasaulyje sklaidžiamai informacijai, kiek įmanoma naudojant naujausias komunikacijos priemones. Gerinant prieigą prie informacijos apie Europos turizmo paslaugas būtų galima padidinti turistų srautus iš Europos ir iš geografiniu požiūriu tolimesnių šalių;

54. ragina Komisiją aktyviau apsvarstyti turizmo ir migracijos ir (arba) migrantų srautų sąveiką, įvertinti kultūrinės, ekonominės ir socialinės pasekmes bei kartu su RK nustatyti susijusių regionų galimybes (pavyzdžiui, susijusias su darbo rinka ir kt.);

55. rekomenduoja EK:

— pritarti **Europos prekės ženklo (ES logotipo)** kūrimui, keletą regionų bei keletą šalių apimančio ženklo pozicijos plėtojimui ir Europos rinkodaros platformų (ES rinkodaros programos, pavyzdžiui, Alpių ar Viduržemio jūros regionams) kūrimui siekiant propaguoti Europą tolimesiose rinkose kartu pabrėžiant ypatingą miestų ir regionų vaidmenį ir jų gamtos ir kultūros paveldo įvairovę⁽²⁷⁾;

— imtis priemonių, skatinančių Europos piliečius dažniau atostogauti Europoje; turėtų būti apsvarstyta galimybė parengti **Europos piliečio kelionės kortelės** modelį. Ši kortelė suteiktų keliautojams bendro pobūdžio informacijos, kad būtų galima paprasčiau ir saugiau keliauti, ir suteikiančios nuolaidų keliaujantiems Europoje;

— svetainėje www.visiteurope.com sukurti **ES turizmo pristatymą** ir **Europos kultūros maršrutų atlasą**⁽²⁸⁾;

— apsvarstyti galimybę nustatyti standartinę **Europos klasifikavimo ir kokybės užtikrinimo sistemą**, papildančią nacionalinių ir (arba) regioninių viešbučių klasifikavimą (pavyzdžiui, įvertinant žvaigždutėmis) ir nacionaliniu lygmeniu nustatytus kokybės reikalavimus;

Institucijų bendradarbiavimas

56. ragina EK įtraukti RK į kasmet organizuojamą Europos turizmo forumą ir Europos turizmo dieną;

57. primygtinai siūlo, kad kiekvienais metais nuolatiniai EP komitetai ir organai su RK pasikeistų nuomonėmis turizmo klausimais; į diskusiją būtų galima įtraukti jungtinį klausymą, kuriame dalyvautų su šiuo sektoriumi susiję suinteresuotieji subjektai;

58. ragina ateityje ES Tarybai pirmininkausiančias šalis į darbotvarkę įtraukti Europos turizmo klausimus ir į šią veiklą įtraukti RK atstovus;

⁽²⁶⁾ Parlamento žurnalas Nr. 437, 2016 m. birželio 27 d., p. 28–29.

⁽²⁷⁾ Europos turizmo manifestas, 2016 m. „Turizmas ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti“ (<http://www.tourismmanifesto.eu/>).

⁽²⁸⁾ COM(2014) 477 final, Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Integruotas požiūris į Europos kultūros paveldą“.

59. pritaria manifestui „Turizmas ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti“⁽²⁹⁾, parengtam Europos viešųjų ir privačiųjų turizmo subjektų iniciatyva, ir siūlo jį pasirašyti, kad būtų sutelktos jėgos siekiant, kad Europa išliktų patrauklia kelionių vieta, ir užtikrinti, kad turizmo sektorius toliau prisidėtų prie Europos ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos;
60. kviečia PTO paremti jo iniciatyvą Europos turizmui plėtoti;
61. ragina Vyriausybės ir privatųjį sektorių skatinti atsakingo turizmo politiką ir praktiką, vadovaujantis Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos Pasauliniu turizmo etikos kodeksu, suteikiančiu išsamias gaires plėtoti tvarų, atsakingą ir visiems prieinamą turizmą, kuriuo atsižvelgiama į visus su juo susijusius ekonominius, socialinius, kultūrinius ir aplinkosaugos aspektus;
62. ypač pabrėžia socialinę turizmo atskaitomybę ir ragina Europos ir ne Europos šalių piliečius tapti informuotais ir atsakingais turistais ir keliautojais bei gerbti vietas papročius ir kultūrą.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

⁽²⁹⁾ <http://www.tourismmanifesto.eu/the-manifesto>

Europos regionų komiteto nuomonė. Bendro vartojimo ekonomika ir interneto platformos. Bendra miestų ir regionų vizija

(2017/C 185/04)

Pranešėja: Benedetta BRIGHENTI (IT/PES), Kastelnuovo Rangone (MO) savivaldybės mero pavaduotoja

Pamatiniai dokumentai: Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Interneto platformos ir bendroji skaitmeninė rinka. Europos galimybės ir uždaviniai“

COM(2016) 288 final

Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos bendro vartojimo ekonomikos darbotvarkė“

COM(2016) 356 final

I. BENDROSIOS PASTABOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

- pažymi, kad 2016 m. birželio 2 d. paskelbtame komunikate, pavadintame „Europos bendro vartojimo ekonomikos darbotvarkė“, Europos Komisija dar kartą pabrėžė, kad pirmenybę teikia terminui „bendro vartojimo ekonomika“, o ne platesnę prasmę turinčiam terminui „dalijimosi ekonomika“;
- daro išvadą, kad nepakanka minėtame komunikate remtis bendro vartojimo ekonomikos „pelno nesiekimo“ aspektu („sudarant bendro vartojimo ekonomikos sandorius nuosavybės teisės paprastai neperleidžiamos, tokie sandoriai gali būti sudaromi siekiant pelno arba jo nesiekiant“), nes bendro vartojimo ekonomikos skatinamos permainos ir inovacijos daro kur kas didesnę poveikį nei paslaugų pasiūlos ir paklausos sąveika;
- pabrėžia, kad palankiai vertina šiuo dokumentu Komisijos rodomą atvirumą bendro vartojimo ekonomikai. Valstybėms narėms ir vietos bei regionų institucijoms būtina, kaip modelis ir gairės, bendra reglamentavimo „sistema“;
- primena, kad, turint omeny tai, jog bendro vartojimo ekonomika daro poveikį įvairioms sritims, svarbu laikytis daugiapakopio požiūrio ir užtikrinti glaudžią nuolatinę įvairių institucinių lygmenų sąveiką ir bendradarbiavimą;
- apgailestauja, kad 2017 m. Komisijos darbo programoje nėra pasiūlymo dėl tolesnės veiklos, susijusios su Europos bendro vartojimo ekonomikos darbotvarkė. Iš tiesų, nepanašu, kad atitinkami Europos teisės aktai būtų konsoliduoti, o platformų ir jų dalyvių sutartiniai santykiai – būtų aiškūs;
- kadangi ši nauja ekonomika daugeliu požiūriu priklauso nuo to, kokios yra piliečių ir vartotojų galios, laikosi nuomonės, kad reikia laikytis daugiapakopiu valdymu, dalyvavimu, proporcingumu ir biurokratijos vengimu paremtos reglamentavimo strategijos;

II. REKOMENDACIJOS

- prašo Komisijos griežtai įvertinti būsimųjų šios srities iniciatyvų teritorinį poveikį; toks poreikis nustatytas po RK surengto ekspertų seminaro miestų poveikio vertinimo tema ⁽¹⁾; pažymi, kad šiam reiškiniai būdingas aiškus vietos ir regionų aspektas, nes daugelis bendro vartojimo iniciatyvų daro ypač didelį poveikį miestams ir dažnai įgyvendinamos, reglamentuojamos, o kartais ir apmokestinamos vietos ir (arba) regionų lygmeniu;

⁽¹⁾ UIA, *URBAN Impact Assessment, The Sharing Economy* (liet. „Poveikio miestams vertinimas, dalijimosi ekonomika“), ECON komisija, 2016 6 30.

8. pritaria Europos Komisijos nuomonei, kad reikia vengti suskaidyto reglamentavimo, ir prašo šio tikslo siekti tam, kad būtų galima užtikrinti, jog vietos ir regionų ekonomika gautų naudos iš bendro vartojimo ekonomikos. Todėl prašo Europos Komisijos atsižvelgti į paslaugų direktyvos 4 straipsnio 8 dalyje apibrėžtą „svarbių viešojo intereso priežasčių“ vietos ir regionų matmenį;
9. pabrėžia, kad ES miestų darbotvarkės kontekste būtina įvertinti tokį kompleksinį reiškinį kaip bendro vartojimo ekonomika, ypač turint omenyje perėjimą prie skaitmeninių technologijų – vieną prioritetinių Amsterdamo sutarties temų;
10. mano, kad būtina laikytis holistinio požiūrio, kuris aprėptų *ekonominę, socialinę ir aplinkos gerovę*, kuriama pasinaudojant šiomis esamomis prekių ir paslaugų valdymo, bendro naudojimo ir keitimosi jomis sistemomis, šiuo metu valdomomis taikant naujas technologijas;
11. pabrėžia, kad, nepaisant sudėtingumo, savalaikius veiksmus, kuriais visų pirma siekiama išvengti susiskaidymo, būtų gerokai lengviau įgyvendinti nei *a posteriori* suderinti 28 nacionalines sistemas ir nesuskaičiuojamas vietas bei regionų taisykles;
12. pažymi, kad reguliavimo priemonių perteklius gali slopinti inovacijas; kita vertus, pabrėžia, kad reguliavimo priemonių nebuvimas gali sukurti netikrumą, kuris gali trukdyti investicijoms ir sektoriaus plėtrai;
13. mano, kad šis klausimas svarbus ir dėl to, kad būtina sumažinti skaitmeninę atskirtį. Nenuoseklus požiūris į minėtas ekonomikos sritis galėtų padidinti atotrūkį tarp kaimo ir miesto;
14. pažymi, kad bendro vartojimo ekonomikos srityje stipriai dominuoja JAV įmonės, ir pabrėžia, kad, įdiegus aiškias ES lygmens taisykles, atitinkančias subsidiarumo ir proporcingumo principus, Europos startuoliai įgytų galimybių augti ir tapti konkurencingesni pasaulinėje rinkoje; be to, mano, kad reikėtų įvertinti sąnaudas, kurios bendro vartojimo ar dalijimosi ekonomikos sektoriuose būtų patirtos dėl ES masto veiksmų nebuvimo ⁽²⁾;

Apibrėžtis

15. laikosi nuomonės, kad toks naujas požiūris, grindžiamas dalijimusi, bendru vartojimu, dalyvavimu ir (arba) ryšiais, taikytinas ne tik naujų technologijų sričiai, bet ir *pasitikėjimui* bei *atsakomybei*, ir yra vertingas ne tik ekonominiu, bet ir socialiniu bei „patirtiniu“ požiūriu;
16. nurodo, kad formuojant būsimą šios srities politiką, aktyvų vaidmenį turėtų atlikti dalijimosi ir (arba) bendro vartojimo ekonomikos verslo organizacijos, turinčios ilgalaikę viziją;
17. mano, kad visų pirma reikia apibrėžti ir nustatyti *parametrus* bei *vertybes*, kurias norima skatinti ir ginti, siekiant, kad į naująjį modelį nebūtų žiūrima kaip į „svetimą“ ir užtikrinti, kad jis būtų priimtinas socialiniu požiūriu. Tai bus būtina, pavyzdžiui, apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje, kuriame galima nesąžininga bendro vartojimo ekonomikos paslaugų ir tradicinės veiklos konkurencija. Tai taip pat galėtų turėti poveikį nekilnojamojo turto rinkai, dėl kurio pakiltų kainos arba būtų keičiama nekilnojamojo turto objektų paskirtis. Vietos lygmeniu reikėtų spręsti klausimą, koku mastu bendro vartojimo ekonomikos platformos papildoma egzistuojanti būsto fondą ir tradicinių viešbučių operatorių veiklą;
18. mano, kad, siekiant Europos lygmeniu užtikrinti teisių apsaugą ir sąvokų bei apibrėžčių vienodumą ir teisinį tikrumą, būtina kuo labiau jas suvienodinti ir visapusiškai laikytis subsidiarumo ir proporcingumo principų. Todėl ES turėtų aiškiau apibrėžti „paslaugų teikėjo“, „darbdavių“ ir „darbuotojų“ sąvokas ir rasti būdą, kaip spręsti „vartotojas vartotojui“ ir „verslininkas verslininkui“ santykius interneto platformose, kad vėliau būtų galima nustatyti, kurios teisės ir įstatymai turėtų vyrauti;

⁽²⁾ 2016 m. sausio mėn. Europos Parlamento tyrimų tarnybos tyrimas „Sąnaudos, kurios būtų patiriamos dalijimosi ekonomikos sektoriuje, jei nebūtų imamasi veiksmų ES mastu“.
http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU%282016%29558777_EN.pdf.

19. kaip nurodyta ankstesnėje nuomonėje, vis dėlto „Komitetas mano, kad dabartinių rinkų reglamentavimas turėtų būti reguliariai peržiūrimas, siekiant įvertinti, ar jis leidžia vyksti nuolatiniam inovacijų procesui. Žiedinė ekonomika ir bendroji skaitmeninė rinka galėtų būti tomis diskusijų sritimis, kuriose reiktų atsižvelgti į BVE“⁽³⁾;

20. tačiau apgailestauja, kad nekalbama apie ketinimą į būsimus tyrimus įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas, todėl valstybėms narėms palikta per didelė veiksmų laisvė, o kartu išliko ir vengtinio fragmentiškumo pavojus;

21. mano, kad Komisijos komunikate pateikiami vertinimo elementai ir kriterijai, tačiau nepateikiamas išsamus atsakymas, todėl neišvengiamai bus skirtingai aiškinama, o bendroji rinka dar labiau susiskaidys; todėl prašo Komisijos pasiūlyti aiškią teisinę sistemą, užtikrinančią sąžiningos konkurencijos principų laikymąsi; apgailestauja, kad panašu, jog Komisija norėtų šiomis aplinkybėmis leisti ES teisės aktų leidėjui tik paremti keletą teismų sprendimų⁽⁴⁾, įskaitant susijusius su klausimu, kaip tiksliai aiškinti išimtį netaikyti transporto paslaugoms Direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 2 straipsnio;

22. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą tuo požiūriu, kad jame, iš dalies remiantis tarnybų darbo dokumente pateiktais duomenimis, pripažįstamas bendro vartojimo ekonomikos ekonominis potencialas. Vis dėlto, kartu ragina išnagrinėti ir pripažinti ne tik bendro vartojimo ekonomikos naudą pinigine išraiška, bet ir bendro vartojimo iniciatyvų naudingumą aplinkai ir visuomenei. Todėl RK siūlo rasti geriausią būdą, kuriuo būtų tirama ir stebima dalijimusi sukuriama „gerovė“, kad ji galėtų būti pripažinta sudedamąja ir aktyvia žiedinės ekonomikos dalimi;

23. nurodo, kad įsteigus dalijimosi ir (arba) bendro vartojimo ekonomikos verslininkams skirtus, pagal vieno langelio principą veikiančius centrus, kuriuose būtų teikiamos visos verslo paramos paslaugos, būtų lengviau plačiau viešinti dalijimosi ir (arba) bendro vartojimo ekonomikos veiklą;

Patekimo į rinką reikalavimai

24. abejoja, ar paslaugų direktyvoje pateikta „paslaugų teikėjo“ apibrėžtis vis dar tinkama, nes dabartinė jos formuluotė aprėpia bet kokią ekonominę veiklą, įskaitant daugelį tik retais atvejais teikiamų neprofesionalių paslaugų, teikiamų tarpusavyje;

25. mano, kad būtų ypač naudinga nustatyti „kokybines“ ir „kiekybines“ „ribas“, siekiant ne tik nustatyti, kam taikytini patekimo į rinką reikalavimai, bet ir sutrukdyti plisti veiklai, kai prisidengiant bendro vartojimo ekonomika siekiama išvengti teisės aktų ir reglamentų nuostatų vykdymo;

Vartotojų apsauga

26. mano, kad Komisija turėtų išaiškinti „verslininko“ apibrėžtį; laikosi požiūrio, kad tais atvejais, kai vykdoma veikla nesiekia pelno, paslaugos teikėjas negali būti laikomas verslininku ir turėtų būti vadovaujamas ES masto ribomis, nustatytomis remiantis paslaugos teikimo dažnumu;

27. pažymi, kad, siekiant užtikrinti vartotojų pasitikėjimą ir apsaugą, svarbus veiksnys, be įstatymais nustatytų reikalavimų, gali būti atsiliepiamai ir įvertinimas, ir pabrėžia, kad platformos turėtų daugiau padaryti siekdamos spręsti suklastotų atsiliepimų klausimą;

Užimtumas ir socialiniai klausimai

28. tačiau pažymi, kad daugelis darbo formų bendro vartojimo ekonomikoje užimtų tarpinę padėtį tarp samdomos ir savarankiškos veiklos, o esant tokiai padėčiai kyla didelių klausimų dėl darbo sąlygų, sveikatos ir saugos užtikrinimo, sveikatos draudimo, apmokėjimo už nedarbingumo dėl ligos laikotarpius, bedarbio pašalpų ir senatvės pensijų; pabrėžia, kad tokiais aplinkybėmis galėtų atsirasti nauja mažų garantijų darbuotojų kategorija;

29. pažymi, kad bendro vartojimo ekonomikos sąlygomis plėtojami tam tikri verslo modeliai, dėl kurių daromas stiprus neigiamas poveikis visuomenei ir užimtumui, ypač piktnaudžiaujant „savarankiško darbo“ samprata, ir dėl kurių darbuotojams taikomos skirtingos socialinės sąlygos atsižvelgiant į nacionalinius teisės aktus, taikomus šalyje, kurioje teikiama paslauga; ragina Komisiją konkrečiau reglamentuoti šią sritį siekiant užtikrinti valstybių narių veiksmų koordinavimą;

⁽³⁾ Nuomonė dėl dalijimosi ekonomikos vietos ir regionų aspekto (COR-2015-02698-00-00-AC-TRA), 2015 m. gruodžio mėn.

⁽⁴⁾ Žr. bylą C-434/15. 2015 m. rugpjūčio 7 d. Juzgado Mercantil nr. 3 de Barcelona (Ispanija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain, S.L (OL C 363, 2015 11 3, p. 21).

30. ragina valstybes nares, vietos ir regionų valdžios institucijas bei Komisiją skatinti ieškoti inovatyvių bendro vartojimo ekonomikos keliamų socialinių ir užimtumo uždavinių sprendimų, pavyzdžiui, steigti kooperatines ar savidraudos organizacijas, kurios suteiktų samdomo darbuotojo statusą asmenims, kurie kitu atveju būtų priversti rinktis savarankiško darbuotojo statusą, o kartu ir galimybę pasinaudoti įvairiomis socialinės apsaugos priemonėmis;

Mokesčiai

31. tačiau pabrėžia, kad bet kokia veikla, vykdoma pasitelkiant internetines tarpininkavimo platformas, yra visiškai atsekama, taigi, taikant tinkamas politikos priemones, bendro vartojimo ekonomika gali tapti priemone pagerinti mokesčių teisės aktų nuostatų laikymąsi ir sumažinti administravimo našta;

32. primygtinai ragina bendro vartojimo ekonomikos platformas reikalauti, kad visi paslaugų teikėjai laikytųsi galiojančių mokesčių srities taisyklių ir bendradarbiautų su valstybių, regionų ir vietos valdžios institucijomis, siekiant sukurti informacijos perdavimo mechanizmus, kuriais būtų užtikrinamas mokestinių prievolių vykdymas visapusiškai laikantis šiuo metu galiojančių duomenų apsaugos teisės aktų; nurodo, kad tokių sistemų pavyzdžių jau yra ir kad juos reikėtų pritaikyti platesniu mastu;

33. ypač pabrėžia turizmo mokesčius, nes jie kelia didelį daugelio vietos ir regionų valdžios institucijų susirūpinimą, kadangi daugelyje vietovių, kuriose toks mokestis nustatytas, jis nesurenkamas, kai apgyvendinimo paslaugos užsakomos pasinaudojant bendro vartojimo platformomis; priduria, kad toks teisės aktų pažeidinėjimas negali būti toleruojamas, nes lemia nesąžiningą konkurenciją tradicinių apgyvendinimo įstaigų atžvilgiu ir vietos bei regionų valdžios institucijų mokestinių pajamų praradimą; taip pat palankiai vertina faktą, jog tam tikri miestai ir platformos pasiekė susitarimus dėl sistemingo šių mokesčių rinkimo;

Platformos

34. pabrėžia, kad platformų – kad ir kokia skirtinga būtų jų struktūra – socialinė atsakomybė prieš jų darbuotojus, net ir tais atvejais, kai jie nėra samdomi darbuotojai, turi būti apibrėžta tiksliau, ypač tiek, kiek ji susijusi su sveikata ir sauga darbe bei profesiniu mokymu; pabrėžia, kad darbuotojų teisė į informaciją ir konsultacijas įmonėje, taip pat teisė į kolektyvines derybas ir kolektyvinius veiksmus, kaip atitinkamai nustatyta Pagrindinių teisių chartijos 27 ir 28 straipsniuose, turi būti užtikrinamos nepaisant verslo modelio;

35. mano, kad nagrinėjamam ekonomikos modeliui ypač svarbus interneto platformų, kaip įrankio, turinčio dauginamąjį poveikį, vaidmuo ir todėl tikisi, kad jos prisiims atsakomybę už naudotojų, bendruomenių ir teritorijų teisių apsaugą siekiant užtikrinti, kad šis modelis automatiškai netaptų stabdžiu ar kliūtimi;

36. palankiai vertina Komisijos teiginį, kad, įgyvendinus jos „laisvo duomenų judėjimo“ iniciatyvą, bus lengviau perduoti ir perkelti duomenis iš vienos interneto platformos į kitą: tai iš tikrųjų yra esminis aspektas siekiant užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir vartotojų apsaugą bendrojoje rinkoje;

37. ragina Komisiją išnagrinėti, ar reikėtų ir ar būtų įmanoma nustatyti platformų teisinę pareigą pateikti paprastą ir lengvai panaudojamą jų paslaugų nuostatų ir bendrųjų sąlygų aprašymą bei su kasdieniu naudojimu susijusius dokumentus, nes dėl jų ilgumo ir sudėtingumo dauguma naudotojų nesiryžta jų skaityti ir platformos bei naudotojo santykiai tampa asimetriški;

38. palankiai vertina Komisijos išpareigojimą bendradarbiauti su interneto platformomis, siekiant nustatyti elgesio kodeksą, kuriuo remiantis būtų galima kovoti su neapykantos kurstymu internete;

39. prašo Komisijos kuo anksčiau pradėti taikyti *holistinį požiūrį* į šį reiškinį, siekiant nesutrukdyti dalijimosi ekonomikai artimiausioje ateityje vystytis ir daryti poveikį;

40. pritaria galimybei vidutinės trukmės laikotarpiu parengti specialų Europos bendro vartojimo platformų statutą, prieš tai pačioms platformoms, o jeigu jos to nepadaro, valdžios institucijoms inicijuojant ženklavimo procesą. Toks ženklavimo procesas turėtų sudaryti galimybes platformoms patikslinti savo atsakomybės sritis, visų pirma nustatyti būtinausius standartus, susijusius su taisyklių ir principų taikymu bendro vartojimo ekonomikos srityje dirbantiems darbuotojams (atlyginimo, taisyklių dėl kategorijų suteikimo ir pašalinimo iš platformos, ginčų sprendimo ir kt.);

41. pabrėžia, kad reikia rasti teisingą reglamentavimo pusiausvyrą: viena vertus, politikos formuotojai negali slopinti inovacijų ir reguliuoti bendro vartojimo ekonomikos taip, kad ji galiausia būtų sužlugdyta, kita vertus, jie turi būti pakankamai išsamūs, kad būtų išvengta nenuoseklumo ir būtų atremti socialiniai bei ekonominiai iššūkiai;

42. norėtų paraginti Komisiją informuoti ir įtraukti visus lygmenis siekiant viešinti „bandomąjį projektą“, apimantį bendro vartojimo ekonomikos tyrimą, stebėseną ir mokymo programas, kurį ji patvirtino remdamasi Europos Parlamento pasiūlymu;
43. prašo išnagrinėti ir apsvarstyti, ar reikia nustatyti ES masto ribas, kurių nepasiekus paslaugos teikėjas nebūtų laikomas verslininku ar užsiimančiu profesionale veikla ir todėl tokiai veiklai nebūtų taikomi jokie patekimo į rinką reikalavimai;
44. mano, kad šios ribos turėtų būti santykinės ir grindžiamos laiko matais (pvz., suteiktų nakvynių skaičiumi, kituose sektoriuose – darbo dienų ar valandų skaičiumi), o ne absoliučios ir išreikštos pinigais siekiant užtikrinti visiems vienodas veiklos sąlygas; siekiant išvengti piktnaudžiavimo bei užtikrinti, kad ši veikla būtų tikrai atsitiktinio ir neprofesinio pobūdžio, šios ribos taip pat turi būti žemos;
45. prašo, kad bendro vartojimo ekonomikos platformos apgyvendinimo sektoriuje reikalautų, kad paslaugų teikėjai laikytųsi su turizmo mokesčiais susijusių taisyklių ir kad būtų privaloma rinkti šiuos mokesčius už visus per jų platformas pateiktus apgyvendinimo užsakymus atitinkamuose miestuose ir regionuose ir juos pervesti kompetentingoms institucijoms; nurodo, kad jau esama keletas tokio kompetentingų institucijų ir platformų bendradarbiavimo pavyzdžių;
46. pritaria, kad būtų sukurtas „bendro vartojimo ekonomikos miestų forumas“, kuriame būtų dalijamasi patirtimi ir keičiamasi gerosios praktikos pavyzdžiais ir, be RK, jame dar dalyvautų Europos organizacijos ir tinklai, veikiantys vietos ir regionų masto bendro vartojimo ekonomikoje, ir būtų užmegzti ryšiai su atitinkamomis ES miestų darbotvarkės teminėmis partnerystėmis; pabrėžia, kad toks forumas taptų pagrindiniu duomenų šaltiniu ir svarbiausiu partneriu atliekant reikalingą šio sektoriaus poveikio teritorijai vertinimą;
47. ragina visais politiniais lygmenimis gerinti esamą padėtį, nepamirštant, kad tikrasis politinis uždavinys – formuoti rytojaus dalijimosi ekonomiką.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

Europos regionų komiteto nuomonė. Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė

(2017/C 185/05)

Pranešėja	Marie-Louise RÖNNMARK (SE/PES), Umeo savivaldybės tarybos narė
Pamatiniai dokumentai:	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja Europos įgūdžių darbotvarkė. Drauge dirbant didinti žmogiškąjį kapitalą, įsidarbinimo galimybes ir konkurencingumą“
	COM(2016) 381 final
	Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Įgūdžių garantijos iniciatyvos nustatymo
	COM(2016) 382 final
	Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo
	COM(2016) 383 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Įgūdžių garantijos iniciatyvos nustatymo

11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
atsižvelgdamos į nacionalines aplinkybes ir turimus išteklius valstybės narės Įgūdžių garantijos iniciatyvą turėtų įgyvendinti dėmesį sutelkusios į prioritetines tikslines grupes (pvz., bedarbius, palankių sąlygų neturinčias grupes, tam tikro amžiaus grupes ir pan.);	atsižvelgdamos į nacionalines, regionų ir vietos aplinkybes ir turimus išteklius ir į tai, kad investicijos į žmogiškąjį kapitalą gali būti laikomos socialinėmis investicijomis , valstybės narės Įgūdžių garantijos iniciatyvą turėtų įgyvendinti dėmesį sutelkusios į prioritetines tikslines grupes (pvz., bedarbius, palankių sąlygų neturinčias grupes, tam tikro amžiaus grupes ir pan.) ir paisydamos valstybių narių kompetencijos;

Paiškinimas

Iniciatyvos pagal naują Europos įgūdžių darbotvarkę galėtų būti laikomos socialinėmis investicijomis, o tai suteiktų didesnio lankstumo viešųjų išlaidų srityje ir naudojant ES lėšas įgūdžių gerinimui. Imantis priemonių Įgūdžių garantijos įgyvendinimo srityje reikėtų atsižvelgti į skirtumus regionų ir vietos darbo rinkose.

2 pakeitimas

Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Igdžių garantijos iniciatyvos nustatymo

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Igdžių garantijos iniciatyva turėtų būti įgyvendinama atsižvelgiant į valstybių narių įgyvendintas priemones ir remiantis susijusio asmens įsipareigojimu ir suinteresuotumu dalyvauti tolesnėje kvalifikacijos kėlimo veikloje;	Igdžių garantijos iniciatyva turėtų būti įgyvendinama atsižvelgiant į valstybių narių įgyvendintas priemones ir remiantis susijusio asmens įsipareigojimu ir suinteresuotumu dalyvauti tolesnėje kvalifikacijos kėlimo veikloje. Mokymosi pagal Igdžių garantijos iniciatyvą programoje turėtų būti išsamiai išdėstyti aiškūs žemos kvalifikacijos darbuotojo tikslai;

Paaiškinimas

Įgyvendinant kvalifikacijos kėlimo priemones pavienis asmuo turi konkrečių tikslų.

3 pakeitimas

Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Igdžių garantijos iniciatyvos nustatymo

2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Igdžių garantijos iniciatyvos struktūrą grįsti trimis etapais: igdžių vertinimo, specialiai parengtos, lanksčios ir geros kokybės mokymosi programos pateikimo ir igdžių, įgytų pasirinkus kvalifikacijos kėlimo galimybes, patvirtinimo ir pripažinimo.	Igdžių garantijos iniciatyvos struktūrą grįsti trimis etapais: igdžių vertinimo, specialiai parengtos, lanksčios ir geros kokybės mokymosi programos pateikimo aiškiai nurodant žemos kvalifikacijos darbuotojo tikslus ir igdžių, įgytų pasirinkus kvalifikacijos kėlimo galimybes, patvirtinimo ir pripažinimo.

Paaiškinimas

Įgyvendinant kvalifikacijos kėlimo priemones pavienis asmuo turi konkrečių tikslų.

4 pakeitimas

Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Igdžių garantijos iniciatyvos nustatymo

12 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Atsižvelgus į nacionalines aplinkybes ir turimus išteklius, nustatyti Igdžių garantijos iniciatyvos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu prioritetines tikslines grupes. Kartu atsižvelgti ir į lytį, nevienalytiškumą ir įvairius tikslinės asmenų grupės pogrūpius.	Atsižvelgus į nacionalines, regionų ir vietos aplinkybes ir turimus išteklius ir į tai, kad investicijos į žmogiškąjį kapitalą gali būti laikomos socialinėmis investicijomis , nustatyti Igdžių garantijos iniciatyvos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu prioritetines tikslines grupes. Kartu atsižvelgti ir į lytį, nevienalytiškumą ir įvairius tikslinės asmenų grupės pogrūpius.

Paaiškinimas

Iniciatyvos pagal naują Europos įgūdžių darbotvarkę galėtų būti laikomos socialinėmis investicijomis, o tai suteiktų didesnio lankstumo viešųjų išlaidų srityje ir naudojant ES lėšas įgūdžių gerinimui. Imantis priemonių įgūdžių garantijos įgyvendinimo srityje reikėtų atsižvelgti į skirtumus regionų ir vietos darbo rinkose.

5 pakeitimas

Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl Įgūdžių garantijos iniciatyvos nustatymo

21 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>REKOMENDUOJA KOMISIJAI:</p> <p>Skatinti naudoti raštingumo, skaičiavimo ir skaitmeninių įgūdžių įgijimo sistemas ir vertinimo priemones.</p>	<p>REKOMENDUOJA KOMISIJAI:</p> <p><i>Sekant skaitmeninių ir verslumo įgūdžių pavyzdžiu sukurti atitinkamą kitų pagrindinių kompetencijų įgijimo sistemą ir</i> skatinti naudoti raštingumo, skaičiavimo ir skaitmeninių įgūdžių įgijimo sistemas ir vertinimo priemones; <i>reikėtų atsižvelgti į tai, kad pradinė padėtis valstybėse narėse yra labai nevienoda.</i></p>

Paaiškinimas

Komisijos parengta skaitmeninių ir verslumo įgūdžių sistema yra svarbus žingsnis siekiant, kad šie įgūdžiai darytų didesnę poveikį. Atitinkamą sistemą reikėtų parengti ir kitoms pagrindinėms kompetencijoms, taip pat pagalbinę medžiagą, kuri padėtų šias sistemas įgyvendinti ir vertinti. Valstybėse narėse jau įgyvendinama nemažai sėkmingų iniciatyvų, pagal kurias taikomas visapusiškas požiūris. Greta nacionalinės strategijos įgyvendinama Europos lygmens iniciatyva skaitmeniniams įgūdžiams skatinti Europos lygmeniu neturėtų prieštarauti nacionalinėms iniciatyvoms.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. pabrėžia, kad nauja įgūdžių darbotvarkė yra itin svarbi tolesniam Europos vystymuisi. Investicijos į ekonomiką, socialinius reikalus ir kultūrą daro ilgalaikį poveikį ir yra labai svarbios. Todėl RK palankiai vertina naują įgūdžių darbotvarkę ir ragina dėti visas pastangas, kad ji būtų skubiai ir veiksmingai įgyvendinta. Tai tiesioginės svarbos Europos vietos ir regionų lygmeniui klausimai;
2. pabrėžia, kad darbo rinka tampa vis permainingesnė. Žmonės turi būti įvairiapusiški ir lankstūs, kad galėtų prisitaikyti prie netikėtų pokyčių ir pasinaudoti naujomis galimybėmis. Darbdaviai šiuo metu vis dažniau ieško ne tik konkrečiai specialybei reikiama kvalifikacija, bet ir universaliųjų arba socialinių emocinių gebėjimų turinčių darbuotojų. To reikalauja šiuolaikinis gyvenimas ir visuomenė, nes kvalifikuotiems ir įvairiapusiškiems žmonės ne tik geriau sekasi darbo rinkoje, bet jie yra ir geriau informuoti individai, aktyvesni piliečiai ir išmintingesni vartotojai;
3. pabrėžia, jog būtina ES piliečiams, kuriems trūksta bazinių įgūdžių, pasiūlyti kvalifikacijos kėlimo priemonių, leidžiančių aktyviai dalyvauti darbo rinkoje ir suteikiančių galimybę patiems užsidirbti pragyvenimui. Tai svarbu žvelgiant ne tik iš pavienio asmens, bet ir iš visos visuomenės perspektyvos. Pastaruoju metu Europoje vis labiau ryškėja socialiniai neramumai. Tai ypač aiškiai parodo, kad socialinė įtrauktis turi būti neatsiejamas pagrindinių švietimo ir mokymo priemonių tikslas kovojant su socialine atskirtimi. Visi žmonės turi būti aktyvūs piliečiai, išpažįstantys demokratines vertybes ir sąmoningai bei aktyviai jas ginantys. Todėl integracijos tikslais svarbu, kad įgyvendinant Įgūdžių garantijos iniciatyvą būtų deramai atsižvelgta į migrantus, įskaitant prieglobsčio prašytojus ir pabėgėlius;
4. tačiau nori pabrėžti, kad yra labai svarbu, kad pagrindiniai įgūdžiai pirmiausia būtų įgyjami kuo ankstesniuose ugdymo etapuose ir, bet kuriuo atveju, privalomojo ugdymo laikotarpiu;

5. naują įgūdžių darbotvarkę laiko svarbia iniciatyva, kuri padeda mažinti kvalifikuotų darbuotojų trūkumą Europoje ir apima visą reikiamos kvalifikacijos spektrą nuo pagrindinių iki sudėtingesnių įgūdžių ir nuo universaliųjų iki konkrečioms sektoriams reikalingų gebėjimų. Nors pačius įvairiausių įgūdžių ugdyti svarbu nuo ankstyvo amžiaus, įgūdžių darbotvarkė aktuali ir įvairioms suaugusiųjų grupėms: asmenims, kurie turi kelti savo kvalifikaciją, kad patektų į darbo rinką arba išsaugotų savo darbo vietą, tiems, kuriems reikia kelti kvalifikaciją, kad gautų darbą kitoje srityje, asmenims, kurie nori įsidarbinti kitose valstybėse, ir tiems, kuriems reikalingas pagrindas tolesniam mokymuisi ir mokymui. Taip pat mano, kad įgyvendinant kvalifikacijos kėlimo priemones svarbu užtikrinti suderinamumą ir papildomumą apskritai švietimo ir mokymo, o ypač profesinio mokymo, sistemoje ir mokymo darbo vietoje;

Pagrindiniai gebėjimai ir įgūdžiai. Įgūdžių garantijos iniciatyva

6. remia Komisijos pasiūlymą nustatyti Įgūdžių garantijos iniciatyvą žemos kvalifikacijos suaugusiųjų užimtumo galimybėms ir visapusiškam dalyvavimui visuomenės gyvenime Europoje gerinti. Mokymosi pagal Įgūdžių garantijos iniciatyvą programoje turėtų būti išdėstyti aiškūs tikslai, susiję su siekiamu įgūdžių ir (arba) kvalifikacijos lygiu, ir žemos kvalifikacijos suaugusiųjų vykdytinos pareigos. Reikėtų atsižvelgti į tokio lygmens ir pobūdžio kompetenciją, kokio reikia darbo rinkai, ir į jau turimus profesinius įgūdžius, kuriuos galima pritaikyti. Vietos ir regionų valdžios institucijoms šie klausimai yra itin svarbūs, nes jos yra atsakingos už švietimo, mokymo ir užimtumo sritis;

7. mano, jog būtina aiški sąsaja tarp esamų įgūdžių įvertinimo ir su tuo susijusių tolesnio mokymosi poreikių šiuo tikslu parengiant individualiai pritaikytą mokymosi programą. Gerai parengta individualiai pritaikyta mokymosi programa turėtų pavieniam asmeniui suteikti konkrečios informacijos apie švietimo priemonių sudėtį, paskirtį ir tikslus;

8. toliau laikosi nuomonės, kad rengiant individualiai pritaikytas mokymosi programas būtina visą gyvenimą teikti kokybiškas ir veiksmingas informavimo ir profesinio orientavimo paslaugas. Teikiant šias paslaugas suinteresuotas asmuo bus informuojamas apie mokymosi galimybes, kurios atitinka jo poreikius ir kurios leis įgyti įgūdžių, reikiamų norint patekti į darbo rinką. Tai gali būti konsultacija, mokomieji vizitai, pažintiniai kursai, konsultacija apie studijų finansavimą ir informavimas apie švietimo galimybes ir galimybes pasirinkti įvairias švietimo formas bei įstaigas;

9. pabrėžia, jog įgyvendinant šias švietimo priemones svarbu, kad pavienis asmuo įgytų gebėjimų ir įgūdžių, reikalingų įsitvirtinti visuomenėje arba išsaugoti joje savo vietą. Svarbu, kad dalyviams būtų suteikta galimybė tarpusavyje derinti mokymo programas įvairiais švietimo sistemos lygmenimis ir atsižvelgiant į skirtingas individualias mokymosi aplinkybes. Tokiu būdu per trumpą laiką būtų įgyjama darbo rinkai ir visuomenei būtinų įgūdžių ir gebėjimų ir kartu padedama prieglobsčio prašytojams ir pabėgėliams integruotis. Šiuo atveju kalbama, pavyzdžiui, apie pagrindinių kalbos žinių įgijimą kursuose pradinio, vidurinio ar aukštojo mokslo lygmeniu. Be to, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti švietimo priemones darbo vietoje;

10. pabrėžia, kad tikslinėse grupėse pavieniams asmenims turėtų būti suteiktos galimybės pasirinkti skirtingas mokymosi formas, kurios, pavyzdžiui, atsižvelgiant į geografines ir socialines sąlygas, būtų individualiai pritaikytos pagal vietą ir turimą laiką; be to, turi būti galimybė mokymąsi derinti su kita veikla ir atsižvelgiama į skirtingus mokymosi tipus. Svarbu pasinaudoti naujų mokymosi kanalų (specialistams vadovaujant) teikiamomis galimybėmis, įskaitant įvairias IT grindžiamas mokymosi formas, pavyzdžiui, nuotolinį mokymąsi (realiuoju laiku), integruotą mokymąsi ir kitas atvirojo švietimo formas. Spėjama, kad artimiausiais metais labai greitai išsiplėtos techninės galimybės. Bus nelengva užtikrinti, kad pedagogika nuo šios raidos neatsilikytų;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad tokioje struktūroje reikia aktyviai imtis veiksmų palankių sąlygų neturinčių grupių, kurioms reikalingas tolesnis mokymas, atžvilgiu, nes jos savo pačių iniciatyva nepasinaudotų siūlomomis švietimo galimybėmis. Geriausia, kad tokio tipo priemonės apimtų nacionalines arba vietos ir (arba) regionines priemones. Pavyzdžiui, vietos ir regionų valdžios institucijos galėtų būti atsakingos už priemonių tikslinių grupių nustatymą, jų informavimą ir motyvavimą, o asmenims, kurie atitiko dalyvavimo reikalavimus, būtų suteiktos galimybės pasinaudoti nacionaliniu lygmeniu nustatyta parama, pavyzdžiui, studijų finansavimu, mokestinėmis lengvatomis arba mokymosi atostogomis. RK pabrėžia, kad pilietinės visuomenės dalyviai, pavyzdžiui, įvairios jaunimo organizacijos, gali atlikti svarbų vaidmenį informavimo srityje;

12. pritaria Komisijos komunikate konstatuotam faktui, kad darbdaviai nebereikalauja su konkrečia specialybe susijusių profesinių gebėjimų ir įgūdžių, kaip buvo anksčiau, o vis labiau pageidauja perduodamų įgūdžių, pavyzdžiui, gebėjimo dirbti komandoje, kūrybiško mąstymo ir problemų sprendimo, ir vertina asmenis, kurie geba dirbti įvairiose srityse. Planuojant ir įgyvendinant mokymo ir tęstinio mokymo priemones reikėtų atsižvelgti į šias naujas sąlygas. Vis dėlto mano, kad būtina rengti specialias mokymo programas, skirtas naujiems ekonomikos sektoriams, pavyzdžiui, žaliosios ir mėlynosios ekonomikos sektoriams;

13. ragina partnerystės pagrindu glaudžiau bendradarbiauti nacionalinį ir vietos lygmenis, įmones, darbuotojus ir profesines sąjungas, taip pat pilietinės visuomenės dalyvius, kad būtų galima geriau pasinaudoti neformaliojo mokymosi ir savišvietos metu įgytais įgūdžiais ir kvalifikacijomis. Neformaliojo mokymosi metu įgytų įgūdžių patvirtinimas gali svariai prisidėti prie naujų įgūdžių ir kvalifikacijų poreikio nustatymo;

14. mano, kad, nors valstybės narės yra atsakingos už švietimo ir mokymo sistemų turinį ir organizavimą, rengiant įgūdžių garantijos iniciatyvą reikėtų atsižvelgti į atitinkamas nacionalines, vietos ir regionų sąlygas ir turimus išteklius atkreipiant dėmesį į tai, kad investicijas į žmogiškąjį kapitalą reikia laikyti socialinėmis investicijomis. ES bendro finansavimo galimybės naudojant esamas ar būsimas finansavimo programas turi lemiamos reikšmės įgūdžių garantijos iniciatyvos įgyvendinimui valstybėse narėse;

Pagrindinės kompetencijos ir geresni, sudėtingesni įgūdžiai siekiant aukštesnės piliečių kvalifikacijos

15. palankiai vertina tai, kad Komisija ketina siekti bendro svarbiausių pagrindinių kompetencijų supratimo, kad jos būtų aiškiai įtvirtintos nacionalinėse gairėse ir įtrauktos į mokymo procesą ir kad būtų galima jas įvertinti įvairiais švietimo sistemos politikos formavimo lygmenimis. Pagrindinių kompetencijų, kuriomis taip pat siekiama sudaryti žmonėms galimybę patenkinti sparčiai besikeičiančius darbo rinkos poreikius, svarbos klausimai turi būti svarstomi įvairiose srityse ES, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu. Todėl pageidautina užmegzti glaudų dialogą su visuomeninių organizacijų, profesinių sąjungų, švietimo sistemos, mokslinių tyrimų ir pilietinės visuomenės atstovais;

16. mano, jog svarbu, kad vietos ir regionų valdžios institucijos, atsakingos už švietimo ir mokymo paslaugų teikimą, ir mokytojus rengiančios įstaigos būtų įtrauktos jau kūrimo ir formavimo etapuose siekiant šiuos įgūdžius kuo greičiau praktiškai įgyvendinti. RK atkreipia dėmesį į Komisijos sukurtą skaitmeninių ir verslumo įgūdžių ugdymo orientacinę sistemą, kuri yra labai svarbus žingsnis šia linkme; todėl siūlo sukurti atitinkamą sistemą ir kitoms pagrindinėms kompetencijoms, pavyzdžiui, finansinio raštingumo, taip pat parengti pagalbinę pagrindinių kompetencijų įgyvendinimo ir vertinimo medžiagą;

Profesinis mokymas

17. mano, jog svarbu, kad Komisija toliau rengtų temines savaites ir bendradarbiavimą su Pasaulio įgūdžių organizacija. Tokiu būdu vėlgi būtų skatinamos nacionalinės, regionų ir vietos iniciatyvos organizuojant informacines dienas, profesinius konkursus ir pažintinę veiklą taip populiarinant profesinį mokymą;

18. teigiamai vertina ES veiksmus, kuriais siekiama mažinti kvalifikuotų darbuotojų trūkumą, kuris yra ypač aštri problema mažesnėms kaimo vietovių ir regionų valdžios institucijoms. Todėl laukia naujo pasiūlymo dėl Sektorių bendradarbiavimo įgūdžių srityje plano įgyvendinimo, kad sužinotų, ar ši nauja schema gali paskatinti įvairius sektorius apimančių regionų ir vietos valdžios bendradarbiavimą. Ši tarpsektorinio bendradarbiavimo platforma galėtų būti naudinga vietos ekonomikai, darbo jėgai ir viešosioms tarnyboms;

19. remia Komisijos siekį paskatinti valstybes nares formuojant savo švietimo sistemas sudaryti sąlygas keisti bendrojo lavinimo kelią tikslinėmis profesinio mokymo priemonėmis;

20. pritaria idėjai raginti valstybes nares neseniai atvykusiems imigrantams, kuriems pasinaudojus tikslinėmis priemonėmis pavyko per trumpą laiką patekti į darbo rinką, suteikti mokymosi galimybių ir taip užkirsti kelią vėlesniam išstūmimui iš darbo rinkos;

21. remia Komisijos pastangas išplėsti aukštesnio lygio profesinio mokymo ir rengimo galimybes, nes profesinio mokymo kokybė vis gerėja. Tokios švietimo iniciatyvos turi būti grindžiamos tvirta švietimo paslaugų teikėjų, mokslinių tyrimų, ekonomikos ir vietos bei regionų valdžios institucijų atstovų partneryste;

22. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija ir toliau turi siekti, kad profesinis mokymas ir ateityje remtų mokymąsi visą gyvenimą ir būtų suteikta galimybė tęsti tolesnį mokymąsi aukštesniu kvalifikaciniu lygmeniu;

Dėmesys skaitmeniniams įgūdžiams

23. remia Komisijos pasiūlymą skatinti valstybes nares sukurti išsamias nacionalines skaitmeninių įgūdžių strategijas;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant kokybiškų ir naujoviškų mokymo ir mokymosi metodų skaitmeninio turinio požiūriu reikalingos tam tikros sąlygos:

— *atvira mokymosi aplinka* su naujomis mokymosi, žinių gilinimo ir mokymo sąlygomis bei formomis, pritaikytomis gyvenimui skaitmeniniame pasaulyje, ir su šią sritį gerai išmanančiais mokytojais ir administracijos darbuotojais,

— *atvirieji švietimo ištekliai*, t. y. galimybės naudotis žiniomis, mokymo medžiaga ir kitomis mokymuisi internete skirtomis pagalbinėmis priemonėmis,

— švietimo srities darbuotojų ir moksleivių, pavyzdžiui, iš įvairių švietimo įstaigų ir šalių, *jungimosi į tinklus skatinimas*;

25. skaitmeninimą laiko galimybe spręsti įvairius su švietimu susijusius sunkumus. Juo, pavyzdžiui, gali būti naudojama kaip:

— galimybe organizuoti labiau individualizuotą ir įtraukesnį mokymą,

— priemone, skirta naujai atvykusių migrantų kalbos mokymui, supažindinimui su gyvenimu visuomenėje ir mokymosi turinio gilinimui bei nagrinėjimui tiek gimtąja kalba, tiek ir priimančiosios šalies kalba,

— priemone nuotoliniam mokymui, pavyzdžiui, skirta pasiekti atokesnes vietas arba kai trūksta tam tikros kalbos mokytojų,

— priemone pagrįsti besimokančiųjų mokymosi pažangą, sudaryti palankias sąlygas mokytojams atlikti vertinimą ir mažinti administracinę naštą;

26. pabrėžia, kad tam, kad pastangos skatinti skaitmeninius įgūdžius nenueitų veltui, įvairiais mokyklos lygmenimis reikalingi tvirti pedagoginiai vadovavimo įgūdžiai. Mokykloje skaitmeniniams įgūdžiams skiriamas dėmesys gali padidinti mokytojų, kurių pasiryžimas ir gebėjimas tobulinti savo gebėjimus yra stiprinami, darbo vietos patrauklumą;

27. atkreipia dėmesį į tai, kad reikėtų atskirti bazines skaitmenines žinias, kurių kiekvienas turi įgyti, nuo specialių skaitmeninių įgūdžių tam tikroje dalykinėje ar žinių srityje;

Geresnis kvalifikacijų palyginamumas

28. tikisi Europos kvalifikacijų sandaros peržiūros siekiant, kai reikia, užtikrinti nacionalinių kvalifikacijų sistemų atnaujinimą ir kokybę taikant bendrą formatą. Vis dėlto pakartoja, kad būtent valstybės narės yra atsakingos už nacionalinei kvalifikacijų sandarai taikomų kokybės užtikrinimo principų nustatymą;

29. pabrėžia tolesnių valstybių narių pastangų užtikrinant kokybę svarbą ir pritaria Europos Komisijai, kad reikia pamažu siekti ES ir trečiųjų šalių bendradarbiavimo kvalifikacijų palyginimo srityje;

30. pabrėžia, kad dauguma profesinių profilių ir sričių sparčiai keičiasi, todėl atsiranda naujų profesijų, o esamos pasensta. Todėl svarbu, kad būsiami įgūdžių profiliai ir aprašai atitiktų greitus pokyčius ir atsinaujinimą darbo rinkoje. Šiuo požiūriu ypatingą dėmesį reikia skirti pagrindinėms kompetencijoms;

Migrantų, įskaitant prieglobsčio prašytojus ir pabėgėlius, igūdžiai ir kvalifikacija

31. daro nuorodą į 2016 m. Europos Parlamento rezoliuciją ⁽¹⁾, kurioje pabrėžiama, kad būtina remti pabėgėlių, prieglobsčio prašytojų ir panašioje padėtyje esančių asmenų įtrauktį ir integraciją. Todėl svarbu kuo skubiau suteikti pagalbą valstybėms narėms užtikrinant galimybes rinkti su igūdžiais ir kvalifikacijomis susijusius duomenis, organizuoti kalbos mokymą ir taikyti kvalifikacijos kėlimo bei kitas priemones, palengvinančias integraciją į darbo rinką ir visuomenę. Ne mažiau svarbu, kad būtų galima nedelsiant patvirtinti atitinkamoje kilmės šalyje įgytą išsilavinimą ar gautą diplomą;

Mokymosi ir mokymo modernizavimas

32. palankiai vertina Komisijos pažadą igūdžių darbotvarkėje ypatingą dėmesį skirti inovacijoms pedagogikos srityje ir tikisi, kad tai taip pat sudarys palankesnes sąlygas siekiant įgyti pagrindines kompetencijas, kurios sudaro Europos švietimo sistemų esmę;

33. mano, jog Komisija turėtų imtis veiksmų, kad būtų toliau plėtojamas į besimokančius asmenis orientuotas ir skaitmeninio mokymosi aspektais paremtas mokymasis, kurį Komitetas nurodė savo nuomonėje dėl Komisijos komunikato „Atviresnis švietimas“ (2014 m.) ⁽²⁾;

34. atkreipia dėmesį, kad naujos igūdžių darbotvarkės įgyvendinimas priklausys nuo visų ugdytojų, ypač dirbančių suaugusiųjų švietimo ir mokymosi bendruomenėje srityse, kvalifikacijos kėlimo. Valstybių narių įgyvendinimo planuose reikėtų gerai apgalvoti, kokią pagalbą suteikti pedagogams; be to, būtų galima vykdyti informavimo apie Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninę platformą (ELAPE) veiklą;

35. pritaria Komisijos nuomonei, kad valstybės narės turi stiprinti pirminį profesinį mokytojų ir kitų asmenų, dalyvaujančių įgyvendinant Igūdžių garantijos iniciatyvą, rengimą ir tolesnį profesinį mokymąsi;

Aukštojo mokslo modernizavimas

36. palankiai vertina Komisijos siekį kartu su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais modernizuoti aukštąjį mokslą, visų pirma sukurti igūdžių vertinimo sistemą. Atliekant šį darbą reikėtų atsižvelgti į valstybių narių nacionalines švietimo sistemas ir vietas bei regionų privalumus ir problemas, įskaitant skirtingus jų darbo rinkos poreikius. Atsižvelgdamas į tai dar kartą pakartoja, kad būtina pasimokyti iš ankstesnių laimėjimų ir nesėkmių, patirtų vykdant panašią veiklą, ir užtikrinti reikiamus išpareigojimus siekiant bendro sutarimo įgyvendinant aukštojo mokslo modernizavimą;

37. atsižvelgdamas į planuojamą Komisijos iniciatyvą dėl aukštųjų mokyklų absolventų karjeros stebėsenos, pabrėžia, kad tokia iniciatyva neturėtų sukurti papildomos administracinės naštos nacionalinėms ir regionų valdžios institucijoms bei aukštosioms mokykloms ir naštos studentams; be to, atkreipia dėmesį į būtinybę laikytis duomenų apsaugos nuostatų. Dėl šios priežasties, ketinimas šiuo tikslu pasinaudoti mokesčių ir socialinės apsaugos duomenimis, yra abejotinas;

Europaso sistemos peržiūra

38. palankiai vertina Komisijos ketinimą peržiūrėti dabartinę Europaso sistemą. Siekiant užtikrinti tikslią ir realiu laiku teikiamą informaciją apie igūdžių paklausą ir pasiūlą, peržiūrėta Europaso sistema turi būti grindžiama vietos ir regionų patirtimi. Todėl vietos ir regionų valdžios institucijos gali labai prisidėti prie gebėjimų tyrimo ir siūlomos interneto paslaugų platformos darbo.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ „Pabėgėliai: socialinė įtrauktis ir integracija į darbo rinką“. Europos Parlamentas, (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final

Europos regionų komiteto nuomonė. Žemės ūkio produktų kainų svyravimo reguliavimas

(2017/C 185/06)

Pranešėjas Jacques BLANC, La Canourgue meras (FR/ELP)**POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

- pažymi, kad įgyvendinant šiam kainų svyravimui įveikti 2011 m. birželio mėn. G 20 aukščiausiojo lygio susitikimo metu parengtą veiksmų planą iki šiol padaryta menka pažanga, todėl ragina 2017 m., Vokietijai pirmininkaujant G 20, atnaujinti derybas šiuo klausimu;
- pabrėžia, kad, nepaisant pastaraisiais metais įgyvendintų bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP reformų), rizikos valdymo priemonėms, kuriomis ūkininkams suteikiamos galimybės apsaugoti nuo neigiamo pelno ir kainų svyravimo poveikio ir žalos, susijusios sveikata arba aplinka, BŽŪP vis dar skiriama mažai dėmesio. Iš tikrųjų, šioms priemonėms panaudojama mažiau nei 2 % antrojo BŽŪP ramsčio lėšų ir 0,4 % viso žemės ūkio biudžeto. Valstybės narės turi teisę savarankiškai nuspręsti, koku mastu jos nori naudoti šias EŽŪFKP reglamento priemones;
- mano, jog reikia gerokai sustiprinti ūkininkų pajamų apsaugos mechanizmus siekiant sumažinti neigiamas didelio žemės ūkio produktų ir žaliavų kainų svyravimo poveikį, padidinti Europos žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinių konkurencingumą, visoje teritorijoje išlaikyti žemės ūkį, skatinti modernizavimą ir inovacijas ir išsaugoti gyvybingą kaimo struktūrą;
- mano, kad šį tikslą galima pasiekti kartu įgyvendinus visas priemones, skirtas: i) didinti privačių žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinių subjektų vaidmenį reguliuojant žemės ūkio rinką siekiant iš dalies kompensuoti tai, kad buvo panaikintas BŽŪP reguliavimas; ii) išplėsti ūkininkams skirtas rizikos valdymo priemones ir supaprastinti galimybes jomis naudotis, kadangi EŽŪFKP turimos priemonės negali būti sutelktos dėl turimų lėšų trūkumo antrajame BŽŪP ramstyje, kurios turi būti padidintos nekeliant pavojaus pirmajam ramsčiui skirtoms lėšoms; iii) vykdant kitą BŽŪP reformą ir vietos, ir regionų lygmeniu skatinti didinti Europos ūkių pridėtinę vertę pirmenybę teikiant labiau aplinką tausojantiems gamybos būdams, kad šie ūkiai nebebūtų tokie pažeidžiami dėl pasaulinių žemės ūkio produktų kainų svyravimo;
- primena, kad sutartimis užtikrinama, kad bus prekiaujama ūkininkų produkcija ir perdirbėjams bus tiekiami produktai iš anksto žinomomis kainomis. Tokiu būdu sutartimis užtikrinama pasiūlos ir paklausos pusiausvyra ir sudaromos sąlygos geriau kontroliuoti produkto kokybę, kad gamintojai galėtų taikyti didesnes kainas, o visoje tiekimo grandinėje paskirstymas būtų teisingesnis;
- siūlo valstybėse narėse, kuriose nėra gerai veikiančio vertikaliojo bendradarbiavimo, skatinti visoje maisto grandinėje sudaryti sutartis (ir ne tik tarp ūkininkų ir žemės ūkio produktų perdirbėjų) ir leisti valstybėms padaryti šią praktiką padaryti privalomą, skatinti pasirašyti daugiašales sutartis, pavyzdžiui, gamintojų organizacijos, perdirbėjo ir platintojo;
- siekiant išvengti krizių, siūlo lankstesniu ir vienodesniu konkurencijos taisyklių Sąjungoje aiškinimu suteikti daugiau galios žemės ūkio įmonėms, gamintojų organizacijoms ir pripažintoms tarpšakinėms asociacijoms, taip pat kompetentingiems ginti viešąjį interesą rinkos dalyviams ir žemės ūkio maisto produktų centrums. Todėl įvairius grandinių dalyvių jungiančioms tarpšakinėms organizacijoms, minėtiems rinkos dalyviams ir žemės ūkio maisto produktų centrums turi būti sudaryta galimybė teikti įmonėms preliminarią informaciją apie rinkas, kad padėtų priimti tinkamus sprendimus nenustatant referencinių kainų. Tokia praktika jau įgyvendinama kai kuriose valstybėse narėse, todėl būtų tikslinga apsvaistinti galimybę keistis geriausios praktikos pavyzdžiais;
- sutrikus rinkos pusiausvyrai arba pagal tam tikrus rodiklius nustatčius tokią riziką, siūlo leisti žemės ūkio valdoms, įskaitant gamintojų organizacijas ir jų asociacijas, pasinaudoti galimybe imtis veiksmų ir sumažinti savo produkcijos kiekį net prieš Europos Komisijai suteikiant tokį leidimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras rinkų organizavimas, 222 straipsnį. Todėl bendru rinkų organizavimu turėtų būti sudaryta galimybė išplėsti žemės ūkio įmonių, priklausančių gamintojų organizacijoms ir asociacijoms, prevencinius veiksmus, skirtus atkurti rinkos pusiausvyrą, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, apie tai iš anksto pranešant kompetentingoms valdžios institucijoms;

9. pažymi, kad maisto tiekimo grandinėje žemės ūkio produktų kainų svyravimo reguliavimas ir kova su nesąžininga komercine veikla yra labai susiję, nes rinkų svyravimai lemia jėgų pusiausvyrą sektoriuose paskirstant pridėtinę vertę ir dėl to sudaromi arbitražiniai susitarimai dažniausiai yra nepalankūs gamintojams, kurių derybinė galia yra ribota pirmiausia dėl didėjančios žemės ūkio produktų perdirbimo pramonės, ypač mažmeninės prekybos, koncentracijos, gamintojų susiskaidymo ir jų organizacijų trūkumo;

10. rekomenduoja parengti konkretų ES teisės aktą, skirtą kovoti su nesąžininga komercine veikla maisto tiekimo grandinėje, kaip siūloma 2016 m. birželio 7 d. Europos Parlamento rezoliucijoje 2015/2065 (INI), nes nepaisant to, kad sutartyse atsižvelgiama į tam tikrą rizikos pasidalijimą, šalių nelygybė iš esmės nepanaikinta; antimonopolinių nuostatų nepakanka, kad būtų užkirstas kelias nesąžiningai komercinei veiklai ir panaikinti žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinių skirtumai; suinteresuotųjų subjektų grandinių saviregulavimo mechanizmai yra neveiksmingi pirmiausia dėl to, kad ūkininkai ir perdirbėjai dažnai nesiryžta pateikti skundo baimindamiesi, kad juos išstums iš rinkos; Europos Sąjungos lygmens pagrindinius principus nustatantis įstatymas reikalingas konkurencijos sąlygoms suderinti ir ES ūkininkams ir vartotojams vienodoms pardavimo ir pirkimo sąlygoms nustatyti;

11. rekomenduoja išplėsti teisę kolektyviai derėtis dėl sutarčių visiems žemės ūkio produktams, siekiant sustiprinti ūkininkų derybinę galią grandinėse;

12. pripažįsta, kad grupuojant paklausą galima padėti smulkiesiems gamintojams išvengti pirmiausia labai didelės didžiosios pramonės sutartinės naštos ir kartu užtikrinti vartotojams didesnę produktų kainos skaidrumą ir jų atsekamumą;

13. pažymi, kad, siekiant stiprinti privačiųjų suinteresuotųjų subjektų vaidmenį reguliuojant žemės ūkio rinkas, reikia didesnio rinkų skaidrumo;

14. todėl siūlo sukurti Europos žemės ūkio rinkų stebėjimo centrą, kurio veiklą palaikytų gamybos sektoriaus nacionalinių observatorių tinklas ir kuris pasinaudotų Europos pieno rinkos stebėjimo centro patirtimi ir Europos Komisijos reguliariai skelbiamomis rinkų rezultatų suvestinėmis. Šis naujas stebėjimo centras aiškiai ir laiku teiktų rinkos tyrimams reikalingus duomenis, susijusius su rinkų ciklais (pirmiausia, kad būtų galima prognozuoti krizes) ir struktūra (turint šiuos duomenis būtų galima analizuoti skirtingų suinteresuotųjų subjektų kainų ir maržų pokyčius grandinėse);

15. pabrėžia, kad taikant 2018 m. numatytą Finansinių priemonių rinkų direktyvą (MiFID 2) turėtų pagerėti informuotumas ir nuolatinė skirtingų kategorijų veiklos vykdytojų pozicijų žemės ūkio produktų finansų rinkose stebėsena, siekiant sumažinti per didelės spekuliacijos riziką ir sudaryti sąlygas komerciniams grandinių subjektams veiksmingai valdyti kainų riziką;

16. konstatuoja, kad įgyvendinant ir stiprinant esamas BŽŪP rizikos ir krizių valdymo priemones susiduriama su daugybe kliūčių: konkurencija dėl antrojo ramsčio, kuriam priklauso didžioji šių priemonių dalis, lėšų, nepakankamas krizių rezervo biudžetas, kuris, atsižvelgiant į jo svarbą, negali būti sudaromas kasmetinio tiesioginių išmokų mažinimo pagrindu, aktualių ir preliminarinių duomenų apie žemės ūkio valdų ekonominės veiklos rezultatus trūkumas ir t. t., ir pabrėžia būtinybę sumažinti šias kliūtis, kad būtų galima įgyvendinti plataus užmojo ir veiksmingą rizikos žemės ūkio sektoriuje valdymo strategiją;

17. mano, kad vykdant kitą BŽŪP reformą valstybės narės turėtų būti skatinamos parengti ir įgyvendinti didelį papildomų rizikos valdymo priemonių ūkininkams prieinama kaina rinkinį laikantis metodo, pagal kurį rizika skirstoma atsižvelgiant į jos dydį⁽¹⁾: i) įprastinė rizika – tai tokia rizika, kurią iš esmės galima panaikinti ūkininkams taupant lėšas atsargumo sumetimais ir fiskalinėmis priemonėmis; ii) vidutinė rizika – ūkininkų finansinėms rinkoms (išankstiniais sandoriais, pasirinkimo sandoriais, bendrais susitarimais), draudikams (dėl rizikos, susijusios su pelnu, apyvarta ir pelno marža valdymo) ir savitarpio pagalbos fondams (dėl su sveikata ir aplinkosauga susijusios rizikos valdymo ir ūkių pajamų stabilizavimo) parduotina rizika ir iii) labai didelė rizika – tai tokia rizika, kurią iš esmės prisiima valdžios institucijos, taikydamos kainų stabilumo stiprinimo priemones ir išskirtines kovas su krize priemones. Vis dėlto reikėtų užtikrinti, kad dėl didesnio rizikos suskaidymo kartu nepadidėtų ir administracinės išlaidos;

⁽¹⁾ Pagal J. Cordier ir J. C. Debar „Rizikos žemės ūkyje valdymas. Šiaurės Amerikos būdai“ nurodytus tipus. 2004 m. Club D'été, leidinys Nr. 12 „Ko gali pasimokyti Europos Sąjunga?“. Kituose darbuose, įskaitant neseniai Europos Parlamento parengtą pranešimą (žr. pranešimą Nr. 2), siūloma lyginamoji tipologija.

18. pabrėžia, kad rizikos valdymo priemonės turi būti tobulinamos nedarant esminio poveikio BŽŪP biudžeto stabilumui, kurį šiuo metu užtikrina nuo gamybos ir kainų atsieta parama. Iš tikrųjų biudžetas, kurio išlaidos labai priklauso nuo žemės ūkio produktų kainų svyravimo ir kuris cikliškai mažėja pagal tai, kokia rinkų padėtis, gali būti gerokai sumažintas svarstant Europos Sąjungos daugiametes finansines programas. Taip sumažėtų BŽŪP užtikrinama apsauga, o tai būtų žalinga ūkininkams, jeigu pasikeistų rinkų padėtis;

19. kaip vieną iš galimybių siūlo leisti ūkininkams į specialią sąskaitą atsidėti pirmojo ramsčio bazinių išmokų dalį, kad galėtų taupyti lėšas, skirtas apsisaugoti nuo staigių pokyčių rinkose. Atsidėti bazinių išmokų dalį būtų privaloma padidėjus tam tikriems rinkos rodikliams, pavyzdžiui, žemės ūkio produktų kainoms arba žemės ūkio produktų ir žaliavų kainų santykiui. Ūkininkai šias atidėtas pinigų sumas galėtų išleisti ir panaudoti sumažėjus rinkos rodikliams. Bet kuriuo atveju reikėtų užkirsti kelią papildomoms administracinėms išlaidoms;

20. pripažįsta, jog be to, kad šia sistema būtų padidinti ūkininkų savidraudos gebėjimai, ji turi dar keletą pranašumų: ja būtų iš dalies pakeistas dabartinis krizių rezervas, kurio akivaizdžiai nepakanka; jos valdymo sąnaudos būtų nedidelės; ji neturėtų poveikio BŽŪP biudžeto stabilumui; galiausiai, taikant šią sistemą, žemės ūkio produktų kainų pakilimo laikotarpiu atsietoji parama visuomenei atrodytų labiau teisėta;

21. pažymi, kad galimi kiti taupyti lėšas atsargumo sumetimais skatinantys mechanizmai: būtų galima sekti Kanadoje galiojančios sistemos pavyzdžiu, kai ūkininkams, įnešantiems indėlį į taupomąją sąskaitą, suteikiamos galimybės gauti lygiavertę pinigų sumą iš valdžios institucijų;

22. pabrėžia, kad naudinga skatinti kurti ir priimti naujus įvairesnius ir galbūt pigesnius draudimo produktus, kuriais draudžiama nuo žemės ūkio valdų patiriamų ekonominių nesėkmių, remiantis JAV draudimo programų pavyzdžiais. Šie nauji produktai gali būti: i) apyvartos draudimas, kuriuo užtikrinamos sėjos laikotarpiu numatytos pajamos už kultūras, remiantis ūkio ankstesniu derliumi ir ateities rinkos kainomis, bet laikantis Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) „žaliosios dėžės“ taisyklių subsidijuojamas tik derliaus draudimas; ii) rodikliais grindžiamas draudimas, atsižvelgiant į vidutinį derlingumą, apyvartą arba pelno maržą regione, kuriame yra ūkis (bet būtų subsidijuojamas tik derliaus draudimas), turint omenyje, kad tokio draudimo valdymo sąnaudos gerokai mažesnės nei draudimo, grindžiamo atskiro ūkio derlingumu; iii) bendrų ūkio pajamų draudimas, kuris galėtų būti skirtas įvairiems mažiems ir dideliems ūkiams, besiverčiantiems mišriuojamu žemės ūkiu ir gyvulininkyste arba kuriuose auginami vaisiai ir daržovės, arba specialios kultūros, kurioms neteikiama parama arba teikiama nedidelė parama ir kurių derlius nedraudžiamas; iv) specialus draudimas, skirtas ekologiniu ūkininkavimu besiverčiantiems ūkininkams, atsižvelgiant į paprastai mažesnę našumą, didesnes gamybos sąnaudas ir aukštesnes šių produktų rinkos kainas. Tačiau pirmiausia reikėtų atlikti tyrimą, kuriame visų pirma būtų įvertintos galimos valstybinio perdraudimo išlaidos;

23. ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su nacionalinėmis, regionų ir vietos valdžios institucijomis ir ūkininkų organizacijomis, kad apie BŽŪP II ramsčio rizikos valdymo priemones būtų daugiau žinoma ir jos būtų geriau suprantamos. Be to prašo Komisijos padidinti BŽŪP II ramsčio rizikos valdymo priemonėms skirtą finansinį paketą, kad jis būtų didesnis nei dabartinė 2 % antrojo ramsčio lėšų dalis;

24. rekomenduoja vystyti savitarpio pagalbos fondus, grindžiamus pajamų stabilizavimo priemone, sukurta 2013 m. reformuojant BŽŪP ir siekiant tolygaus paskirstymo tarp regionų ir veiklos sričių, bet tik dvi valstybės narės (Vengrija ir Italija) ir vienas Ispanijos regionas (Kastilijos ir Leono) prisijungė prie fondų 2014–2020 m. kaimo plėtros plano. Šie fondai užtikrintų apsaugą, jeigu ūkio pelno marža labai sumažėtų (daugiau nei 30 %), vertinant pagal trejus arba penkerius ankstesnius metus. Tokio dydžio nuostolius gali būti sunku padengti tik lėšomis, kurias ūkininkai taupytų atsargumo sumetimais. Be to, nuostoliai nevaldomi tokiu kaip JAV apyvartos draudimu, kuriuo užtikrinama apsauga, jeigu numatomos pajamos sumažėtų sėjos ir derliaus nuėmimo laikotarpiu ir savaime neužtikrinama apsauga nuo mažų kainų;

25. rekomenduoja sektorių lygmeniu sukurti pajamų stabilizavimo fondus, siekiant padidinti sektorių integraciją nacionaliniu, ar net tarptautiniu lygmeniu, kad būtų išplėstas rizikos pasidalijimas ir sumažintos sąnaudos. Taip kiekvienoje valstybėje narėje atsirastų pasėlių fondas, pieno fondas, vaisių ir daržovių fondas ir t. t.;

26. rekomenduoja valstybėms narėms prieš dideliu mastu įsteigiant pajamų stabilumo fondus atlikti tiriamąjį bandymą, atsižvelgiant į praktinius sistemų, susijusių su lyginamųjų duomenų apie ūkių rinkimu, perdraudimo poreikiu ir t. t., įgyvendinimo ir veikimo sunkumus;

27. pabrėžia, kad pirmiau aprašytos trijų tipų rizikos valdymo priemonės – lėšų taupymas atsargumo sumetimais, draudimas, pajamų stabilizavimo fondai – papildo vienos kitas ir esant galimybei turėtų būti taikomos kartu, siekiant sukurti tvirtą ir nuoseklią finansinio stabilumo stiprinimo priemonę, kuria būtų užtikrinama apsauga nuo kainų svyravimo ir padedama riboti ūkininkų patiriamų krizių dažnumą ir mastą;

28. mano, kad siekiant suteikti gamintojams galimybę panašiomis sąlygomis spręsti su kainų svyravimu susijusias problemas, reikėtų suderinti Europos Sąjungos valstybių narių tiesioginių išmokų lygį;

29. yra įsitikinęs, kad tiesioginės išmokos ir po 2020 m. turėtų išlikti BŽŪP priemone, padedančia papildyti ūkių pajamas ir kompensuoti dėl aukštų Europos Sąjungos standartų taikymo atsirandančias išlaidas;

30. siūlo, jeigu taip būtų nuspręsta vykdant kitą BŽŪP reformą, sumažinti tiesioginę pirmojo ramsčio paramą ir šias nepanaudotas sumas skirti krizėms valdyti, tokiu būdu ūkininkai galės gauti kuponus, kurių vertė atitiks tam tikrą jų bazinių išmokų procentinę dalį. Ūkininkai šiuos kuponus galėtų panaudoti savanoriškai pasirinktoms priemonėms: lėšų taupymui atsargumo sumetimais, draudimui, savitarpio pagalbos fondui. Šia sistema būtų suteikta galimybė padidinti rizikos valdymo priemonių finansavimą nepakenkiant BŽŪP pirmojo ramsčio biudžeto stabilumui ⁽²⁾;

31. prašo Europos Komisijos atlikti išsamų esamų skirtingų pasirinkimo galimybių tyrimą, siekiant išplėsti rizikos valdymo priemonių pasiūlą, pirmiausia įtraukiant lėšų taupymą atsargumo sumetimais, draudimus ir savitarpio pagalbos fondus, siekiant stabilizuoti pajamas. Šiuo tyrimu būtų paaiškinti kiekvienos iš šių priemonių padariniai, nauda ir ribos atsižvelgiant į skirtingus kriterijus. Be to, jame būtų išnagrinėti skirtingi rizikos valdymo tobulinimo strategijos finansavimo scenarijai, įskaitant 30 punkte siūlomą kuponų sistemą;

32. mano, kad viešąja politika turi būti skatinama didinti ES žemės ūkio valdų pridėtinę vertę, kartu didinant ekologinį žemės ūkio veiklos tvarumą, kad ji būtų labiau apsaugota nuo pasaulinių kainų svyravimo, ir pereiti prie nustatytos ekologinio ūkininkavimo, siekiant sumažinti klimato kaitą, prisitaikyti prie jos poveikio ir sumažinti ekosistemoms tenkančią naštą;

33. šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti atokiausių regionų žemės ūkio sektoriui, kuriame būtina taikyti specifines, pritaikytas ir išimtines priemones atsižvelgiant į unikalius ir išskirtinius, SESV pripažintus šių regionų ypatumus;

34. pripažįsta, kad Europos žemės ūkis yra labai įvairus: dauguma ūkių parduoda savo produkciją Sąjungos rinkoje, o kiti savo produkcijos dalį tiesiogiai arba netiesiogiai eksportuoja į trečiąsias šalis;

35. mano, kad svarbu saugoti šią įvairovę, turint omenyje, kad žemės ūkio produkcijos dalį parduodant trečiosioms šalims iš dalies užtikrinama pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą Sąjungos rinkoje, o didžiausia pasaulyje žemės ūkio maisto produktų eksportuotoja Europos Sąjunga turi turėti galimybę pasinaudoti kiekybės ir kokybės požiūriu padidėjusia pasauline maisto produktų paklausa;

36. mano, kad žemės ūkio valdų pridėtinę vertę galima padidinti dviem pagrindiniais būdais: i) padidinti žemės ūkio našumą (nes yra nerimą keliančių požymių, kad tam tikruose sektoriuose jis sumažėjęs) tvariai intensyvinant žemės ūkio produktų gamybą, gaminant daugiau ir naudojant mažiau žaliavų arba perkant mažiau žaliavų, siekiant padidinti ūkių autonomiją. Tam reikia sukurti naujas ir atsparesnes gamybos sistemas, grindžiamas tiksliau ūkininkavimu, dirvos paruošimo supaprastinimu, sėjomaina ir pasėlių įvairinimu, geresniu ganyklų sistemos panaudojimu ir kita veikla arba ii) skatinti kurti teritorines maisto sistemas, kuriomis būtų reaguojama į didėjančią Europos vartotojų paklausą ir sudaromos sąlygos iš dalies išvengti pasaulinių žemės ūkio žaliavų rinkų kainų svyravimo vystant vietos paskirstymo grandines (mokyklos valgyklas, maitinimo įstaigas, tiesioginę prekybą), specializuotas rinkas ir kokybiškas grandines, pirmenybę teikiant labiau aplinką tausojantiems gamybos būdams (ekologiniam ūkininkavimui ir kitiems metodams);

⁽²⁾ Pasiūlymas pateiktas Isabel Bardaji ir kt. pranešime „AGRI komitetui skirtas tyrimas. 2014–2020 m. valstybių narių įgyvendintų rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo rezultatų apžvalga. Nacionalinės ir Europos sistemos“, Europos Parlamento vidaus politikos generalinis direktoratas, 2016 m., ir siūlome į jį įtraukti lėšų kaupimą atsargumo sumetimais.

37. rekomenduoja BŽŪP ir nacionaline politika skatinti ūkininkus išbandyti šiuos du būdus padedant regionams ir vietinėms įstaigoms.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

Europos regionų komiteto nuomonė. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos peržiūra

(2017/C 185/07)

Pranešėjas	Jácint HORVÁTH (HU/PES), Nadkanižos savivaldybės tarybos narys
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo
	COM(2016) 287 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<i>Ši direktyva neužkerta kelio valstybėms narėms imtis veiksmų prieš audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas, teikiamas iš trečiųjų šalių ir pasiekiančias jų teritoriją. Faktiškai šioms paslaugoms netaikomas kilmės šalies principas. Konkrečiai šia direktyva nedraudžiama nei nustatyti įpareigojimo registruoti iš trečiosios šalies teikiamas audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas, nei taikyti joms sankcijas;</i>

Paaiškinimas

Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, teikiamos iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių, kai kuriose valstybėse narėse gali rimtai sutrikdyti žiniasklaidos sistemas, ypač viešąją sferą. Tokioms paslaugoms netaikomas kilmės šalies principas. Šio pobūdžio teisinėje priemonėje nebūtina tai aiškiai nurodyti, tačiau, siekiant užtikrinti vienodą direktyvos aiškinimą, tikslinga konstatuojamojoje dalyje paminėti, kad valstybės narės savo nuožiūra gali imtis veiksmų prieš tokias paslaugas.

2 pakeitimas*9 konstatuojamoji dalis*

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>siekiant suteikti galių žiūrovams ir nepilnamečiams, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus apie žiūrėtiną turinį, būtina, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai pateiktų pakankamai informacijos apie turinį, kuris galėtų rimtai pakenkti fiziniam, protiniam ar moraliniam nepilnamečių vystymuisi. Tai būtų galima padaryti naudojant turinio teikiamųjų terminų, rodančių turinio pobūdį, sistemą. Turinio teikiamieji terminai galėtų būti pateikti rašytinėmis, grafinėmis ar akustinėmis priemonėmis;</p>	<p>siekiant suteikti galių žiūrovams ir nepilnamečiams, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus sprendimus apie žiūrėtiną turinį, būtina, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai pateiktų pakankamai informacijos apie turinį, kuris galėtų rimtai pakenkti fiziniam, protiniam ar moraliniam nepilnamečių vystymuisi. Tai būtų galima padaryti naudojant turinio teikiamųjų terminų, rodančių turinio pobūdį, sistemą. Turinio teikiamieji terminai galėtų būti pateikti rašytinėmis, grafinėmis ir (arba) akustinėmis priemonėmis;</p>

Paaiškinimas

Kuo įvairesni bus būdai, kuriais audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjas gali aprašyti turinį, tuo labiau šis turinys bus matomas ir pastebimas, todėl labiau tikėtina, kad bus pasiektas keliamas tikslas.

3 pakeitimas*17 konstatuojamoji dalis*

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>taisyklė, pagal kurią prekės negalima rodyti pernelg išskiriant, pasirodė sunkiai pritaikoma praktiškai. Ji riboja prekių rodymą, nes rodant prekę vertė gali būti sukurta tik ją padarius gerokai matomesnę. Todėl reikalavimais programoms, kuriose rodomi produktai, turėtų būti siekiama aiškiai informuoti žiūrovus apie prekių rodymą ir užtikrinti, kad nenukentėtų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo redakcinė nepriklausomybė;</p>	<p>taisyklė, pagal kurią prekės negalima rodyti pernelg išskiriant, pasirodė sunkiai pritaikoma praktiškai. Ji riboja prekių rodymą, nes rodant prekę vertė gali būti sukurta tik ją padarius gerokai matomesnę. Todėl reikalavimais programoms, kuriose rodomi produktai, turėtų būti siekiama aiškiu ir lengvai prieinamu būdu informuoti žiūrovus apie prekių rodymą ir užtikrinti, kad nenukentėtų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo redakcinė nepriklausomybė;</p>

Paaiškinimas

Europos regionų komitetas mano, jog svarbu užtikrinti, kad ne tik informacijos turinys, bet ir jos prieinamumas leistų aiškiai matyti, kad programoje rodoma prekė.

4 pakeitimas

30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p><i>internetinio turinio klausimu Europos Sąjunga nuo XX a. paskutiniojo dešimtmečio antrosios pusės svarbų vaidmenį teikia neteisėnėmis priemonėmis (visų pirma žr. 1998 m. rugsėjo 24 d. Tarybos rekomendaciją dėl nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos ir 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos ir dėl atsakymo teisės, atsižvelgiant į Europos audiovizualinių ir internetinių informacinių paslaugų pramonės konkurencingumą). Šios priemonės, įskaitant skubios pagalbos telefono linijas, amžiaus tikrinimo priemones, turinio reitingavimą ir tėvų kontrolės sistemas, taip pat yra veiksmingos reglamentuojant vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformose skelbiamą turinį. Skubios pagalbos telefono linijos yra svarbi ir plačiai naudojama nepilnamečių apsaugos priemonė, kurios užduotis – suteikti naudotojui galimybę paprastu ir lengvai prieinamu būdu pateikti skundą ir pažeidimo atveju užtikrinti, kad būtų informuotos atitinkamos tarnybos. Amžiaus tikrinimo sistemos suteikia tinkamą apsaugos lygį, ypač tada, kai naudotojo amžius tikrinamas pagal duomenis, nurodytus asmens tapatybės dokumente, kuris yra išimtinai skirtas suaugusiems naudotojams, pagal trečiosios šalies suteikiamus patikimus amžiaus įrodymus arba pagal biometrinius duomenis. Pačių naudotojų (tėvų) arba sertifikavimo įstaigų vykdomas turinio reitingavimas pagal skirtingus kriterijus – smurtas, seksas, azartiniai lošimai, vulgari kalba ir pan. – leidžia klasifikuoti vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformose skelbiamą turinį į skirtingas kategorijas, kuriomis remiantis galima apriboti prieigą prie tokio turinio. Tėvų kontrolės sistemos leidžia tėvams apriboti savo nepilnamečių vaikų galimybes prisijungti prie interneto remiantis nepilnamečiams pritaikyto turinio sąrašu arba filtruojant vaikams žalingą turinį;</i></p>

Paaiškinimas

Naujajame direktyvos 28 a straipsnyje vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformų paslaugų teikėjai įpareigojami imtis tinkamų priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti nepilnamečius ir draudžiama skelbti neapykantą kurstantį turinį. Tinkamomis priemonėmis laikytinos skubios pagalbos telefono linijos, amžiaus tikrinimo priemonės, turinio reitingavimas ir tėvų kontrolės sistemos. Atsižvelgiant į technologinės raidos spartą, tokių priemonių turinys negali būti išsamiai teisiškai reglamentuojamas. Vis dėlto, siekiant užtikrinti vienodą paslaugų teikėjų ir atitinkamų reguliavimo institucijų direktyvos aiškinimą, taip pat būtų tikslinga, kad direktyvos konstatuojamojoje dalyje keletu sakinių būtų paaiškinta apie skirtingas priemones.

5 pakeitimas

38 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>direktyva nedaro poveikio valstybių narių galimybei nustatyti visuotinės svarbos turinio, sukurto laikantis apibrėžtų visuotinės svarbos tikslų, tokių kaip žiniasklaidos pliuralizmas, žodžio laisvė ir kultūrų įvairovė, surandamumo ir prieinamumo užtikrinimo prievoles. Tokios prievolės turėtų būti nustatytos tik kai jos būtinos siekiant visuotinės svarbos tikslų, kuriuos valstybės narės aiškiai apibrėžė laikydamosi Sąjungos teisės aktų. Todėl valstybės turėtų visų pirma išnagrinėti, ar reikia imtis reguliavimo priemonių, kuriomis keičiama pagal rinkos jėgas susiklosčiusi padėtis. Nusprendusios nustatyti surandamumo taisykles, valstybės narės įmonėms turėtų nustatyti tik proporcingas prievoles, kurios svarbios dėl teisėtų viešosios politikos aspektų;</p>	<p>direktyva nedaro poveikio valstybių narių galimybei nustatyti visuotinės svarbos turinio, sukurto laikantis apibrėžtų visuotinės svarbos tikslų, tokių kaip žiniasklaidos pliuralizmas, žodžio laisvė ir kultūrų įvairovė, surandamumo ir prieinamumo užtikrinimo prievoles. Tokios prievolės turėtų būti nustatytos tik kai jos būtinos siekiant visuotinės svarbos tikslų, kuriuos valstybės narės aiškiai apibrėžė laikydamosi Sąjungos teisės aktų. Todėl valstybės turėtų visų pirma išnagrinėti, ar reikia imtis reguliavimo priemonių, kuriomis keičiama pagal rinkos jėgas susiklosčiusi padėtis, sprendžiamos žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo stokos, žiniasklaidos koncentracijos ir interesų konfliktų problemos. Nusprendusios nustatyti surandamumo taisykles, valstybės narės įmonėms turėtų nustatyti tik proporcingas prievoles, kurios svarbios dėl teisėtų viešosios politikos aspektų;</p>

6 pakeitimas

1 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>5. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>(...)</p> <p>d) 7 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„7. Valstybės narės šia direktyva koordinuojamose srityse skatina, kiek tai leidžiama pagal jų teisinės sistemos, bendrą reguliavimą ir savireguliavimą taikant nacionaliniu lygmeniu priimtus elgesio kodeksus. Šie kodeksai turi būti parengti taip, kad juos plačiai remtų pagrindiniai suinteresuotieji subjektai atitinkamose valstybėse narėse. Elgesio kodeksuose turėtų būti aiškiai ir nedviprasmiškai išdėstyti jų tikslai. Juose turi būti numatytas reguliarus, skaidrus ir nepriklausomas stebėjimas ir vertinimas, kaip sprendžiami iškelti uždaviniai. Juose turi būti numatytas efektyvus vykdymo užtikrinimas, įskaitant, kai tinka, atitinkamas efektyvias ir proporcingas sankcijas.</p> <p>6a straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje nurodytų Sąjungos elgesio kodeksų projektus ir galiojančių Sąjungos kodeksų pakeitimus ar papildymus tų kodeksų signatarai pateikia Komisijai.</p> <p>Komisija gali paprašyti ERGA pateikti nuomonę apie tų kodeksų projektus, pakeitimus ar papildymus. Jei reikia, Komisija gali paskelbti tuos kodeksus.“;</p>	<p>5. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>(...)</p> <p>d) 7 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„7. Valstybės narės šia direktyva koordinuojamose srityse skatina, kiek tai leidžiama pagal jų teisinės sistemos, bendrą reguliavimą ir savireguliavimą taikant nacionaliniu lygmeniu priimtus elgesio kodeksus. Šie kodeksai turi būti parengti taip, kad juos plačiai remtų pagrindiniai suinteresuotieji subjektai atitinkamose valstybėse narėse. Elgesio kodeksuose turėtų būti aiškiai ir nedviprasmiškai išdėstyti jų tikslai. Juose turi būti numatytas reguliarus, skaidrus ir nepriklausomas stebėjimas ir vertinimas, kaip sprendžiami iškelti uždaviniai. Juose turi būti numatytas efektyvus vykdymo užtikrinimas, įskaitant, kai tinka, atitinkamas efektyvias ir proporcingas sankcijas.</p> <p>6a straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje nurodytų Sąjungos elgesio kodeksų projektus ir galiojančių Sąjungos kodeksų pakeitimus ar papildymus tų kodeksų signatarai pateikia Komisijai.</p> <p>Komisija prašo ERGA pateikti nuomonę apie tų kodeksų projektus, pakeitimus ar papildymus. Komisija skelbia tuos kodeksus.“;</p>

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

7 pakeitimas

1 straipsnio 7 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>5 straipsnyje pridedamas šis e punktas:</p> <p><i>„žiniasklaidos paslaugas teikiančių įmonių tikrųjų savininkų tapatybę, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui 3 straipsnio 6 dalyje.“;</i></p>

Paaiškinimas

Direktyvos įgyvendinimo požiūriu labai svarbu turėti informacijos apie fizinius ir juridinius asmenis, kurie dėl turimų nuosavybės ar balsavimo teisių ar kitokių susitarimų nustatytų teisių daro lemiamą įtaką paslaugų teikimui ir audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo sprendimams. Pakeitimas, kuriuo siekiama suteikti galimybę nustatyti tokių asmenų ar subjektų tapatybę, yra paremtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui. Su žiniasklaidos paslaugų teikėjų nuosavybe susijęs skaidrumas taip pat yra būtina sąlyga žiniasklaidos laisvei užtikrinti.

8 pakeitimas

1 straipsnio 10 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
10. 7 straipsnis išbraukiamas.	

Paaiškinimas

Direktyvos 7 straipsnis išbraukiamas, nes siūlomame Europos prieinamumo akte žiniasklaidos paslaugų teikėjams jau nustatyti griežtesni bendri prieinamumo reikalavimai. Tačiau čia nurodomas Europos prieinamumo aktas dar nėra priimtas, todėl būtų nepageidautina, jeigu susidarytų padėtis, kai direktyvoje nebelyktų nuorodų į prieinamumą, o naujasis Europos prieinamumo aktas dar būtų nepriimtas (arba neperkeltas į valstybių narių teisę). Tol, kol pasiūlymas dėl Europos prieinamumo akto nebus perkeltas į visų valstybių narių teisę, Europos regionų komitetas nepritaria 7 straipsnio išbraukimui.

9 pakeitimas

1 straipsnio 11 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>11. 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 2 dalis pakeičiama taip:</p>	<p>11. 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:</p> <p>a) 1 dalies e punktas pakeičiamas tokiu tekstu: „e) Alkoholinių gėrimų reklamai skirti komerciniai audiovizualiniai pranešimai negali būti konkrečiai skirti nepilnamečiams, neturi daryti jiems poveikio ir neturi skatinti besaikio tokių gėrimų vartojimo.“;</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>„2. Valstybės narės ir Komisija skatina rengti savireguliacinio ir bendro reguliacinio elgesio kodeksus dėl programų, kurių auditorijoje daug vaikų, lydinčių arba į jas įtrauktų netinkamų komercinių audiovizualinių pranešimų apie maisto produktus ir gėrimus, kurių sudėtyje yra maistingųjų medžiagų ir maistingųjų arba fiziologiniu poveikiu pasižyminčių medžiagų, visų pirma riebalų, riebalų rūgščių transizomerų, druskos ir (arba) natrio ir cukrų, kurių nerekomenduojama vartoti per daug.</p> <p>Šie kodeksai turėtų būti naudojami siekiant efektyviai sumažinti nepilnamečių galimybę pamatyti komercinius audiovizualinius pranešimus apie maistą ir gėrimus, kuriuose daug druskos, cukrų ar riebalų arba kurie kitaip neatitinka nacionalinių ar tarptautinių mitybos gairių. Šiuose kodeksuose turėtų būti nustatyta, kad komerciniuose audiovizualiniuose pranešimuose neturi būti pabrėžtas teigiamas tokių maisto produktų ir gėrimų maistingumo aspektų bruožas.</p> <p>Komisija ir ERGA skatina keistis geriausia patirtimi apie savireguliacinio ir bendro reguliacinio sistemas visoje Sąjungoje. Kai tinka, Komisija palengvina Sąjungos elgesio kodeksų rengimą.“;</p> <p>b) įterpiamos 3 ir 4 dalys:</p> <p>„3. Valstybės narės ir Komisija skatina rengti savireguliacinio ir bendro reguliacinio elgesio kodeksus netinkamų komercinių audiovizualinių pranešimų apie alkoholinius gėrimus klausimais. Tie kodeksai turėtų būti naudojami siekiant efektyviai sumažinti nepilnamečių galimybę pamatyti audiovizualinius komercinius pranešimus apie alkoholinius gėrimus.</p> <p>4. Komisija ir ERGA skatina keistis geriausia patirtimi apie savireguliacinio ir bendro reguliacinio sistemas visoje Sąjungoje. Kai atrodo tinkama, Komisija palengvina Sąjungos elgesio kodeksų rengimą.“;</p>	<p>b) 2 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„2. Valstybės narės ir Komisija skatina rengti savireguliacinio ir bendro reguliacinio elgesio kodeksus dėl programų, kurių auditorijoje daug vaikų, lydinčių arba į jas įtrauktų, prieš pat programas arba iš karto po jų transliuojamų netinkamų komercinių audiovizualinių pranešimų apie maisto produktus ir gėrimus, kurių sudėtyje yra maistingųjų medžiagų ir maistingųjų arba fiziologiniu poveikiu pasižyminčių medžiagų, visų pirma riebalų, riebalų rūgščių transizomerų, druskos ir (arba) natrio ir cukrų, kurių nerekomenduojama vartoti per daug.</p> <p>Šie kodeksai turėtų būti naudojami siekiant efektyviai sumažinti nepilnamečių galimybę pamatyti komercinius audiovizualinius pranešimus apie maistą ir gėrimus, kuriuose daug druskos, cukrų ar riebalų arba kurie kitaip neatitinka nacionalinių ar tarptautinių mitybos gairių. Šiuose kodeksuose turėtų būti nustatyta, kad komerciniuose audiovizualiniuose pranešimuose neturi būti pabrėžtas teigiamas tokių maisto produktų ir gėrimų maistingumo aspektų bruožas.</p> <p>Komisija ir ERGA skatina keistis geriausia patirtimi apie savireguliacinio ir bendro reguliacinio sistemas visoje Sąjungoje. Kai tinka, Komisija palengvina Sąjungos elgesio kodeksų rengimą.“;</p> <p>c) įterpiamos 3 ir 4 dalys:</p> <p>„3. Valstybės narės ir Komisija skatina rengti savireguliacinio ir bendro reguliacinio elgesio kodeksus netinkamų komercinių audiovizualinių pranešimų apie alkoholinius gėrimus klausimais. Tie kodeksai turėtų būti naudojami siekiant efektyviai sumažinti nepilnamečių galimybę pamatyti audiovizualinius komercinius pranešimus apie alkoholinius gėrimus.</p> <p>4. Komisija ir ERGA skatina keistis geriausia patirtimi apie savireguliacinio ir bendro reguliacinio sistemas visoje Sąjungoje. Kai atrodo tinkama, Komisija palengvina Sąjungos elgesio kodeksų rengimą.“;</p>

Paaiškinimas

Platesnis nepilnamečių apsaugos taikymas.

10 pakeitimas

1 straipsnio 15 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>15. 13 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p style="text-align: center;"><i>„13 straipsnis</i></p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad jų jurisdikcijoje užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai bent 20 % savo katalogų sudarytų iš Europos kūrinių ir užtikrintų tų kūrinių pastebimumą.</p> <p>(...)</p> <p>5. Nuo 1 ir 2 dalyse nustatytų reikalavimų valstybės narės atleidžia paslaugų teikėjus, kurių apyvarta arba auditorija maža, jei tai mažos įmonės ir mikroįmonės. Valstybės narės gali nekelti tokių reikalavimų tais atvejais, kai jie neįgyvendinami arba nepagrįsti dėl audiovizualinės žiniasklaidos užsakomųjų paslaugų pobūdžio ar temos.“;</p>	<p>15. 13 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p style="text-align: center;"><i>„13 straipsnis</i></p> <p>1. Valstybės narės užtikrina, kad jų jurisdikcijoje užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai savo kataloguose turėtų Europos kūrinių, kurie sudarytų ne mažiau kaip 20 % visų teikiamų programų trukmės, ir užtikrintų tų kūrinių pastebimumą, pasirūpindami, kad kataloguose jie būtų nurodomi gerai matomoje vietoje ir juos būtų paprasta rasti.</p> <p>(...)</p> <p>5. Nuo 1 ir 2 dalyse nustatytų reikalavimų valstybės narės atleidžia paslaugų teikėjus, įskaitant vietos valdžios institucijas, kurios yra audiovizualinės žiniasklaidos savininkės, kurių apyvarta arba auditorija maža, jei tai vietos ar regioniniai paslaugų teikėjai arba jei tai mažos įmonės ir mikroįmonės. Valstybės narės gali nekelti tokių reikalavimų tais atvejais, kai jie neįgyvendinami arba nepagrįsti dėl audiovizualinės žiniasklaidos užsakomųjų paslaugų pobūdžio ar temos.“;</p>

Paaiškinimas

1 dalies papildymu siekiama patikslinti šią nuostatą.

Papildant 5 dalį siekiama pažymėti, kad kai kuriose valstybėse narėse, pavyzdžiui, vietiniai televizijos kanalai nėra mažos įmonės ar mikroįmonės, nes jie priklauso savivaldybei. Jie gali būti laikomi vidutinėmis arba didelėmis įmonėmis, todėl šiame sąraše juos reikėtų išskirti.

11 pakeitimas

1 straipsnio 16 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>16. 20 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:</p> <p>„Transliuojant televizijos filmus (išskyrus kelių serijų filmus, serialus ir dokumentinius filmus), kinematografijos kūrinius ir naujienų programas, televizijos reklama ir (arba) teleparduotuvė gali būti rodomos vieną kartą per kiekvieną programoje nustatytą ne trumpesnę kaip 20 minučių laikotarpį.“;</p>	<p>16. 20 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny s pakeičiamas taip:</p> <p>„Transliuojant televizijos filmus (išskyrus kelių serijų filmus, serialus ir dokumentinius filmus), kinematografijos kūrinius ir naujienų programas, televizijos reklama ir (arba) teleparduotuvė gali būti rodomos vieną kartą per kiekvieną programoje nustatytą ne trumpesnę kaip 30 minučių laikotarpį.“;</p>

Paaiškinimas

Šiuo metu galiojančios direktyvos tekste numatoma galimybė transliuojant televizijos filmus (išskyrus keleto serijų filmus, serialus ir dokumentinius filmus), kinematografijos kūrinius ir naujienų programas nutraukti transliaciją ir rodyti televizijos reklamą ir (arba) teleparduotuvę vieną kartą per kiekvieną programoje nustatytą ne trumpesnę kaip 30 minučių laikotarpį. Europos regionų komitetas visgi siūlo nemažinti ankstesnio 30 minučių limito, kadangi toks transliacijos pertraukimas dažniausiai trukdo visapusiškai mėgautis kinematografijos kūriniu ir sumažina žiūrovams malonumą.

12 pakeitimas

1 straipsnio 17 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>17. 22 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p style="text-align: center;">„22 straipsnis</p> <p>Alkoholinių gėrimų televizijos reklama ir teleparduotuvė turi atitikti šiuos reikalavimus:</p> <p>a) ji negali būti skirta būtent nepilnamečiams, neturi daryti jiems poveikio ir visų pirma neturėtų rodyti alkoholinius gėrimus vartojančių nepilnamečių;</p> <p>b) ji netransliuojama per sporto renginiui skirtą programą, prieš pat ją arba iš karto po jos, ir šis reikalavimas įsigalioja po penkerių (5) metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo;</p> <p>c) ji nesieja alkoholio su padidėjusia fizine energija ar geresniu vairavimu;</p> <p>d) ji nesudaro įspūdžio, kad alkoholio vartojimas prisideda prie sėkmės socialiniame ar seksualiniame gyvenime;</p> <p>e) joje nėra teigiama, kad alkoholis turi gydomųjų savybių arba kad jis yra stimuliuojanti, raminanti ar asmenines problemas padedanti išspręsti priemonė;</p> <p>f) joje nėra skatinamas besaikis alkoholio vartojimas, o abstinencija ar saikingas jo vartojimas nėra nušviečiamas neigiamai;</p> <p>g) joje nėra pabrėžiama, kad didelis alkoholio kiekis (stiprumas) yra teigiama gėrimo savybė.“;</p>

Paaiškinimas

Yra mokslinių įrodymų, patvirtinančių ryšį tarp alkoholio reklamos poveikio ir padidėjusio alkoholio vartojimo tarp jaunimo. Sporto renginiai turi būti traktuojami taip pat kaip vaikams skirtos laidos. Todėl būtina uždrausti alkoholio reklamą, tačiau reikia atsižvelgti į sudarytas tebegaliojančias trumpalaikes ar vidutinės trukmės rėmimo sutartis.

13 pakeitimas

1 straipsnio 19 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>19. Įterpiamas toks IXa skyrius:</p> <p>„IXa SKYRIUS. VAIZDO MEDŽIAGOS BENDRO NAUDOJIMO PLATFORMOS PASLAUGOMS TAIKOMOS NUOSTATOS</p> <p>28a straipsnis</p> <p>1. [...]</p> <p>7. Komisija ir ERGA skatina vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos paslaugos teikėjus keistis geriausia patirtimi apie bendro reguliavimo sistemas visoje Sąjungoje. Kai tinka, Komisija palengvina Sąjungos elgesio kodekso rengimą.</p> <p>[...]“;</p>	<p>19. Įterpiamas toks IXa skyrius:</p> <p>IXa SKYRIUS</p> <p>„IXa SKYRIUS. VAIZDO MEDŽIAGOS BENDRO NAUDOJIMO PLATFORMOS PASLAUGOMS TAIKOMOS NUOSTATOS</p> <p>28a straipsnis</p> <p>1. [...]</p> <p>7. Komisija ir ERGA skatina vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos paslaugos teikėjus keistis geriausia patirtimi apie bendro reguliavimo sistemas visoje Sąjungoje. Komisija palengvina Sąjungos elgesio kodekso rengimą, būtent parengdama ir skelbdama kodeksų modelius.</p> <p>[...]“;</p>

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

14 pakeitimas

1 straipsnio 21 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>21. 30 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„30 straipsnis</p> <p>1. [...]</p> <p>6. Valstybės narės užtikrina, kad nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų atskirus metinius biudžetus. Biudžetai skelbiami viešai. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius, kurie joms leistų atlikti gautas užduotis, aktyviai dalyvauti ERGA veikloje ir prie jos prisidėti.</p> <p>7. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygmeniu veiktų efektyvūs mechanizmai, pagal kuriuos bet kuris naudotojas ar žiniasklaidos paslaugų teikėjas arba vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos paslaugos teikėjas, kuris patyrė nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo poveikį, turėtų teisę apeliacine tvarka apskųsti tą sprendimą apeliacijos institucijai. Apeliacijos institucija turi būti nepriklausoma nuo apeliacijos bylos šalių.</p>	<p>21. 30 straipsnis pakeičiamas taip:</p> <p>„30 straipsnis</p> <p>1. [...]</p> <p>6. Valstybės narės užtikrina, kad nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų atskirus metinius biudžetus. Biudžetai pakankamai detaliai išdėstomi ir skelbiami viešai. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamus finansinius ir žmogiškuosius išteklius, kurie joms leistų atlikti gautas užduotis, aktyviai dalyvauti ERGA veikloje ir prie jos prisidėti.</p> <p>7. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygmeniu veiktų efektyvūs mechanizmai, pagal kuriuos bet kuris naudotojas ar žiniasklaidos paslaugų teikėjas arba vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos paslaugos teikėjas, kuris patyrė nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo poveikį, turėtų teisę apeliacine tvarka apskųsti tą sprendimą apeliacijos institucijai. Apeliacijos institucija turi būti nepriklausoma nuo apeliacijos bylos šalių.</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Ši apeliacijos institucija, kuri turėtų būti teismas, privalo turėti atitinkamų žinių, kad galėtų veiksmingai atlikti savo funkcijas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į bylos esmę ir kad veiktų veiksmingas apeliacijų mechanizmas.</p> <p>Kol nagrinėjamas apeliacinis skundas, galioja nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, išskyrus tuos atvejus, kai pagal nacionalinę teisę nustatomos laikinosios priemonės.“;</p>	<p>Ši apeliacijos institucija, kuri turėtų būti teismas, privalo turėti atitinkamų žinių, kad galėtų veiksmingai atlikti savo funkcijas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į bylos esmę ir kad veiktų veiksmingas apeliacijų mechanizmas.</p> <p>Kol nagrinėjamas apeliacinis skundas, galioja nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, išskyrus tuos atvejus, kai pagal nacionalinę teisę nustatomos laikinosios priemonės.</p> <p>8. Nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumo užtikrinimas, visų pirma 2 dalies pirmojo sakinio požiūriu, yra stebimas ir įvertinamas vadovaujantis 2007 m. vasario 15 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 168/2007, įsteigiančio Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrą, 4 straipsnio 1 dalies d punkto nuostatomis, Komisijos prašymu. Šio kas dvejus metus vykdomo tyrimo metu nacionalinių reguliavimo institucijų veikimas ir veikla įvertinami prisidedant kuo didesniai suinteresuotųjų subjektų ratui. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, surengusi viešąją konsultaciją, apibrėžia kriterijus, pagal kuriuos vykdomas tyrimas. Tyrimo rezultatai skelbiami viešai.“;</p>

Paaiškinimas

6 dalis. Viešai skelbiamuose biudžetuose privaloma nurodyti pakankamai išsamius ir detalius duomenis, kurie teisingai atspindi nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos pajamų ir išlaidų sudėtį. Pakankamai detalus biudžetas gali užtikrinti, kad nepriklausoma nacionalinė reguliavimo institucija atitinka skaidrumo reikalavimus.

Nauja 8 dalis. 30 straipsnio nuostatose dėl nacionalinių reguliavimo institucijų organizacijos ir finansavimo numatomos didelės jų nepriklausomumo garantijos. Tačiau įvykdytini kriterijai, nustatyti 30 straipsnio 2 dalyje, yra išskirtinai susiję su reguliavimo institucijos faktine veikla, sprendimais ir skaidriu veikimu. Atsižvelgiant į tai, ES mastu būtina nustatyti stebėsenos sistemą, pagal kurią būtų tiriama ne tik reguliavimo institucijos darbo tvarka ir taikoma teisinė sistema, bet ir jų veikla, o šiuos tyrimus reikia skelbti viešai. Remiantis tokiais įvertinimais, būtų surinkti objektyvus, palyginami duomenys apie tai, kaip skirtingose valstybių narių jurisdikcijose užtikrinamas nepriklausomumo lygis ir garantuojamas žiniasklaidos pliuralizmas, kultūrų įvairovė, vartotojų apsauga, bendroji rinka ir sąžiningos konkurencijos skatinimas, nurodyti 2 dalyje.

Turint omenyje tokių tyrimų pobūdį ir mastą, būtina užtikrinti, kad juos rengiant būtų atsižvelgta į kuo didesnio valdžios institucijų, žiniasklaidos rinkos, pilietinės visuomenės ir akademinės bendruomenės veikėjų rato žinias, patirtį ir nuomonę.

Šios stebėsenos rezultatai neturi tiesioginių teisinių pasekmių. Tačiau tokių patikrinimų rezultatai galėtų pateikti Komisijai informacijos, galinčios padėti atskleisti galimus 30 straipsnio nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę trūkumus ir būti pagrindu pažeidimo nagrinėjimo procedūrai pradėti.

15 pakeitimas

1 straipsnio 22 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>22. Įterpiamas šis 30a straipsnis:</p> <p style="text-align: center;">„30a straipsnis</p> <p>1. Įsteigiama Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupė (ERGA).</p> <p>2. Ją sudaro audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų srities nacionalinės nepriklausomos reguliavimo institucijos. Joms atstovauja nacionalinių reguliavimo institucijų vadovai arba paskirti aukšto lygio atstovai, kuriems tenka pirminė atsakomybė už audiovizualinių žiniasklaidos paslaugų priežiūrą, o kai nacionalinių reguliavimo institucijos nėra – kiti pagal jų procedūras atrinkti atstovai. Grupės posėdžiuose dalyvauja Komisijos atstovas.</p> <p>3. ERGA keliami šie uždaviniai:</p> <p>a) konsultuoti Komisiją ir padėti jai užtikrinti nuoseklų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliavimo sistemos įgyvendinimą visose valstybėse narėse;</p> <p>b) konsultuoti Komisiją ir padėti jai visais Komisijos kompetencijos klausimais, susijusiais su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis. Grupė gali konsultotis su rinkos dalyviais, vartotojais ir galutiniais naudotojais, kad surinktų reikiamą informaciją, jei to reikia siekiant konsultuoti Komisiją tam tikrais klausimais;</p> <p>c) sudaryti sąlygas keistis audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliavimo sistemos taikymo patirtimi ir geriausia praktika;</p> <p>d) bendradarbiauti ir suteikti nariams informaciją, kurios reikia siekiant taikyti šią direktyvą, ypač jos 3 ir 4 straipsnius;</p> <p>e) Komisijai paprašius, teikti nuomones 2 straipsnio 5b dalyje, 6a straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje nurodytais ir visais kitais su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis susijusiais klausimais, ypač dėl nepilnamečių apsaugos ir neapykantos kurstymo.</p>	<p>22. Įterpiamas šis 30a straipsnis:</p> <p style="text-align: center;">„30a straipsnis</p> <p>1. Įsteigiama Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupė (ERGA).</p> <p>2. Ją sudaro audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų srities nacionalinės nepriklausomos reguliavimo institucijos. Joms atstovauja nacionalinių reguliavimo institucijų vadovai arba paskirti aukšto lygio atstovai, kuriems tenka pirminė atsakomybė už audiovizualinių žiniasklaidos paslaugų priežiūrą, o kai nacionalinių reguliavimo institucijos nėra – kiti pagal jų procedūras atrinkti atstovai. Grupės posėdžiuose dalyvauja Komisijos atstovas.</p> <p>3. ERGA keliami šie uždaviniai:</p> <p>a) konsultuoti Komisiją ir padėti jai užtikrinti nuoseklų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliavimo sistemos įgyvendinimą visose valstybėse narėse;</p> <p>b) konsultuoti Komisiją ir padėti jai visais Komisijos kompetencijos klausimais, susijusiais su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis. Grupė gali konsultotis su rinkos dalyviais, vartotojais ir galutiniais naudotojais, kad surinktų reikiamą informaciją, jei to reikia siekiant konsultuoti Komisiją tam tikrais klausimais;</p> <p>c) sudaryti sąlygas keistis audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliavimo sistemos taikymo patirtimi ir geriausia praktika;</p> <p>d) bendradarbiauti ir suteikti nariams informaciją, kurios reikia siekiant taikyti šią direktyvą, ypač jos 3 ir 4 straipsnius;</p> <p>e) Komisijai paprašius, teikti nuomones 2 straipsnio 5b dalyje, 6a straipsnio 3 dalyje, 9 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje nurodytais ir visais kitais su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugomis susijusiais klausimais, ypač dėl nepilnamečių apsaugos ir neapykantos kurstymo;</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>4. Komisija įgaliojama įgyvendinimo aktu priimti ERGA darbo tvarkos taisykles.“;</p>	<p><i>f) užtikrinti patirties ir gerosios praktikos mainus plėtojant gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis, visų pirma vykdant veiklą, susijusią su parama, moksliniais tyrimais, sąmoningumo ugdymu, koordinavimu ir nepriklausomų nacionalinių reguliavimo institucijų tyrimu, taip pat su nacionalinių reguliavimo institucijų, žiniasklaidos paslaugų teikėjų ir švietimo įstaigų bendradarbiavimo formomis.</i></p> <p>4. Komisija įgaliojama įgyvendinimo aktu priimti ERGA darbo tvarkos taisykles.“;</p>

Paaiškinimas

Nustatyti gebėjimų naudotis žiniasklaidos priemonėmis didinimo tikslą yra būtina norint pasiekti direktyvos reglamentavimo tikslus, t. y. reglamentuoti taip, kad būtų galima spręsti skaitmeninės žiniasklaidos sistemai kylančius uždavinius. Gebėjimų naudotis žiniasklaidos priemonėmis didinimo srityje skirtingos valstybės narės padarė didelę pažangą. Skleidžiant rezultatus veiksmingai skatinama naudojamų priemonių bei metodų plėtra ir sprendimų rengimas Europos lygmeniu.

Daugelyje valstybių narių žiniasklaidos reguliavimo institucijos atlieka svarbų vaidmenį didinant gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis: jos, be kita ko, dalyvauja moksliniuose tyrimuose, kurie yra šių gebėjimų didinimo pagrindas, teikia finansinę paramą programoms, kuriomis siekiama gerinti gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ir informavimo kampanijomis prisideda prie gebėjimų naudotis žiniasklaidos priemonėmis lygio kėlimo. Be to, jos gali imtis esminio vaidmens koordinuojant atitinkamų sektorių dalyvių veiklą ir matuojant bei vertinant gautus rezultatus. Patirties ir gerosios praktikos mainai gali didinti žiniasklaidos reguliavimo institucijų brandą ir veiksmingumą didinant žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą.

Už gebėjimų naudotis žiniasklaidos priemonėmis didinimą kartu atsako nepriklausomos nacionalinės reguliavimo institucijos, žiniasklaidos paslaugų teikėjai ir švietimo įstaigos. Šia direktyva turėtų būti skatinamas toks bendradarbiavimas, neviršijant reguliavimo įgaliojimų.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos persvarstymą ir tai, kad Komisija susidomėjo keletu Regionų komiteto pasiūlymų, išdėstytų 2015 m. šiuo klausimu priimtoje nuomonėje;
2. palankiai vertina pakeitimą dėl galimų išimčių taikant kilmės šalies principą, kurios padės pagal aiškesnes ir paprastesnes procedūras atsižvelgti į šalies, kurioje teikiamos paslaugos, interesus;
3. vis dėlto apgailestauja, kad naujojoje direktyvoje neatsižvelgiama į regioninį aspektą, kaip anksčiau rekomendavo Regionų komitetas, nes tai pabrėžtų skirtingo Europos kultūrinio identiteto, bendrų kūrinių gamybos Europos Sąjungoje ir vietos kūrybos inovacijų vertę;
4. be to, primygtinai teigia, kad į direktyvos įgyvendinimo procesą būtina įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas, nes audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų srityje joms tenka labai svarbus vaidmuo. Kai kurios jų daugelyje valstybių narių yra žiniasklaidos paslaugų įmonių savininkės, todėl šios įmonės gali būti neįtrauktos į mikroįmonių ir mažųjų įmonių kategoriją;
5. dar kartą tvirtina, kad nacionalinių reguliavimo institucijų nepriklausomumas tiek nuo valdžios institucijų, tiek nuo audiovizualinio sektoriaus veikėjų ir politinių partijų yra Europos audiovizualinės žiniasklaidos reglamentavimo pagrindas, kad kiekviena valstybė narė turi bet kokia kaina ši nepriklausomumą užtikrinti ir kad jis yra svarbiausias informacinės įvairovės ir pliuralistinės žiniasklaidos rinkos garantas Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis;

6. teigiamai vertina tai, kad išplėsta persvarstytos direktyvos taikymo sritis apima vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformas, kurių kaip audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų vaidmuo tampa vis svarbesnis;

7. yra susirūpinęs dėl to, kad vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformoms taikomos jurisdikcijos klausimu pasiūlytame teisės akte nepaaiškinama padėtis, kai paslaugų teikėjas nėra suinteresuotas įsikurti ES teritorijoje, tačiau jo teikiamos paslaugos pasiekia Europos piliečius;

8. atkreipia dėmesį į tai, kad turinio perpardavimas ne infrastruktūroje (OTT paslaugos), kurio dalis audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų infrastruktūroje didėja, vykdomas neaiškioje tiesinėje aplinkoje, ir ragina Komisiją būsimuose teisės aktuose dėl žiniasklaidos ir ryšių, o konkrečiau – persvarstant nuostatas dėl elektroninių ryšių, specialų dėmesį skirti šios praktikos teisinės padėties išaiškinimui;

9. norėtų dar kartą atkreipti Europos Komisijos dėmesį į kalbines ir kultūrinės mažumas, kurios susiduria su kliūtimis, kai nori gauti audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas savo kalba;

10. mano, kad skirtingose ERGA procedūrose būtina atsižvelgti į tam tikrų reglamentavimo klausimų regioninius aspektus ir taikyti teritorinius principus;

Nepilnamečių apsauga

11. teigiamai vertina tai, kad persvarstoma direktyva sustiprinama ir suderinama nepilnamečių apsauga, kaip Komitetas prašė ankstesnėje rekomendacijoje; dar kartą prašo taikyti skatinamąsias priemones specialiai vaikams skiriamam ir pritaikomam turiniui ir skatinti audiovizualinio sektoriaus veiklos vykdytojų ir pedagogų partnerystes skaitmeninėje aplinkoje;

Gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis

12. primena, kad, Komiteto nuomone, labai svarbu propaguoti turinį, skatinantį gebėjimus naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ypač naujomis medijomis;

13. pabrėžia, jog būtų tikslinga gebėjimų naudotis žiniasklaidos priemonėmis didinimui skirti daugiau išteklių, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjai nesūlytų vien homogeniškų produktų, bet taip pat ekonominiu, komerciniu ir kultūriniu požiūriu atspindėtų regionų struktūrą ir ypatumus;

Žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas

14. yra susirūpinęs dėl to, kad siūlomame reglamente nenagrinėjamas žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo, žiniasklaidos koncentracijos ir interesų konfliktų klausimas; visa tai turi didelės įtakos žiniasklaidos pliuralizmui ir žiniasklaidos laisvei;

Vartotojų apsauga

15. teigiamai vertina direktyvos pakeitimą, kuriuo nustatomos švelnesnės taisyklės dėl reklamos laiko, o konkrečiau, kuriuo reglamentavimo taikymo sritis išplečiama ir nelinejinėms audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms;

Europos kūrinių populiarinimas

16. pritaria nuostatai, kad mikroįmonės ir mažosios įmonės neprivalo finansiškai prisidėti prie Europos kūrinių gamybos; vis dėlto atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad daugelis vietinių ir regioninių televizijos kanalų, kurie transliuoja savo programas internetu teikdami užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas, šiai kategorijai nepriklauso;

17. teigiamai vertina tai, kad užsakomųjų paslaugų atveju persvarstyta direktyva užtikrina vienodas sąlygas Europos kūriniams, kurie šių paslaugų teikėjų kataloguose turi sudaryti bent 20 % dalį;

18. pabrėžia, kad užsakomųjų paslaugų srityje paslaugų teikėjams taikomas bent 20 % reikalavimas nėra pakankamas; be to, būtina užtikrinti, kad tokius kūrinius būtų lengva rasti ir jie naudotojams būtų prieinami;

Subsidiarumas ir proporcingumas

19. pabrėžia, kad, nors pasiūlymas atitinka subsidiarumo ir proporcingumo principus, turi būti išsaugotas minimalaus suderinimo modelis ir bendradarbiavimo mechanizmai, todėl siūlomos taisyklės dėl nacionalinių reguliavimo institucijų turi palikti pakankamai veiksmų laisvės priimant sprendimus nacionaliniu ir subnacionaliniu lygmeniu;

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

Europos regionų komiteto nuomonė. Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų planas

(2017/C 185/08)

Pranešėjas	Karl VANLOUWE (BE/EA) Flandrijos parlamento narys ir federalinis senatorius
Pamatinis dokumentas:	Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui Ir Regionų komitetui „Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų planas“
	COM(2016) 377 final

POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Bendros aplinkybės ir pagrindiniai principai

1. palankiai vertina Europos Komisijos Trečiųjų šalių piliečių integravimo veiksmų planą ⁽¹⁾, turint omeny tai, kad Europos visuomenės įvairovė vis didėja ir stiprėja būtinybė visiškai juos integruoti į tą visuomenę; pabrėžia integracijos – dvikrypčio proceso, kuriame dalyvauja tiek trečiųjų šalių piliečiai, tiek ir priimančioji visuomenė – svarbą;
2. mano, kad integracija turi būti laikoma dinamišku, interaktyviu ir laikinu procesu, kuris leistų trečiųjų šalių piliečiams tapti neatsiejama priimančiosios visuomenės dalimi ir siekti savarankiškumo; skatina sąveiką su priimančiąja visuomene ir dalyvavimą joje;
3. pabrėžia, kad integracija priklauso valstybių narių kompetencijai, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) ⁽²⁾, ir tai leidžia nustatyti priemones Europos lygmeniu, kurios paskatintų ir paremtų valstybių narių, dedančių pastangas integruoti teisėtai jų teritorijose gyvenančius trečiųjų šalių piliečius, veiksmus, išskyrus bet kokių valstybių narių įstatymų ir teisės aktų nuostatų derinimą; ragina nuolat stebėti, ar laikomasi subsidiarumo principo, ir primena, kad šioje srityje valstybių narių įgyvendinamos priemonės turi derėti su Europos Sąjungos *acquis*, įskaitant bendrus pagrindinius imigrantų integracijos ES principus;
4. pabrėžia, kad integracijos politika vykdoma visų pirma tais politiniais lygmenimis, kurie yra arčiausiai piliečių. Todėl daugiapakopis valdymas yra labai tinkamas, žinoma, pabrėžiant vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį, nes būtent jos tiesiogiai susiduria su integracijos iššūkiais ir galimybėmis;
5. pabrėžia, kad politiniuose debatuose svarbu tiksliai įvardyti skirtingas naujų atvykusių asmenų kategorijas. Veiksmų planas taikomas tik naujiems atvykstantiems asmenims (migrantams, pabėgėliams arba papildomos apsaugos gavėjams), kurie yra trečiųjų šalių piliečiai ir teisėtai gyvena ES. Taigi į jo taikymo sritį nepatenka nei ES valstybių narių piliečiai, kurių tėvai arba seneliai yra kilę iš trečiųjų šalių, nei ES piliečiai, pasinaudoję laisvo judėjimo teise, bei jų šeimų nariai;
6. nurodo, kad integracija kaip politikos sritis negali egzistuoti viena pati savaime – ji paprastai apima įvairias tradicines politikos sritis, tokias kaip švietimas, užimtumas, socialinė apsauga, visuomenės sveikata, būstas ir kt., todėl būtų geriausia integracijos politiką įgyvendinti horizontaliai, kad kiekviename sektoriuje būtų atsižvelgta į su integracija susijusius iššūkius ir galimybes;
7. pabrėžia, kad integracija yra dvikryptis procesas, kuriame tiek nauji atvykę asmenys, tiek priimančioji visuomenė turi savo teises ir pareigas, vadinasi ir vieni, ir kiti turi prisiminti jiems tenkančią atsakomybę;

⁽¹⁾ COM(2016) 377 final.⁽²⁾ 79 straipsnio 4 dalis, SESV.

8. pabrėžia, kad integracija turėtų būti prieglobsčio ir migracijos politikos kertinis akmuo, todėl veiksmų plano negalima rengti atskirai, neatsižvelgiant, be kita ko, į Europos Komisijos pasiūlymus dėl Europos bendros prieglobsčio sistemos ⁽³⁾ ir dėl naujo partnerystės su trečiosiomis šalimis modelio sukūrimo pagal Europos migracijos darbotvarkę ⁽⁴⁾;

9. pripažindamas, kad darbas labai svariai prisideda prie trečiųjų šalių piliečių socialinės integracijos, primena apie „mėlynąją kortelę“, paminėtą Komisijos pasiūlyme dėl teisėtoms migracijos, kuriuo peržiūrima direktyva dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukšto lygio igūdžių reikalaujantį darbą sąlygų ⁽⁵⁾;

Integracijos iššūkiai ir galimybės

10. pritaria Komisijos išvadai, kad nevykdant integracijos milžiniškų nuostolių patirtų tiek trečiųjų šalių piliečiai, tiek priimančioji visuomenė; neintegravimo socialinė ir ekonominė kaina gali netgi viršyti būtinas investicijas į integracijos politiką ir jos sukuriamą potencialą;

11. yra įsitikinęs, kad sėkminga integracijos politika yra viena iš būtinų sąlygų sprendžiant trečių šalių piliečių santykinai mažesnių pasiekimų problemą, su kuria jie susiduria darbo rinkoje, švietimo, pajamų, būsto, sveikatos apsaugos, pilietinio dalyvavimo ir socialinės sanglaudos srityse, kaip rodo EBPO rodikliai ⁽⁶⁾;

12. remia Komisijos raginimą taikyti konkrečiau priderintą požiūrį ir yra įsitikinęs, kad vykdant integracijos politiką reikėtų daugiau dėmesio skirti didelei trečiųjų šalių piliečių grupių įvairovei ir skirtingiems jų poreikiams. Taigi gera integracijos politika grindžiama konkrečiai priderintais sprendimais, o ne visiems vienodu požiūriu. Reikėtų, be kita ko, atsižvelgti į kalbos mokėjimą, kultūrinę aplinką, išsilavinimo lygį, numatomo buvimo laiką, migracijos priežastis, kompetencijas, profesinę patirtį, galimas patirtas traumas ir t. t. Vietos ir regionų valdžios institucijos turi geras galimybes atsižvelgti į didelę trečiųjų šalių piliečių įvairovę ir jų konkrečius poreikius ir jos gali sudaryti platformą, skirtą keitimuisi šios srities žiniomis ir informacija. Todėl Regionų komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad parenkant integracijos ir įpilietinimo būdus, kurie atitiktų trečiųjų šalių piliečių poreikius, reikia remtis gerąja praktika, grindžiama į atskirus asmenis orientuota perspektyva.

13. palankiai vertina Komisijos ir Europos Parlamento požiūrį ⁽⁷⁾, kad pabėgėlių integracijos politika apskritai ir konkrečiai jų įtraukimo į darbo rinką politika neturi būti vykdomos kitos, juos priimančiosios visuomenės pažeidžiamoms kategorijoms skirtos, politikos sąskaita;

Darnios visuomenės kūrimas

14. pabrėžia, kad Europos visuomenė remiasi pamatinėmis normomis ir vertybėmis, tokiomis kaip demokratija, teisinė valstybė, saviraiškos laisvė, religijos laisvė, lyčių lygybė, žmogaus teisės, solidarumas, tolerancija ir t. t., ir palankiai vertina tai, kad 2016 m. gegužės 24 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdyje ⁽⁸⁾, skirtame teisei valstybei, buvo aptartas šių normų ir vertybių ir integracijos ryšys; ragina ES Tarybai pirmininkausiančias valstybes nares (Malta, Estiją) tęsti šį dialogą siekiant didesnio valstybių narių, ES institucijų, vietos ir regionų valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės tarpusavio supratimo šių normų ir vertybių apsaugos klausimais ir svarstant, kaip jos galėtų tapti integracijos elementu;

15. yra įsitikinęs, kad siekiant sėkmingos integracijos būtina, kad šių europinių normų ir vertybių laikytųsi tiek trečiųjų šalių piliečiai, tiek priimančioji visuomenė. Lygia greta reikėtų integracijos politiką sieti su įpilietinimu ir bendruomeninio jausmo ugdymu, todėl turi būti parengtos tinkamos priemonės, kuriomis didinamas tarpusavio supratimas, ir jos turi būti remiamos įvairiais lygmenimis, suteikiant deramą Europos lygmeniu, įskaitant pilietiško ugdymą tiek įprastinėmis, tiek inovatyviomis mokymo formomis;

⁽³⁾ COM(2016) 272 final, COM(2016) 270 final ir COM(2016) 271 final.

⁽⁴⁾ COM(2016) 385 final.

⁽⁵⁾ COM(2016) 378 final.

⁽⁶⁾ Imigrantų integracijos rodikliai 2015 m., EBPO (2015).

⁽⁷⁾ Pabėgėlių integracija neturi būti vykdoma pažeidžiamų grupių sąskaita, Europos Parlamento pranešimas spaudai, 20160530STO29645 (2016).

⁽⁸⁾ Pirmininkaujanti valstybės narė parengtas neoficialus dokumentas, skirtas 2016 m. gegužės 24 d. Bendrųjų reikalų tarybos posėdžiui.

16. pabrėžia, kad reikia tobulinti mechanizmus, stiprinančius, viena vertus, visų Europos regionų solidarumą ir bendradarbiavimą, kita vertus, įvairių valdžios institucijų ir specializuotų subjektų bendradarbiavimą. Valstybių narių Vyriausybių, kurių jurisdikcijai priklauso prieglobsčio klausimai, informuotumo didinimas yra gyvybiškai svarbus uždavinys;

17. šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į gerąją praktiką įpilietinant trečiųjų šalių piliečius jiems siūlant socialinio orientavimo kursus, kad jie galėtų interaktyviai susipažinti su Europos normomis ir vertybėmis ir priimančiosios visuomenės gyvenimo būdu; Tikslas – padėti jiems įgyti būtinus įrankius, kad jie galėtų tapti visaverčiais visuomenės dalyviais;

18. siūlo nustatyti visas įvairiose ES valstybėse narėse įgyvendinamas iniciatyvas, kai trečiųjų šalių piliečių prašoma pasirašyti įsipareigojimo arba dalyvavimo deklaracijas, kuriose, be kita ko, minimos pamatinės normos ir vertybės, iširti, kokią poveikį šios iniciatyvos daro atitinkamai visuomenei, ir dalytis tokių programų rezultatais bei patirtimi, kad tuo galėtų pasinaudoti vietos ir regionų valdžios institucijos; pabrėžia, kad ne tik trečiųjų šalių piliečiai, bet ir vietos gyventojai turi aktyviai laikytis šių pamatinių normų ir vertybių;

19. pakartoja, kad integracija yra dvikryptis procesas, kuriame atitinkamą vaidmenį turi atlikti ir priimančioji šalis. Atsižvelgiant į tai, panaikindama kliūtis ir sudarydama sąlygas naudotis pagrindinėmis paslaugomis, priimančioji visuomenė turi sudaryti trečiųjų šalių piliečiams galimybę tapti aktyviais visuomenės nariais. Priimančioji visuomenė turi taip organizuoti integracijos procesą, kad trečiųjų šalių piliečiai susipažintų su visuomene, kurioje jie gyvena. Priimančioji visuomenė atlieka ypač svarbų vaidmenį integruojant migrantų šeimas. Visų pirma turime omenyje valstybes nares ir vietas bei regionų valdžios institucijas, tačiau priimančiosios visuomenės nevyriausybinės organizacijos, pilietinė visuomenė, privatusis sektorius, religinės grupės arba etninės mažumos taip pat yra svarbūs partneriai integracijos politikos srityje;

20. taip pat pabrėžia visų šių įvairių subjektų atsakomybę parengiant priimančiąją visuomenę trečiųjų šalių piliečių atvykimui ir skatinant juos priimti bei šiuo požiūriu pabrėžia, kad svarbu priimančiai bendruomenei suteikti teisingą informaciją;

Politikos prioritetai remiant integraciją

Prieš išvykimą ar prieš atvykimą taikomos priemonės

21. yra įsitikinęs, kad integracijos procesas turėtų prasidėti kiek įmanoma greičiau, gal net tuomet, kai trečiosios šalies pilietis dar yra savo kilmės šalyje;

22. atkreipia dėmesį, kad sėkmingai integracijai gyvybiškai svarbu mokėti priimančiosios šalies kalbą ir kad naujos kalbos mokymasis dažnai trunka tam tikrą laiką. Todėl keletas valstybių narių šiuo metu rengia kalbų kursus arba vertina kalbos žinias dar prieš trečiosios šalies piliečiui atvykstant į priimančiąją šalį. Taigi laikotarpis, kurį trečiosios šalies pilietis praleidžia šioje valstybėje nemokėdamas kalbėti vietos kalba, sumažinamas iki minimumo arba jo visai nelieka, ir tai padeda jam bendrauti su vietos priimančiąja bendruomene; Žinoma, tai neturėtų būti sąlyga suteikti apsaugą pabėgėliams ar papildomos apsaugos gavėjams;

23. pabrėžia, kad pokalbiai dėl priėmimo yra būtina priemonė siekiant taikyti tokį konkrečiai priderintą požiūrį, nes taip geriau išryškunami trečiųjų šalių piliečių ir juos priimančiosios visuomenės lūkesčiai. Jei įmanoma, tokie pokalbiai turėtų būti iš dalies rengiami kilmės šalyje, kad trečiosios šalies pilietis galėtų nuo pat savo atvykimo į priimančiąją visuomenę dienos visą savo dėmesį sutelkti į savo integracijos procesą;

24. pabrėžia papildomų priemonių, kuriomis siekiama informuoti priimančiąją visuomenę, svarbą, ypač kai pabėgėliai į tą visuomenę yra perkelti;

Švietimas

25. palankiai vertina tai, kad Komisija pabrėžia švietimo svarbą, nes tai yra viena iš pagrindinių sričių, lemiančių integracijos politikos sėkmę, ir prašo šioje srityje laikytis subsidiarumo principo;

26. pabrėžia, kad priimančiosios šalies kalbos mokymuisi turi būti teikiama pirmenybė, kad trečiosios šalies piliečiai ir jų vaikai galėtų kuo greičiau užmegzti ryšius su juos priimančia visuomene, naudotis savo teisėmis ir vykdyti savo pareigas. Kalbant apie švietimą, taip pat svarbu jį pritaikyti konkrečioms trečiųjų šalių piliečiams ir jų poreikiams;

27. atkreipia dėmesį į gerąją praktiką, taikomą pradinio ir vidurinio išsilavinimo srityse mokant priimtus trečiųjų šalių piliečius, kurie kalba kita kalba: mokymo įstaigos taiko jiems konkrečiai priderintą metodą mokydamas juos atskirose klasėse, teikdamos papildomą pagalbą įprastose klasėse arba taikydamos abu šiuos metodus kartu ⁽⁹⁾;

28. atkreipia dėmesį į gerąją praktiką, taikomą padedant įveikti kalbos barjerą. Pavyzdžiui, socialiai aktyvūs vertėjai ir vertėjai žodžiu padeda mokytojams ir mentoriams užtikrinti, kad trečiųjų šalių piliečiai, dar gerai nemokantys priimančiosios šalies kalbos, vis dėlto galėtų palaikyti ryšius su mokymo įstaigomis, kuriose mokosi jų vaikai;

29. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą toliau nagrinėti galimybes vidurinio mokslo įstaigose įvesti supažindinimo su visuomenės gyvenimu kursus, nes būtina informuoti apie visuomenės įstatymus, kultūrą, normas ir vertybes; siūlo tą patį daryti suaugusiųjų švietimo ir profesinio mokymo srityse;

30. prašo papildomą dėmesį skirti tikslinei 16–18 metų trečiųjų šalių piliečių grupei, kurie dažnai būna bebaigia privalomą vidurinį mokslą, tačiau daugeliu atveju neturi tinkamų priemonių, padedančių pradėti profesinį mokymą ar aukštojo mokslo studijas arba sėkmingai integruotis į darbo rinką;

Integracija į darbo rinką ir galimybė gauti profesinį mokymą

31. palankiai vertina tai, kad Komisija integraciją į darbo rinką laiko vienu iš prioritetų siekiant sudaryti trečiųjų šalių piliečiams galimybę įsitvirtinti juos priimančioje visuomenėje ir tapti jos nariu, atsižvelgiant į iššūkius, kuriuos kelia paprastai žemesnis trečiųjų šalių piliečių, ypač moterų, bendras užimtumo lygis, palyginti su priimančiojoje šalyje gimusiais piliečiais ⁽¹⁰⁾;

32. prašo sukurti sistemas, jei įmanoma, pagrįstas stažuotėmis, taip pat teikti konsultavimo paslaugas ir teisinę pagalbą, kad trečiųjų šalių piliečiai galėtų kuo greičiau patekti į darbo rinką; Tai atveria galimybes praktiškai vartoti kalbą bendraujant su bendradarbiais ir tokiu būdu sukuriama tinklai, kurie gali padėti įsidarbinti ir patiems užsitikrinti pajamų;

33. profesinio mokymo ir integracijos į darbo rinką srityse palankiai vertina priemonės, skirtas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems nebeprivaloma lankyti mokyklos, kad jie papildomai galėtų įgyti bazinį profesinį išsilavinimą ir gerinti pasirengimą mokytis profesijos;

34. yra įsitikinęs, kad tikslinė ekonominė darbo jėgos migracija gali padėti spręsti problemas, susijusias su dirbančių gyventojų senėjimu, konkrečiais darbo jėgos poreikiais ir spaudimu mūsų socialinės apsaugos sistemoms, tačiau pabrėžia, kad pabėgėlių priėmimas, taigi ir jų integracija, taip pat šeimos susijungimas visų pirma turėtų būti vertinami kaip tiek priimančiosios visuomenės, tiek migrantų interesus atitinkantys reiškiniai, grindžiami pagrindinėmis teisėmis ir tarptautiniais įsipareigojimais, ir klaidinga juos laikyti mūsų darbo rinkos problemų sprendimu;

35. pripažįsta, kad reikia turėti galimybę greitai ir tiksliai nustatyti ir patvirtinti trečiųjų šalių piliečių akademinius ir profesinius igūdžius ir kvalifikaciją, nes tai yra svarbiausia siekiant juos įtraukti į darbo rinką arba tam juos parengti organizuojant profesinį mokymą. todėl, be kita ko, Komitetas tikisi, kad savo naujoje Europos igūdžių darbotvarkėje ⁽¹¹⁾ Komisija pateiks pasiūlymų;

⁽⁹⁾ <http://www.flanderstoday.eu/education/okan-schools-help-youngsters-feel-home-flanders>

⁽¹⁰⁾ Eurostatas: Migrant integration in the EU labour market („Migrantų integracija į darbo rinką“, 2016).

⁽¹¹⁾ COM(2016) 381 final.

36. pabrėžia, kad remiantis persvarstyta Mėlynosios kortelės direktyva ⁽¹²⁾, Europos ekonomikai būtinai reikia pritraukti aukštos kvalifikacijos darbuotojus siekiant užpildyti iš tiesų laisvas darbo vietas;

37. palankiai vertina 2016 m. kovo 16 d. trišalių socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimą pabėgėlių krizės klausimu, tačiau prašo atsižvelgti ir į švietimo sistemos atstovų indėlį, kadangi jie yra labai svarbūs partneriai, galintys paskatinti su integracija (į darbo rinką) susijusias diskusijas;

Galimybė gauti pagrindines paslaugas

38. dar kartą pabrėžia, kad reikia aiškiai atskirti migrantus (ekonominius) ir pabėgėlius arba papildomos apsaugos gavėjus, ypač politinėse diskusijose dėl galimybės gauti pagrindines paslaugas, nes kiekviena iš šių grupių gali turėti skirtingus poreikius, todėl reikėtų laikytis iš esmės kitokio požiūrio; vis dėlto pabrėžia, kad būtinybė užtikrinti sėkmingą integraciją yra svarbi visiems teisėtai ES gyvenantiems trečiųjų šalių piliečiams;

39. pabrėžia, kad būtent valstybės narės turi kurti savo socialinės apsaugos sistemas, ir atkreipia dėmesį į politines diskusijas, kuriose daugeliu atvejų pabrėžiamas draudimo principas, taigi siūloma laipsniškai užtikrinti tam tikras socialines teises, įskaitant trečiųjų šalių piliečiams, atsižvelgiant į sumokėtas įmokas;

40. prašo sveikatos priežiūros srityje daugiau dėmesio skirti psichikos sveikatai, kuri gali būti ypač svarbus aspektas priimant ir integruojant pabėgėlius, ypač vaikus ir jaunimą, patyrusius karą ar kitokias traumas;

41. supranta, kad valstybės narės turi teisę reikalauti, kad į priimančiąsias bendruomenes atvykstantys migrantai, kurie neturi teisės į apsaugą pagal tarptautinę teisę, išsilaikytų patys ir nesinaudotų socialinės apsaugos sistemomis;

42. pažymi, kad socialiniam būstui visada reikia skirti pakankamai dėmesio, nepaisant to, kad nuomininkai – ar jie būtų trečiųjų šalių piliečiai, ar ne – turėtų ilgainiui tapti savarankiški ir sugebėti rasti būstą privačioje rinkoje;

43. teigiamai vertina Komisijos poziciją, kad jokios integracijos politikos negalima vykdyti kitoms priimančiosios visuomenės pažeidžiamoms grupėms skirtos politikos sąskaita;

Aktyvus dalyvavimas ir socialinė įtrauktis

44. palankiai vertina tai, kad šiame veiksmų plano skyriuje Komisija pabrėžia aktyvų pilietiškumą, kadangi trečiųjų šalių piliečiai ne visada bus nauji atvykėliai, o kuo greičiau taps juos priimančiosios bendruomenės dalimi, nepriklausomai nuo pilietybės, todėl ragina įgyvendinti ne tik integracijos politiką, bet ir vykdyti įpilietinimą bei ugdyti bendruomenės jausmą;

45. pritaria Komisijai, kad integruotis – tai ne tik išmokti priimančiosios šalies kalbą ir rasti darbą, bet ir būti aktyviu bendruomenės ir pilietinės visuomenės dalyviu. Būtent dėl šios priežasties svarbu, kad trečiųjų šalių piliečių integracija būtų ne tik politikų pasiūlymas ar reikalavimas, bet joje dalyvautų ir pilietinė visuomenė;

46. mano, kad trečiųjų šalių piliečiai mokosi oficialių priimančiosios visuomenės kalbų ne tik formaliojo mokymo švietimo sistemoje: ryšiai su pilietine visuomene sukuria trečiųjų šalių piliečiams neformalią aplinką, būtiną taikyti šiuos naujų kalbų įgūdžius ir praktikuotis ir tokiu labai praktiniu būdu geriau išmokti oficialias priimančiosios šalies kalbas;

47. kaip ir Komisija, įsitikinęs, kad trečiųjų šalių piliečių dalyvavimas juos priimančiosios bendruomenės pilietinėje visuomenėje skatina jų tarpusavio dialogą ir supratimą ir užtikrina, kad jie bus geriau priimti priimančiosios visuomenės ir sumažės diskriminacijos ir rasizmo;

48. remia Komisijos raginimą valstybėms narėms užtikrinti, kad būtų laikomasi apsaugos nuo diskriminacijos ir rasizmo teisių, ir ragina vykdyti aktyvią lygių galimybių ir nediskriminavimo politiką siekiant skatinti bendrapilietiškumą;

⁽¹²⁾ Žr. 5 išnašą.

Integracijos rėmimo politinės priemonės

Politikos koordinavimas

49. palankiai vertina Komisijos pastangas atnaujinant dabartinę nacionalinių integracijos ryšių punktų tinklą ir paverčiant jį Europos integracijos tinklu ir nori, kad daugiau dėmesio būtų skiriama dalijimuisi gerąją praktika, visų pirma bendradarbiavimo su pilietine visuomene ir vietos ir regionų valdžios institucijomis srityje;

50. prašo Komisijos užtikrinti, kad Europos integracijos tinklas taptų platforma, kuri skatintų ir remtų bendradarbiavimu ir bendra atsakomybe grindžiamus veiksmus skirtingais lygmenimis – nacionaliniu, regionų ir vietos – apibrėžiant integracijos politiką ir koordinuojant bei paskirstant įgaliojimus⁽¹³⁾;

Finansavimas

51. apgailestauja, kad 2014–2020 m. daugiametėje finansinėje programoje valstybės narės pagal savo nacionalines programas, susijusias su Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondu (PMIF), integracijai skyrė mažiau išteklių – nors tai yra valstybių narių kompetencijos klausimas – tuo tarpu poreikis šioje srityje išaugo, ypač esant dabatinei migracijos, prieglobsčio ir humanitarinei krizei;

52. teigiamai vertina tai, kad 2017 m. biudžeto projekte Komisija ketina pasinaudoti PMIF, kad padidintų valstybių narių integracijos politikai skiriamą ES paramą;

53. įsitikinęs, kad būtina užtikrinti įvairių Europos fondų, kurių lėšomis gali būti remiama integracijos politika, sinergiją. Žinoma, tai visų pirma pasakytina apie PMIF, tačiau turėtų būti galimybė kai kuriuos integracijos projektus įgyvendinti Vidaus saugumo fondo (VSF), Europos socialinio fondo (ESF), Europos regioninės plėtros fondo (ERPF), Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) ir Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (EPLSAF) lėšomis⁽¹⁴⁾;

54. ragina Europos Komisiją apsvarstyti galimybę sanglaudos politikoje po 2020 m. sukurti konkretų integracijos teminių tikslą siekiant užtikrinti veiksmingesnį ir tikslingesnį ESI fondų išteklių sutelkimą į integracijos projektus. Kalbant apie 2014–2020 m. programavimo laikotarpį, reikėtų vadovaujančiosioms institucijoms pateikti kuo aiškesnes ir išsamesnes gaires dėl integracijos veiksmų, finansuojamų iš ESI fondų;

55. ragina siekti, kad valstybėms narėms, vietos ir regionų valdžios institucijoms, pilietinei visuomenei būtų kuo paprasčiau teikti pasiūlymus dėl įvairių fondų lėšomis finansuojamų nacionalinių programų, todėl, be kita ko, palankiai vertina Komisijos pasiūlymą visapusiškiau pasinaudoti partnerystės mechanizmais;

56. ragina plačiau ir tikslingiau pasinaudoti Interreg integracijos projektams remti, be kita ko, pritaikant susijusių veiklos programų taisykles ir prioritetus. Pabrėžia, kad Europos teritorinis bendradarbiavimas gali atlikti labai svarbų vaidmenį gerinant integracijos politiką, visų pirma vietos lygmeniu, skatinant sąveiką ir keitimąsi gerąją praktika;

57. ragina Komisiją sumažinti pernelyg dideles įvairių ES fondų, kurių lėšomis finansuojami integracijos projektai, kontrolės mechanizmų administracines ir biurokratinės kliūtis, kad valstybės narės ir vietos ir regionų valdžios institucijos visas savo pastangas galėtų veiksmingai skirti vietos lygmeniu įgyvendinamai integracijos politikai, tačiau kartu ir toliau vykdamą pagrįsto griežtumo kontrolę, leidžiančią užtikrinti, kad būtų veiksmingai panaudojamos viešosios lėšos;

58. prašo Komisijos konkrečiai priderintą požiūrį, kurio būtina laikytis įgyvendinant integracijos politiką, taikyti ir kitiems integracijos projektams finansuoti naudojamų ES fondų kontrolės mechanizmomams, tačiau ir toliau atlikti griežtą vertinimą, vykdomą siekiant nustatyti, ar tinkamai naudojamos viešosios lėšos;

⁽¹³⁾ 79 straipsnio 4 dalis, SESV.

⁽¹⁴⁾ Synergies between the Asylum Migration and Integration Fund and other ES financial instruments in relation to asylum seekers and other migrants (Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) ir kitų ES finansinių priemonių sinergija sprendžiant prieglobsčio prašytojų ir kitų migrantų klausimus, Europos Komisija 2015 m.).

Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo

59. dar kartą pabrėžia, kad integracijos politiką dažniausiai įgyvendina vietos ir regionų valdžios institucijos ir kad būtent jos labiausiai tiesiogiai susiduria su integracijos iššūkiais ir teikiamomis galimybėmis;
60. todėl ragina Komisiją atsižvelgti į konkrečius vietos ir regionų valdžios institucijų poreikius, taip pat kuo plačiau nei anksčiau jas įtraukti į Europos lygmeniu parengtą, vykdomą arba skatinamą integracijos politiką ir šioje srityje jas kuo labiau paremti;
61. ragina Komisiją skatinti ir finansiškai remti valstybes nares ir regionus įgyvendinant integravimo priemones, ypatingą dėmesį skiriant švietimui ir profesiniam mokymui, integravimui į darbo rinką ir būstui, taip pat skatinti dalytis gerąja patirtimi, sukaupta regionų, kurie jau įgyvendino integracijos priemones, pavyzdžiui, paskirstomąją priemonę;
62. į tai atsižvelgdamas prašo Komisijos Regionų komitetą laikyti privilegijuotu partneriu, nes tai ES patariamoji institucija, kurios nariai yra Europos regionų ir vietos valdžios institucijų atstovai, ir skatinti kitas bendradarbiavimo su vietos ir regionų valdžios institucijomis, jų asociacijomis arba kitais partneriais, tinklais ir platformomis, pavyzdžiui, Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių regionų ir vietos asamblėja, Rytų partnerystės šalių vietos ir regionų valdžios institucijų konferencija, jungtiniais konsultaciniais komitetais, Periferinių jūros regionų konferencija, darbo grupėmis, Europos savivaldybių ir regionų taryba ir kt., formas siekiant kuo didesnio vietos ir regionų valdžios institucijų indėlio;
63. ragina Komisiją aktyviai įtraukti Regionų komitetą į savo veiklą, kurios tikslas remti integracijos politikos gerąją praktiką, pavyzdžiui, susijusią su darbu prieš išvykimą arba prieš atvykimą, taip pat su švietimu, darbo rinką ir profesiniu mokymu, galimybe gauti pagrindines paslaugas arba aktyviu dalyvavimu ir socialine įtrauktimi, ir ją dalytis su vietos ir regionų valdžios institucijoms ir šiuo klausimu nurodo integracijos politikos srityje RK atliktą lyginamąją studiją⁽¹⁵⁾;
64. prašo Komisijos toliau spręsti klausimą dėl nelydimų nepilnamečių migracijos procese, kurio valdymas priklauso kai kurių regionų kompetencijai, ir prašo skatinti valstybes nares solidariai dalytis našta ir atsakomybe Europos, nacionaliniu ir regionų lygmenimis. Todėl nekantriai laukiame Komisijos naujos bendrosios strategijos, kuri bus įgyvendinama kaip veiksmų plano dėl nelydimų nepilnamečių (2011–2014 m.) tolesnė veikla, siekiant atsižvelgti į dingusių ar nelydimų vaikų padėtį;
65. teigimai vertina tai, kad Komisija aiškiai paminėjo tinklą SHARE ir jo vykdomą projektą Share City Curriculum⁽¹⁶⁾, suteikiančią vietos ir regionų valdžios institucijoms priemonių rinkinį, kuris padės joms įgyvendinti priimančiai bendruomenei skirtas priemones perkeliant pabėgėlius;
66. ragina Komisiją aktyviai įtraukti Regionų komitetą į naujo Europos integracijos tinklo veiklą, Europos migracijos forumą, trečiųjų šalių piliečių integracijos partnerystę, vykdomą pagal ES miestų darbotvarę⁽¹⁷⁾, taip pat vykdant integracijos rodiklių vertinimą ir stebėseną.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 8 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

⁽¹⁵⁾ Regulatory Framework on Employment and Funding for Migration and Integration Policies in the ES, (Užimtumo ir migracijos ir integracijos politikos finansavimo reglamentavimo sistema Europos Sąjungoje), Europos Sąjunga (2016 m.).

⁽¹⁶⁾ <http://www.resettlement.eu/page/share-city-curriculum>

⁽¹⁷⁾ <http://urbanagendaforthe.eu/partnerships/inclusion-of-migrants-and-refugees/>

III

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

120-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2016 M. GRUODŽIO 7–8 D.

Europos regionų komiteto nuomonė. ESIF 2.0

(2017/C 185/09)

Pagrindinis pranešėjas Wim VAN DE DONK (NL/EPP), Karaliaus įgaliotinis Šiaurės Brabanto provincijoje**Pamatinis dokumentas:** Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1316/2013 ir (ES) 2015/1017 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo veiklos laikotarpio pratęsimo ir to fondo bei Europos investavimo konsultacijų centro techninių patobulinimų

COM(2016) 597 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM(2016) 597 final

Naujos nurodomosios dalys prieš 1 konstatuojamąją dalį:

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p><i>atsižvelgdami į Europos Komisijos atliktą naudojimosi ES garantija ir ESIF garantijų fondo veikimo vertinimą, kuris yra įtrauktas į pasiūlymą dėl teisekūros procedūra priimamo akto dėl ESIF pratęsimo,</i></p> <p><i>atsižvelgdami į pirmąją Europos investicijų banko (EIB) ataskaitą „Europos strateginių investicijų fondo veikimo vertinimas“, paskelbtą 2016 m. spalio 6 d.,</i></p> <p><i>atsižvelgdami į nepriklausomą išorės vertinimą dėl ESIF reglamento taikymo pagal Reglamento (ES) 2015/1017 18 straipsnio 6 dalį,</i></p> <p><i>atsižvelgdami į Europos Audito Rūmų nuomonę Nr. 2/2016 „ESIF: ankstyvas pasiūlymas pratęsti veiklos laikotarpį ir išplėsti veiklą“, paskelbtą 2016 m. lapkričio 11 d.,</i></p>

Paaiškinimas

Būtina nurodyti Europos institucijų atliekamą vertinimo darbą ir nepriklausomą Reglamento (ES) 2015/1017 taikymo vertinimą.

[šios naujos „atsižvelgdami“ konstatuojamosios dalys turi būti įterptos po „atsižvelgdami į RK nuomonę“]

2 pakeitimas

COM(2016) 597 final

Po 4 konstatuojamosios dalies įrašyti naują konstatuojamąją dalį:

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p><i>ESIF reglamento 18 straipsnio 6 ir 7 dalys nustato, kad pasiūlymas iš dalies pakeisti ESIF reglamentą turi būti pateiktas ne vėliau kaip 2018 m. liepos 5 d., ir reikalauja, kad toks pasiūlymas būtų paremtas nepriklausomu šio reglamento taikymo vertinimu, ar ESIF „sėkmingai siekia savo tikslų ir yra pagrįsta išlaikyti investicijų rėmimo sistema“. Šis išorės ekspertų atliktas nepriklausomas ESIF reglamento taikymo vertinimas buvo pateiktas jau po Komisijos pasiūlymo dėl ESIF pratęsimo.</i></p>

3 pakeitimas

COM(2016) 597 final

8 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>pratęsus ESIF veiklos laikotarpį ir padidinus jo pajėgumą, turėtų būti toliau sprendžiamos likusios rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemos, taip pat toliau telkiamas privačiojo sektoriaus finansavimas investicijoms, kurios labai svarbios Europos darbo vietų – be kita ko, jaunimui – kūrimui, ekonomikos augimui ir konkurencingumui ateityje. Tai, be kita ko, yra investicijos energetikos, aplinkos, klimato politikos srityse, investicijos į socialinį ir žmogiškąjį kapitalą ir susijusią infrastruktūrą, sveikatos priežiūrą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, tarpvalstybinį ir tvarų transportą, taip pat į skaitmeninę transformaciją. Visų pirma reikia, kad ESIF remiamomis operacijomis būtų labiau padedama siekti Sąjungos plataus užmojo tikslų, nustatytų per Paryžiaus klimato konferenciją (COP 21). Taip pat turėtų būti vis daugiau remiami prioritetiniai energetikos tinklų jungčių projektai ir energijos vartojimo efektyvumo projektai. Be to, reikėtų vengti ESIF paramą skirti greitkeliams, nebent jos reikia siekiant paremti privačiąsias investicijas į transporto sektorių sanglaudos šalyse arba į tarpvalstybinius transporto projektus, kuriuose dalyvauja bent viena sanglaudos šalis. Aiškumo sumetimais reikėtų aiškiai išdėstyti, kad žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros srities projektai (nors jie jau atitinka paramos skyrimo reikalavimus) yra priskiriami prie bendrųjų tikslų, kuriems gali būti skiriama ESIF parama;</p>	<p>pratęsus ESIF veiklos laikotarpį ir padidinus jo pajėgumą, turėtų būti toliau sprendžiamos likusios rinkos nepakankamumo ir neoptimalios investavimo aplinkos problemos, taip pat toliau telkiamas privačiojo sektoriaus finansavimas investicijoms, kurios labai svarbios Europos darbo vietų – be kita ko, jaunimui – kūrimui, ekonomikos augimui ir konkurencingumui ateityje. Tai, be kita ko, yra investicijos energetikos, aplinkos, klimato politikos srityse, investicijos į socialinį ir žmogiškąjį kapitalą ir susijusią infrastruktūrą, sveikatos priežiūrą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, tarpvalstybinį ir tvarų transportą, taip pat į skaitmeninę transformaciją. Visų pirma reikia, kad ESIF remiamomis operacijomis būtų labiau padedama siekti Sąjungos plataus užmojo tikslų, nustatytų per Paryžiaus klimato konferenciją (COP 21), taip pat turėtų būti sustiprintos igyvendinimo priemonės, dėl kurių nuspręsta COP 22, o ESIF finansuojami projektai turi būti atsparūs nelaimėms. Taip pat turėtų būti vis daugiau remiami prioritetiniai energetikos tinklų jungčių projektai ir energijos vartojimo efektyvumo projektai. Be to, reikėtų vengti ESIF paramą skirti anglingesnio transporto projektams ir iškastinei energijai, nebent jos reikia siekiant paremti privačiąsias investicijas į transporto sektorių sanglaudos šalyse arba į tarpvalstybinius transporto projektus. Aiškumo sumetimais reikėtų aiškiai išdėstyti, kad žemės ūkio, žuvininkystės ir akvakultūros srities projektai (nors jie jau atitinka paramos skyrimo reikalavimus) yra priskiriami prie bendrųjų tikslų, kuriems gali būti skiriama ESIF parama;</p>

Paaiškinimas

Transporto projektai yra itin svarbūs norint pritraukti privačių investicijų ir nederėtų apsiriboti vien sanglaudos šalimis. Be to, ESIF reglamente reikėtų atsižvelgti į neseniai Marakeše vykusios Klimato kaitos konferencijos išvadas (COP 22).

4 pakeitimas

COM(2016) 597 final

11 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>siekiant padidinti ESIF <i>naudojimą mažiau išsivysčiusiuose ir pereinamojo laikotarpio regionuose, turėtų būti išplėsta</i> bendrųjų tikslų, kuriems gali būti skiriama ESIF parama, aprėptis;</p>	<p><i>pirmojoje Europos investicijų banko (EIB) ataskaitoje „Europos strateginių investicijų fondo veikimo vertinimas“, paskelbtoje 2016 m. spalio 6 d., pabrėžiama būtinybė spręsti ESIF paramos geografinės koncentracijos klausimą imantis priemonių, pvz., išplečiant bendrųjų tikslų, kuriems gali būti skiriama ESIF parama, aprėptį ir sustiprinant Europos investavimo konsultacijų centro vaidmenį;</i></p>

5 pakeitimas

COM(2016) 597 final

14 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>siekiant iš dalies finansuoti papildomoms investicijoms vykdyti skirtą Sąjungos bendrojo biudžeto įnašą į ES garantijos fondą, turėtų būti atliktas perkėlimas iš turimo Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) paketo, numatyto Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1316/2013 ⁽¹⁾. Be to, 1 145 797 000 EUR EITP finansinėms priemonėms skirtų asignavimų turėtų būti perkelta į EITP dotacijų dalį, siekiant palengvinti derinimą su ESIF, arba kitoms susijusioms priemonėms, visų pirma skirtoms energijos vartojimo efektyvumui;</p>	
<p>⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo sukuriamas Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 bei panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).</p>	

6 pakeitimas

COM(2016) 597 final

15 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>remiantis patirtimi, įgyta vykdant ESIF remiamas investicijas, garantijų fondo tikslinė suma turėtų sudaryti 35 % bendrų ES garantijos išipareigojimų, užtikrinant tinkamą apsaugos lygį;</p>	<p>remiantis patirtimi, įgyta vykdant ESIF remiamas investicijas, garantijų fondo tikslinė suma turėtų sudaryti 33 % bendrų ES garantijos išipareigojimų, užtikrinant tinkamą apsaugos lygį;</p>

7 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Po 1 dalies įrašyti naują dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>(2) 5 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:</p> <p>„ESIF remiama EIB ypatinga veikla, kaip apibrėžta EIB statuto 16 straipsnyje ir EIB kredito rizikos politikos gairėse, taip pat laikoma suteikiančia papildomumo, jeigu patvirtinta viešais dokumentais, kad ji padeda spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas ir be ESIF paramos tuo pačiu laikotarpiu jos nebūtų galėjęs įvykdyti EIB, EIF ar jos nebūtų buvę galima įvykdyti esamomis Sąjungos finansinėmis priemonėmis.“</p>

Paaiškinimas

Didesnė operacijos rizika nėra vienintelis papildomumo kriterijus. Be to, ESIF remiamai EIB ypatingai veiklai turėtų būti taikomi skaidrumo ir pagrindimo dokumentais reikalavimai.

8 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 2 dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>5 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:</p> <p>„Siekiant geriau spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos problemas, ESIF remiama EIB ypatinga veikla paprastai turi tokias savybes, kaip subordinacija, dalyvavimas rizikos pasidalijimo priemonėse, tarpvalstybinio pobūdžio ypatybės, pozicija specifinės rizikos atžvilgiu arba kiti identifikuojami aspektai, kaip išsamiau aprašyta II priede.</p> <p>EIB projektai, kurių rizikingumas mažesnis nei minimalus EIB ypatingos veiklos rizikingumas, taip pat gali būti remiami ESIF, jei ES garantija reikalinga siekiant užtikrinti papildomumą, apibrėžtą šios dalies pirmoje pastraipoje.</p> <p>Laikoma, kad papildomumo suteikia ir ESIF remiami projektai, kuriuos sudaro fizinė infrastruktūra, susiejanti dvi ar daugiau valstybių narių, arba kuriais fizinė infrastruktūra arba su fizine infrastruktūra susijusių paslaugų teikimas išplečiamas iš vienos valstybės narės į vieną ar daugiau valstybių narių.“</p>	<p>5 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:</p> <p>„Siekiant geriau spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalios investavimo aplinkos, taip pat įvairaus pobūdžio neveiksmingos valstybės valdžios institucijų veiklos problemas (pvz., neoptimalios investavimo aplinkos problemas, kylančias dėl kliūčių, kurių atsiranda dėl nacionalinių sienų ir (arba) nacionalinio reguliavimo), ESIF remiama EIB ypatinga veikla paprastai turi tokias savybes, kaip subordinacija, dalyvavimas rizikos pasidalijimo priemonėse, tarpvalstybinio pobūdžio ypatybės, pozicija specifinės rizikos atžvilgiu arba kiti identifikuojami aspektai, kaip išsamiau aprašyta II priede.</p> <p>Laikoma, kad papildomumo suteikia ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo projektai ir tarpregioninio bendradarbiavimo projektai, visų pirma tarp funkcinų regionų.“</p>

Paaiškinimas

Turėtų būti automatiškai laikoma, kad tarpvalstybinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo projektai, kokios bebūtų jų ypatybės, dėl savo didelės pridėtinės vertės suteikia papildomumo. Pirmaisiais veiklos metais ESIF nefinansavo jokių tarpvalstybinių projektų. Funkcinių regionų svarba yra akivaizdi.

9 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 4 punkto d papunktį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>12 dalies antros pastraipos antras sakiny s pakeičiamas taip:</p> <p>„Sprendimai, kuriais pritariama ES garantijos naudojimui, turi būti viešai skelbiami ir prieinami ir juose, be kita ko, pateikiamas sprendimo pagrindimas, daugiausia dėmesio skiriant papildomumo kriterijaus atitikčiai. Paskelbtame sprendime nėra neskelbtinos komercinės informacijos. Priimdamas sprendimą Investicijų komitetas remiasi EIB pateiktais dokumentais.“;</p>	<p>12 dalies antros pastraipos antras sakiny s pakeičiamas taip:</p> <p>„Sprendimai, kuriais pritariama ES garantijos naudojimui, turi būti viešai skelbiami ir prieinami ir juose, be kita ko, pateikiamas sprendimo pagrindimas, daugiausia dėmesio skiriant papildomumo kriterijaus atitikčiai. Operacijoms vertinti naudojamų rezultatų suvestinė paskelbiama viešai, kai tik pasirašoma sutartis dėl operacijos, kuriai taikoma ES garantija, išskyrus neskelbtiną komercinę informaciją. Priimdamas sprendimą Investicijų komitetas remiasi EIB pateiktais dokumentais.“;</p>

Paaiškinimas

Pakeitimas atitinka pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto 18 konstatuojamąją dalį.

10 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

5 dalies b punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>b) 2 dalis papildoma šia pastraipa:</p> <p>„EIB siekia, kad bent 40 % ESIF finansavimo pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją būtų skiriama projektams, turintiems tokių sudėtinių dalių, kuriomis prisidedama prie klimato politikos, atsižvelgiant į COP 21 įsipareigojimus. Šiuo tikslu Valdančioji taryba pateikia išsamių gairių.“;</p>	<p>b) 2 dalis papildoma šia pastraipa:</p> <p>„EIB siekia, kad bent 40 % ESIF finansavimo pagal infrastruktūros ir inovacijų liniją būtų skiriama projektams, turintiems tokių sudedamųjų dalių, kuriomis prisidedama prie klimato politikos, atsižvelgiant į COP 21 įsipareigojimus, o visa finansuojama infrastruktūra taip pat būtų atspari nelaimėms. Šiuo tikslu Valdančioji taryba pateikia išsamių gairių.“;</p>

11 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 8 punkto a papunktį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>5 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„5. 2 dalyje nurodytos garantijų fondui skiriamos lėšos naudojamos, kad būtų pasiektas tinkamas dydis, atitinkantis bendrus ES garantijos įsipareigojimus (toliau – tikslinė suma). Tikslinė suma sudaro 35 % bendrų ES garantijos įsipareigojimų.“;</p>	<p>5 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„5. 2 dalyje nurodytos garantijų fondui skiriamos lėšos naudojamos, kad būtų pasiektas tinkamas dydis, atitinkantis bendrus ES garantijos įsipareigojimus (toliau – tikslinė suma). Tikslinė suma sudaro 33 % bendrų ES garantijos įsipareigojimų.“;</p>

Paaiškinimas

Pranešėjas apgailestauja, kad esama prieštaravimo tarp EITP transporto biudžeto papildymo, siūlomo DFP laikotarpio vidurio peržiūros lydymajame dokumente, ir šiame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto siūlomo Europos infrastruktūros tinklų priemonės biudžeto sumažinimo 500 mln. EUR. Šis finansinėms priemonėms pagal EITP skirtų nepanaudotų finansinių išteklių sumažinimas aiškiai rodo, kad ESIF finansuojami projektai išstumia EITP projektus. RK nesutinka su šiuo sumažinimu ir tikslinę sumą siūlo sumažinti nuo 35 iki 33 %, kad EITP paketo nereikėtų mažinti 500 mln. EUR.

12 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 9 punkto b papunktį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>2 dalis iš dalies keičiama taip:</p> <p>i) c punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„c) vietos žinių panaudojimą, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ESIF paramai visoje Sąjungoje, ir, kai įmanoma, pagalbą siekiant ESIF sektorių ir geografinio įvairinimo tikslo, nurodyto II priedo 8 skirsnyje, remiant EIB, kad jis inicijuotų operacijas;“</p> <p>ii) e punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„e) aktyvią paramą investavimo platformų steigimo klausimais;“</p>	<p>2 dalis iš dalies keičiama taip:</p> <p>i) c punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„c) regioninių ir vietos žinių panaudojimą, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ESIF paramai visoje Sąjungoje, ir, kai įmanoma, pagalbą siekiant ESIF sektorių ir geografinio įvairinimo tikslo, nurodyto II priedo 8 skirsnyje, remiant EIB, kad jis inicijuotų operacijas;“</p> <p>ii) e punktas pakeičiamas taip:</p> <p>„e) aktyvią paramą investavimo platformų steigimo klausimais;“</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>iii) įterpiamas f punktas:</p> <p>„f) konsultacijas kitų Sąjungos finansavimo šaltinių (pavyzdžiui, Europos struktūrinių ir investicijų fondų, programos „Horizontas 2020“ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės) derinimo su ESIF klausimais.“;</p>	<p>iii) įterpiamas f punktas:</p> <p>„f) konsultacijas kitų Sąjungos finansavimo šaltinių (pavyzdžiui, Europos struktūrinių ir investicijų fondų, programos „Horizontas 2020“ ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės) derinimo su ESIF klausimais, siekiant užtikrinti kuo didesnę investicijų integraciją ir sąveiką, kad būtų galima vykdyti bendrą sanglaudos politikos veiksmų programą.“;</p>

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu raginama, kad vietos ir regionų valdžios institucijos aktyviau bendradarbiautų su EIKC konsultavimo tarnybomis. Turėtų būti atsižvelgiama ir į regionines, ir į vietos žinias. Į sektorinį ir geografinį įvairinimą turėtų atsižvelgti Valdančioji taryba, o ne EIKC, kaip nurodyta II priedo 8 skirsnyje.

13 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 9 punkto c papunktį

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>5 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„5. Kad pasiektų 1 dalyje nurodytą tikslą ir palengvintų konsultavimo paramos teikimą vietos lygmeniu, EIKC siekia naudotis EIB, Komisijos, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ar įstaigų ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų valdymo institucijų kompetencija.“;</p>	<p>5 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„5. Kad pasiektų 1 dalyje nurodytą tikslą ir palengvintų konsultavimo paramos teikimą regionų ir vietos lygmeniu, EIKC siekia naudotis EIB, Komisijos, nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ar įstaigų ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų valdymo institucijų kompetencija.“;</p>

Paaiškinimas

Turėtų būti atsižvelgiama ir į regionines, ir į vietos žinias.

14 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Įrašyti naują dalį po 9 punkto d papunktio

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>10) 16 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„2. EIB, kai tinkama, bendradarbiaudamas su EIF, Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos regionų komitetui kiekvienais metais teikia EIB finansavimo ir investavimo operacijų, kurioms taikomas šis reglamentas, ataskaitą. Ataskaita yra viešai skelbiama ir joje pateikiama.“</p>

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu raginama, kad RK aktyviau dalyvautų stebint ESIF veiklą.

15 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Įrašyti naują dalį po 9 punkto d papunkčio

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>Po 16 straipsnio 6 dalies įrašoma ši nauja dalis:</p> <p>„7. EIB ataskaitų teikimo tikslais parengia kiekvienos operacijos rezultatų rodiklių rinkinį, siekdamas sudaryti patikimą ES finansavimo pridėtinės vertės analizės pagrindą. Tokią metodiką tvirtina Valdančioji taryba.“</p>

Paaiškinimas

Turėtų būti parengtas rodiklių rinkinys, kad pirmajame etape būtų galima palyginti įvairius ESI fondų ir ESIF priemonių rinkinius.

16 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 10 punkto a papunktį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>a) 6 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„6. Komisija ne vėliau kaip 2018 m. birželio 30 d. ir 2020 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje pateikiamas nepriklausomas šio reglamento taikymo vertinimas.“;</p>	<p>a) 6 dalis pakeičiama taip:</p> <p>„6. Komisija ne vėliau kaip 2018 m. birželio 30 d. ir 2020 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Centriniam Bankui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Europos regionų komitetui ir Europos investicijų bankui pateikia ataskaitą, kurioje pateikiamas nepriklausomas šio reglamento taikymo vertinimas.“;</p>

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu užtikrinama, kad informacija būtų išsiųsta toms pačioms atitinkamoms institucijoms, kaip ir 2016 m. rugsėjo 14 d. komunikatas dėl antrojo Europos strateginių investicijų fondo etapo.

17 pakeitimas

COM(2016) 597 final

1 straipsnis

Įrašyti naują dalį po 14 dalies

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>15) 16 straipsnio 2 dalies f punktas pakeičiamas taip: <i>„projektų, kurių atveju kitų Sąjungos finansavimo šaltinių (pvz., ESI fondų, programos „Horizontas 2020“ ir EITP) parama derinama su ESIF parama, aprašas ir bendra įnašų iš kiekvieno šaltinio suma“;</i></p>

Paaiškinimas

Pakeitus Reglamento 16 straipsnio 2 dalies f punktą, tekstas derės su Europos Komisijos siūlomu dabartinio reglamento 14 straipsnio 2 dalies pakeitimu.

18 pakeitimas

COM(2016) 597 final

2 straipsnis

Išbraukti 2 straipsnį.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Reglamentas (ES) Nr. 1316/2013 iš dalies keičiamas taip:</p> <p>1) 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:</p> <p><i>„1. 2014–2020 m. finansinis paketas EITP įgyvendinimui yra 29 992 259 000 EUR galiojančiomis kainomis. Ta suma paskirstoma taip:</i></p> <p><i>a) transporto sektoriui: 23 895 582 000 EUR, iš kurių 11 305 500 000 EUR pervedama iš Sanglaudos fondo ir turi būti panaudota pagal šį reglamentą tik valstybėse narėse, atitinkančiose finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus;</i></p> <p><i>b) telekomunikacijų sektoriui: 1 091 602 000 EUR;</i></p> <p><i>c) energetikos sektoriui: 5 005 075 000 EUR.</i></p> <p><i>Šiomis sumomis nedaroma poveikio Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 (*) numatytam lankstumo mechanizmo taikymui.</i></p>	
<p>(*) 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma daugiamečių finansinė programa 2014–2020 m. (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).“</p>	

Paaiškinimas

Žr. 5 pakeitimą: nėra reikalo mažinti EITP paketą.

19 pakeitimas

COM(2016) 597 final 1 priedas

Įrašyti naują punktą prieš 1 punkto a papunktį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>a) a punkto penktos įtraukos tekstas pakeičiamas taip:</p> <p><i>„viešojo sektoriaus subjektai (teritoriniai arba neteritoriniai, išskyrus operacijas su tokiais subjektais, dėl kurių kyla tiesioginė rizika valstybėms narėms) ir subjektai, kurie gali būti prilyginami viešojo sektoriaus subjektams. Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė (ETBG), įsteigta pagal Reglamentą (EB) Nr. 1082/2006 dėl ETBG (*), laikoma subjektu, dėl kurio nekyla jokios tiesioginės rizikos valstybėms narėms.</i></p> <p>(*) 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) (OL L 210, 2006 7 31, p. 19–24).“</p>

Paaiškinimas

ETBG vykdo priemones arba įgyvendina teritorinio bendradarbiavimo veiksmus su ES finansavimu arba be jo. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad ETBG nariais gali būti nacionalinės, regionų ir vietos valdžios institucijos arba tokių institucijų asociacijos, jos galimybės pasinaudoti EIB teikiamomis finansinėmis priemonėmis yra ribotos. Taigi neturėtų būti laikoma, kad jie yra susiję su tiesiogine rizika valstybėms narėms.

20 pakeitimas

COM(2016) 597 final 1 priedas

Iš dalies pakeisti 1 punkto a papunktį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>b punktas papildomas antra pastraipa:</p> <p>„Turėtų būti vengiama teikti ESIF paramą greitkeliams, išskyrus atvejus, kai ji reikalinga siekiant paremti privačias investicijas į transportą sanglaudos šalyse arba į tarpvalstybinius transporto projektus, kuriuose dalyvauja bent viena sanglaudos šalis.“;</p>	<p>b punktas papildomas antra pastraipa:</p> <p>„Turėtų būti vengiama teikti ESIF paramą greitkeliams, išskyrus atvejus, kai ji reikalinga siekiant paremti privačias investicijas į transportą sanglaudos šalyse arba į tarpvalstybinius transporto projektus.“;</p>

Paaiškinimas

Tarpvalstybiniai transporto projektai savaime turėtų būti laikomi papildomais, taigi neturėtų būti apsiribojama vien projektais, kuriuose dalyvauja bent viena sanglaudos šalis.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

1. pažymi, kad vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka esminį vaidmenį nustatant papildomas investicijas, kuriomis jų teritorijose bus skatinamos inovacijos, ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, jas planuojant ir remiant;
2. pripažįsta, kad ESIF yra viena pagrindinių ES investavimo strategijos sudedamųjų dalių, ir todėl palankiai vertina siūlomą jo veiklos laikotarpio pratęsimą ir jo finansinio pajėgumo padidinimą; taip pat mano, kad siekiant užtikrinti didesnę ESIF veiksmingumą, turėtų būti tiksliau išaiškinta ir sustiprinta jo sinergija su Europos sanglaudos politika, remiantis Europos struktūriniais ir investicijų (ESI) fondais. Iš tiesų, ESIF ir ESI fondai neturėtų konkuruoti dėl ES biudžeto išteklių ar dėl galiojančių bendro finansavimo apskaitos taisyklių valstybių narių lygmeniu;
3. pažymi, kad Europos strateginių investicijų fondas veikia jau metus ir, nors jis duoda rezultatų įgyvendinant patvirtintus projektus, kiek tai susiję su jų skaičiumi ir apimtimi, projektų geografinis paskirstymas yra netolygus;
4. palankiai vertina galimybę pateikti teisės aktų pakeitimus ir politines rekomendacijas, remiantis pradine su ESIF susijusia miestų ir regionų patirtimi, taigi imtis tolesnių veiksmų, susijusių su pirmąja RK nuomone dėl ESIF, kurią 2015 m. balandžio mėn. parengė pagrindinis pranešėjas Claude Gewerc;
5. primena, kad ESIF reglamento 18 straipsnio 6 ir 7 dalys nustato, kad pasiūlymas iš dalies pakeisti ESIF reglamentą turi būti pateiktas ne vėliau kaip 2018 m. liepos 5 d. ir reikalauja, kad toks pasiūlymas būtų paremtas nepriklausomu šio reglamento taikymo vertinimu, ar ESIF sėkmingai siekia savo tikslų ir verta toliau taikyti investicijų rėmimo sistemą. Kai Komisija pateikė pasiūlymą pratęsti ESIF veiklos laikotarpį, šis nepriklausomas Reglamento (ES) 2015/1017 taikymo vertinimas, atliekamas išorės ekspertų, dar vyko ir buvo pateiktas tik 2016 m. lapkričio 14 d.; be to, nurodo, kad visus tris vertinimus Komisija apsvarstė savo 2016 m. lapkričio 29 d. komunikate, kuriame ji pritaria ESIF ir EIKC sėkmei; tačiau apgailestauja, kad prie pasiūlymo nebuvo pridėtas nei poveikio vertinimas, kaip reikalaujama pagal geresnio reglamentavimo darbotvarkę (COM(2015) 215, 2015 m. gegužės 19 d.), nei finansinių programų *ex ante* vertinimai, kaip reikalaujama pagal Finansinio reglamento 30 ir 140 straipsnius;
6. atsižvelgdamas į Europos Audito Rūmų ataskaitą „EFSI: ankstyvas pasiūlymas pratęsti veiklos laikotarpį ir išplėsti veiklą“, visų pirma į 61 ir 62 punktuose pateiktas pastabas, pritaria, kad turi būti išaiškintas valstybės pagalbos taisyklių taikymas ESIF ir struktūrinių fondų bendrai finansuojamiems projektams, ir ragina nuoseklumo sumetimais taip pat nurodyti, kad šių fondų lėšos nėra valstybės pagalba;
7. atkreipia dėmesį į šio pasiūlymo ir daugiametės finansinės programos (DFP) laikotarpio vidurio peržiūros tarpusavio priklausomybę ir į finansinių išteklių, kurie turi būti skirti atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą, poreikį nedarant poveikio įvairioms esamoms finansavimo programoms, pavyzdžiui, „Horizontas 2020“, Europos infrastruktūros tinklų priemonėi (EITP) ir kt., tačiau prieštarauja biudžeto išteklių persikirstymui iš Europos infrastruktūros tinklų priemonės;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad ESIF pratėsimu neturi būti siekiama ilgainiui pakeisti dabartines ES subsidijas;
9. džiaugiasi, kad MVĮ galimybių gauti finansavimą didinimui bus skirta didesnė ESIF lėšų dalis, ir pabrėžia, kad įgyvendinant smulkius vietos projektus taip pat galima pasinaudoti ESIF lėšomis; šiuo požiūriu labai svarbu teikti techninę pagalbą ir konsultacijas vietos valdžios institucijoms;
10. džiaugiasi, kad buvo sustiprinti ir aiškiau išdėstyti su klimato politika (COP 21), žemės ūkiu, žuvininkyste ir akvakultūra susijusių projektų tinkamumo kriterijai;
11. pataria EIB teikiant ataskaitas apie regionus remtis Reglamentu dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo⁽¹⁾. Be to, RK primygtinai rekomenduoja, kad teikiamose ataskaitose apie PVRR ir pagrindinius stebėsenos rodiklius informacija būtų suskirstoma pagal paramos gavėjus ir pagal NUTS II lygio regionus;

⁽¹⁾ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

12. palankiai vertina pasiūlymą užtikrinti didesnę operacijų atrankos skaidrumą, atskleidžiant nekonfidencialią informaciją apie operacijas, dėl kurių pasirašytos sutartys, skelbiant rezultatų suvestinę; ši priemonė turėtų būti taikoma tiek infrastruktūrų ir inovacijų, tiek MVĮ linijoms; taip pat ragina už projektų atranką atsakingą Investicijų komitetą konsultuotis su vietos ir regionų valdžios institucijomis dėl jų kompetencijai priklausančių projektų;
13. ragina aktyviau įtraukti Europos regionų komitetą į ataskaitų teikimo ir stebėsenos procesus, kad jis galėtų reikšti savo nuomonę apie ESIF operacijas, EIKC veiklą ir bendradarbiavimą su vietos bei regionų valdžios institucijomis ir jį vertinti;
14. pabrėžia, kad į ESIF turėtų būti žiūrima kaip į priemonę, skirtą spręsti įvairaus pobūdžio rinkos nepakankamumo ir neveiksmingos valstybės valdžios institucijų veiklos problemas (pvz., neoptimalios investavimo aplinkos problemas, kylančias dėl kliūčių, kurių atsiranda dėl nacionalinių sienų ir (arba) nacionalinio reguliavimo); ESIF neturėtų būti suvokiamas kaip priemonė neperspektyviems projektams finansuoti;
15. atkreipia dėmesį į klausimus, susijusius su papildomumo apibrėžtimi, ir siūlo patikslinti šią apibrėžtį bei patobulinti operacijos didelės rizikos profilio, kaip papildomumo kriterijaus, sąvoką;
16. atkreipia dėmesį į Europos Audito Rūmų paskelbtą ataskaitą, kurioje nurodoma, kad ESIF projektų papildomumas turi būti apsaugotas, ir todėl pabrėžia, kad ESIF turėtų siekti remti investicijas, kurių EIB nebūtų galėjęs įvykdyti be ESIF paramos;
17. pabrėžia, kad ESIF projektai turi būti papildomi. Šiuo atveju turėtų būti naudinga atskleisti informaciją skelbiant rezultatų suvestinę po to, kai pasirašomos projektų sutartys;
18. pažymi, kad, atsižvelgiant į didelę Europos Sąjungos tarpvalstybinių projektų pridėtinę vertę, turėtų būti automatiškai laikoma, kad tokie projektai suteikia papildomumo;
19. pripažįsta, kad svarbu ESIF derinti su kitais ES fondais, kaip antai ESI fondais, programa „Horizontas 2020“ ir EITP, ir pabrėžia strateginio koordinavimo šioje srityje ir specialios pagalbos įvairių priemonių sąveikai skatinti, svarbą. Šiuo atžvilgiu svarbu, kad ES tarnybos ir ypač įvairūs Europos Komisijos programų vadovai ne tik žinotų apie tokią galimybę, bet ir informuotų piliečius apskritai ir, visų pirma, MVĮ ir valstybių narių, regionų ir vietos viešojo administravimo institucijas apie tai, kad svarbu kuo geriau pasinaudoti esamomis sinergijomis ir kaip tai padaryti;
20. pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms reikia didesnio aiškumo ir gairių, kaip ESIF derinti su kitais ES fondais, kuriose visų pirma būtų atsižvelgta į valstybės pagalbos taisyklių taikymą ir dvigubo finansavimo draudimą;
21. pažymi, kad naudojantis ESIF ir kitais ES fondais, įskaitant ESI fondus, turėtų būti orientuojamasi į vieni kitus papildančius tikslus;
22. dar kartą prašo, kad vietos ir regionų valdžios institucijų investicijos, kurios finansuojamos ESIF ir EIB lėšomis, nebūtų įtraukiamos apskaičiuojant Europos Sąjungos valstybių narių skolą ir biudžeto deficitą;
23. pripažįsta, kad nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai ir investavimo platformos atlieka svarbų vaidmenį įgyvendinant ESIF, visų pirma bendradarbiavimo su regionų ir vietos valdžios institucijomis srityje;
24. ragina EIB teikti informaciją apie ESIF projektus vietos ir regionų lygmeniu, kad būtų galima užtikrinti aktyvų vietos ir regionų valdžios institucijų dalyvavimą kuriant ESIF projektus ir juos skatinant;
25. bet kuriuo atveju tikisi, kad jau 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu bus užtikrinta maksimali ESIF veiksmų sąveika ir funkcinė integracija sanglaudos politikos srityje siekiant tinkamos teritorinės pusiausvyros, visų pirma teritorijose, kuriose susiklosčiusios nepalankiausios sąlygos;
26. norėtų kartu su Europos Komisija ir EIB toliau gerinti informavimą apie Investicijų planą Europai ir todėl palankiai vertina vieno langelio principą, kurį pradėta taikyti per 2016 m. Europos regionų ir miestų savaitę. Nors vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka labai svarbus vaidmuo sėkmingai įgyvendinant ESIF, reikia didinti informuotumą;

27. atkreipia dėmesį į pasiūlymą spręsti geografinio ir sektoriaus ESIF operacijų disbalanso problemą išplečiant reikalavimus atitinkančių operacijų sąrašą ir sustiprinant Europos investavimo konsultacijų centro vaidmenį. Gebėjimų stiprinimas, iniciatyvus konsultacinis darbas ir glaudus bendradarbiavimas su vietos ir regionų valdžios institucijomis skatinant projektus ir juos inicijuojant yra būtini veiksniai siekiant užtikrinti proporcingą ESIF operacijų pasiskirstymą. Suteikiant galimiems paramos gavėjams atitinkamo masto galimybę naudotis lėšomis būtina atsižvelgti į nacionalines arba regionų aplinkybes, kad nebūtų skatinama arba didinama nelygybė;
28. pabrėžia, kad ESIF veiklos strateginėje kryptyje po pradinio investavimo laikotarpio nustatytos geografinės ir sektoriaus koncentracijos ribinės vertės turi būti toliau taikomos tik orientavimo tikslais ir jokia būdu neturi būti laikomos privalomomis vykdant operacijų atranką;
29. ragina, kad ESIF investicijos į infrastruktūrą būtų atsparios nelaimėms, kad būtų užtikrintas ilgalaikis infrastruktūros tvarumas ir kad ji nekeltų grėsmės žmonių gyvybei;
30. pažymi, kad pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dera su subsidiarumo ir proporcingumo principais.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

Europos regionų komiteto nuomonė. Darbuotojų komandiravimo direktyvos persvarstymas

(2017/C 185/10)

Pranešėja	Yoomi RENSTRÖM (SE/PES), Ovanåker savivaldybės tarybos narė
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/71/EB dėl darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje
	COM(2016) 128 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

Pasiūlymas dėl direktyvos

4 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
praėjus beveik dvidešimčiai metų po Direktyvos dėl darbuotojų komandiravimo priėmimo būtina įvertinti, ar jos nuostatomis tebeužtikrinama dviejų poreikių – poreikio plėtoti paslaugų teikimo laisvę ir poreikio saugoti komandiruočių darbuotojų teises – pusiausvyrą;	praėjus beveik dvidešimčiai metų po Direktyvos dėl darbuotojų komandiravimo priėmimo būtina įvertinti, ar jos nuostatomis tebeužtikrinama dviejų poreikių – poreikio plėtoti paslaugų teikimo laisvę ir poreikio saugoti komandiruočių darbuotojų teises – pusiausvyrą; komandiruotė jokia būdu negali pabloginti komandiruojamų darbuotojų padėties;

2 pakeitimas
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>atsižvelgiant į tai, kad kai kurios komandiruotės gali būti ilgalaikės, būtina nustatyti, kad ilgesnėms nei 24 mėnesių komandiruotėms šalimi, kurioje atliekamas darbas, laikoma priimančioji valstybė narė. Dėl šios priežasties vadovaujantis Reglamento „Roma I“ principais, komandiruotų darbuotojų darbo sutartims taikoma priimančiosios valstybės narės teisė, nebent šalys sutaria pasirinkti kitą teisę. Tačiau kitos teisės pasirinkimas negali atimti iš darbuotojo apsaugos, kurią jam teikia nuostatos, nuo kurių negalima nukrypti susitarimu pagal priimančiosios valstybės narės teisę. Ši nuostata turi būti taikoma nuo komandiruotės pradžios, jei numatyta jos trukmė viršija 24 mėnesius, ir nuo pirmos dienos praėjus 24 mėnesiams, jei faktinė komandiruotės trukmė dar ilgesnė. Šia taisykle nepažeidžiama įmonių, komandiruojančių darbuotojus į kitos valstybės narės teritoriją, teisė naudotis laisve teikti paslaugas ir tada, kai komandiruotės trukmė viršija 24 mėnesius. Taip tiesiog siekiama užtikrinti teisinį tikrumą taikant Reglamentą „Roma I“ konkrečiu atveju ir nekeičiant to reglamento nuostatų. Didžiausios apsaugos ir naudos iš Reglamento „Roma I“ gaus darbuotojai;</p>	<p>atsižvelgiant į tai, kad kai kurios komandiruotės gali būti ilgalaikės, būtina nustatyti, kad ilgesnių nei 12 mėnesių komandiruočių atveju darbo santykiams taikoma priimančios valstybės narės teisė. Remiantis Reglamento „Roma I“ principais, turėtų būti taikoma priimančiosios valstybės narės teisė, nebent šalys sutaria pasirinkti kitą teisę. Tačiau kitos teisės pasirinkimas negali atimti iš darbuotojo apsaugos, kurią jam teikia nuostatos, nuo kurių negalima nukrypti susitarimu pagal priimančiosios valstybės narės teisę. Ši nuostata turi būti taikoma nuo komandiruotės pradžios, jei numatyta jos trukmė viršija 12 mėnesių, ir nuo pirmos dienos praėjus 12 mėnesių, jei faktinė komandiruotės trukmė dar ilgesnė. Šia taisykle nepažeidžiama įmonių, komandiruojančių darbuotojus į kitos valstybės narės teritoriją, teisė naudotis laisve teikti paslaugas ir tada, kai komandiruotės trukmė viršija 12 mėnesių.</p>

Paiškinimas

Komisijos pasiūlyme nustatytas terminas, kuriam suėjus komandiravimo atvejais darbo santykiams turėtų būti visapusiškai taikoma priimančiosios šalies teisė, atitinka terminą, nustatytą Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 12 straipsnyje. Šiame straipsnyje teigiama, kad taikoma priimančiosios šalies teisė, jeigu 24 mėnesių laikotarpiui ketinama komandiruoti vieną ir tą patį darbuotoją.

Pagrindinis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 tikslas yra užtikrinti, kad valstybės narės pasidalytų atsakomybę už ES piliečių teisę į išmokas pagal kiekvienos valstybės narės socialinės apsaugos sistemos taisykles. Darbuotojų komandiravimo direktyvos tikslas yra apsaugoti komandiruotus darbuotojus ir palengvinti laisvą paslaugų judėjimą. Komitetas nemato jokios nenuginčijamos priežasties suderinti terminus, kuriuos nustato šios dvi teisinės priemonės, vien todėl, kad jos abi reglamentuoja situacijas, kai ES piliečiai laikinai gyvena ir dirba tam tikroje valstybėje narėje.

Komiteto nuomone, reikėtų sutrumpinti terminą, kuriam suėjus komandiravimo atvejais darbo santykiams visapusiškai taikoma priimančiosios šalies teisė. Komitetas mano, kad numatoma ar reali 12 mėnesių vieno darbuotojo komandiravimo trukmė yra tinkamas terminas, kuriam suėjus galima laikyti, kad komandiruoto darbuotojo ryšys su komandiravimo šalimi yra toks, kad darbo santykiams būtų galima visapusiškai taikyti tos šalies teisės aktų nuostatas.

Komitetas mano, kad klausimą, kurios šalies teisė taikytina komandiruotiems darbuotojams, turėtų visiškai reglamentuoti Darbuotojų komandiravimo direktyva, o ne Reglamento „Roma I“ taikymas.

Siūlomas 3 pakeitimas
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Darbo užmokesčio taisyklės valstybės narės nustato pačios pagal savo teisės sistemą ir praktiką. Tačiau komandiruoties darbuotojams taikomos nacionalinės darbo užmokesčio taisyklės turi būti grindžiamos būtinybe apsaugoti komandiruotus darbuotojus ir negali neproporcingai riboti tarpvalstybinio paslaugų teikimo;	nepaisant šios direktyvos nuostatų darbo užmokesčio taisyklės valstybės narės nustato pačios pagal savo teisės sistemą ir praktiką. Tačiau nacionalinių darbo užmokesčio taisyklių taikymas komandiruoties darbuotojams turi būti grindžiamos būtinybe apsaugoti komandiruotus darbuotojus ir negali neproporcingai riboti tarpvalstybinio paslaugų teikimo;

Paaškinimas

Darbuotojų komandiravimo direktyva pati savaime neturi įtakos išimtinai valstybių narių kompetencijai darbo užmokesčio srityje. Kiekviena valstybė narė, taikydamą savo pačios darbo rinkos modelį, nustato nacionaliniu lygmeniu taikytiną darbo užmokestį. Darbuotojų komandiravimo direktyvoje tik nurodoma, kad tam tikras darbo užmokesčio dydis, nustatomas komandiravimo šalyje, privalo būti taikomas ir į tą šalį komandiruoties darbuotojams.

Galima aiškinti, kad Komisijos pasiūlymo 12 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad pačias nacionaliniu lygmeniu priimtas darbo užmokesčio taisyklės gali tekti persvarstyti pagal Darbuotojų komandiravimo direktyvą ir remiantis Sutartyje nustatytomis taisyklėmis dėl laisvės teikti paslaugas. Turi būti aiškiai pasakyta, kad nacionaliniu lygmeniu nustatytų darbo užmokesčio taisyklių **taikymas** komandiruoties darbuotojams turi būti grindžiamas būtinybe apsaugoti komandiruotus darbuotojus ir negali neproporcingai riboti tarpvalstybinio paslaugų teikimo.

Pasiūlymas dėl 4 pakeitimo
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
pridedamas šis 2a straipsnis: <p style="text-align: center;"><i>2a straipsnis</i></p> <p>Komandiruotės, kurių trukmė viršija 24 mėnesius</p> <p>1. Kai numatoma ar faktinė komandiruotės trukmė viršija 24 mėnesius, valstybė narė, į kurios teritoriją komandiruotas darbuotojas, laikoma šalimi, kurioje darbuotojas paprastai atlieka savo darbą.</p> <p>2. Taikant 1 dalį, jei komandiruotą darbuotoją pakeičia kitas tą patį darbą toje pačioje vietoje atliekantis darbuotojas, atsižvelgiama į atitinkamų darbuotojų komandiruočių trukmės visumą, jei faktiškai tie darbuotojai komandiruojami bent šešiams mėnesiams.</p>	pridedamas šis 2a straipsnis: <p style="text-align: center;"><i>2a straipsnis</i></p> <p>Komandiruotės, kurių trukmė viršija 12 mėnesių</p> <p>1. Kai numatoma ar faktinė komandiruotės trukmė viršija 12 mėnesių, visai darbo sutarčiai komandiravimo laikotarpiu taikoma valstybės narės, į kurios teritoriją komandiruotas darbuotojas, teisė, nebent darbdavys ir darbuotojas susitaria dėl kitos taikytinos teisės.</p> <p>2. Taikant 1 dalį, jei komandiruotą darbuotoją pakeičia kitas tą patį darbą toje pačioje vietoje atliekantis darbuotojas, atsižvelgiama į atitinkamų darbuotojų komandiruočių trukmės visumą, jei faktiškai tie darbuotojai komandiruojami bent šešiams mėnesiams.</p> <p>3. Susitarimu, kuriame nurodoma kita taikytina teisė, iš darbuotojo negali būti atimta apsauga, kurią jam teikia nuostatos, nuo kurių negalima nukrypti susitarimu pagal teisę, taikytiną remiantis 1 dalimi.</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>4. Taikant 1 dalį komandiruotas darbuotojas neturi atsidurti mažiau palankioje padėtyje palyginti su ta, kai darbo sutarčiai pagal 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) 8 straipsnį taikoma kitos šalies teisė.</p>

Paiškinimas

Komisijos pasiūlyme nustatytas terminas, kuriam suėjus komandiravimo atvejais darbo santykiams turėtų būti visapusiškai taikoma priimančiosios šalies teisė, atitinka terminą, nustatytą Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 12 straipsnyje. Šiame straipsnyje teigiama, kad taikoma priimančiosios šalies teisė, jeigu 24 mėnesių laikotarpiui ketinama komandiruoti vieną ir tą patį darbuotoją.

Pagrindinis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 tikslas yra užtikrinti, kad valstybės narės pasidalytų atsakomybę už ES piliečių teisę į išmokas pagal kiekvienos valstybės narės socialinės apsaugos sistemos taisykles. Darbuotojų komandiravimo direktyvos tikslas yra apsaugoti komandiruotus darbuotojus ir sudaryti sąlygas laisvam paslaugų judėjimui. Komitetas nemato jokios nenuginčijamos priežasties suderinti terminus, kuriuos nustato šios dvi teisinės priemonės, vien todėl, kad jos abi reglamentuoja situacijas, kai ES piliečiai laikinai gyvena ir dirba tam tikroje valstybėje narėje.

Komiteto nuomone, reikėtų sutrumpinti terminą, kuriam suėjus komandiravimo atvejais darbo santykiams visapusiškai taikoma priimančiosios šalies teisė. Komitetas mano, kad numatoma ar reali 12 mėnesių vieno darbuotojo komandiravimo trukmė yra tinkamas terminas, kuriam suėjus galima laikyti, kad komandiruoto darbuotojo ryšys su komandiravimo šalimi yra toks, kad darbo santykiams būtų galima visapusiškai taikyti tos šalies teisės aktų nuostatas.

Dėl Komisijos pasiūlymo formos, kai tik netiesiogiai ir per Reglamento „Roma I“ taikymą nurodoma, kad darbo santykiams taikoma priimančiosios šalies teisė, kyla keletas nuogastavimų. Remiantis Komisijos pasiūlymo 8 konstatuojamąja dalimi, direktyvos tekste turėtų būti aiškiai pasakyta, jog tebėra įmanoma susitarti taikyti kitos nei priimančioji šalis teisę Reglamento „Roma I“ 8 straipsnyje nustatytais sąlygomis. Taip pat reikėtų užtikrinti, kad darbo santykiams taikant priimančiosios šalies teisę darbuotojas neatsidurtų blogesnėje padėtyje, pavyzdžiui, todėl, kad ši teisė teikia mažesnę apsaugą arba užtikrina mažiau palankias sąlygas darbuotojams.

Komiteto nuomone, aplinkybės, kuriomis turėtų būti taikoma priimančiosios šalies teisė, turėtų būti tiesiogiai išdėstytos Darbuotojų komandiravimo direktyvoje. Dėl šio pakeitimo reikia atitinkamai pakeisti 8 konstatuojamąją dalį.

Rekomendacija dėl 5 pakeitimo

Pasiūlymas dėl direktyvos

1 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>[...] Šioje Direktyvoje darbo užmokestis reiškia visus darbo užmokesčio elementus, kurie valstybėje narėje, į kurios teritoriją darbuotojas komandiruotas, laikomi privalomais pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus bei kolektyvines sutartis ar arbitražo sprendimus, kurie buvo paskelbti visuotinai taikytiniais, ir (arba), jei nėra sistemos, pagal kurią kolektyvinės sutartys arba arbitražo sprendimai skelbiami visuotinai taikytiniais, – pagal kitus kolektyvinius susitarimus ar arbitražo sprendimus, kaip nustatyta 8 dalies antroje pastraipoje.</p>	<p>Pagal šią Direktyvą darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos apibrėžiami laikantis nacionalinių teisės aktų ir (arba) valstybėje narėje, kurios teritorijoje darbuotojas komandiruotas, taikomos praktikos.</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės Direktyvos 2014/67/ES 5 straipsnyje nurodytoje vienoje bendroje interneto svetainėje paskelbia komandiruočių darbuotojų darbo užmokesčio sudedamąsias dalis, kaip nustatyta c punkte.	Valstybės narės Direktyvos 2014/67/ES 5 straipsnyje nurodytoje vienoje bendroje interneto svetainėje paskelbia komandiruočių darbuotojų darbo užmokesčio sudedamąsias dalis, kaip nustatyta c punkte.

Paaiškinimas

Svarbu taip nurodyti, kad darbo užmokestis priklauso nacionalinei kompetencijai, kad Direktyva neatvertų galimybių ES Teisingumo Teismui tikrinti nacionalinių darbo užmokesčio nuostatų.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Regionų komiteto įvertinimas

- pažymi, kad laisvę teikti tarpvalstybines paslaugas Europos Sąjungoje užtikrina Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 56–62 straipsniai. Gerai veikianti bendroji paslaugų rinka ne tik duoda tiesioginių privalumų paslaugų teikėjams ir vartotojams ES, bet ir yra svarbi prielaida ekonomikos augimui, kuris dėl didesnio klestėjimo ir aukštesnio socialinės apsaugos lygio gali būti naudingas visiems ES piliečiams;
- mano, kad gerai veikianti bendroji paslaugų rinka yra ypač svarbi paslaugų teikėjams tuose regionuose, kurie yra tiesiogiai kitų valstybių narių pasienyje;
- atreipia dėmesį, kad svarbus laisvo paslaugų judėjimo išėjimo taškas yra tai, kad vienoje valstybėje narėje įsisteigę paslaugų teikėjai privalo galėti teikti paslaugas kitose valstybėse narėse tokiomis pat sąlygomis kaip ir šalyje, kurioje jie yra įsisteigę. Tuo pat metu viena iš būtinų gerai veikiančios bendrosios paslaugų rinkos prielaidų yra ta, kad konkurencija, įskaitant ir konkurenciją pasienyje, pirmiausia turi būti grindžiama ne darbo sąnaudomis, o tokiais veiksniais kaip teikiamos paslaugos kokybė ir paslaugų teikėjo darbo efektyvumas;
- pažymi, kad valstybių narių skirtumai, pirmiausia darbo užmokesčio sąnaudų skirtumai, reiškia, kad darbuotojų komandiravimas laisvo paslaugų judėjimo aplinkybėmis gali paskatinti darbo užmokesčio mažėjimą šalyje, į kurią komandiruojami darbuotojai. Kai darbo sąlygų požiūriu konkurencija yra nesąžininga, yra pavojus, kad tai sukels socialinį dempingą priimančiojoje šalyje. Toks socialinis dempingas skatina spaudimą mažinti kainas, dėl to kyla pavojus įmonėms, kurios netaiko komandiravimo;
- mano, jog būtina rasti protingą laisvo paslaugų judėjimo ir komandiruojamų darbuotojų apsaugos bei kovos su socialiniu dempingu pusiausvyrą, kad būtų galima užsitikrinti visuomenės, ypač jaunimo, dirbančio paslaugų sektoriuose, kuriuose komandiravimas yra ir gali tapti įprasta praktika, pritarimą vidaus rinkos ES veikimui. Vis dėlto pabrėžia, kad norint veiksmingai kovoti su socialiniu dempingu, reikia priemonių, kurios apsaugotų ir savarankiškai dirbančius asmenis, ir darbuotojus, vykdančius darbą, kuris gaunamas tarpininkaujant skaitmeninėms platformoms;
- taip pat mano, kad protinga interesų, kuriems siekiama atliepti Darbuotojų komandiravimo direktyva, pusiausvyrą yra būtina prielaida sveikai ir sąžiningai konkurencijai tarpvalstybinėmis aplinkybėmis veikiančiame paslaugų sektoriuje;
- šiomis aplinkybėmis, kaip atspirties taškui, gali pritari principui, kuriuo remiasi Komisijos pasiūlymas, t. y. kad už tą patį, toje pačioje vietoje atliekamą darbą turi būti atlyginama vienodai;
- mano, kad dėl priimančiosios valstybės narės nustatytų administracinių reikalavimų, susijusių su darbuotojų įdarbinimu, neišmanymo ir sunkumų, su kuriais susiduria kai kurios įmonės (ypač MVI) jų laikydamosi, gali būti sunku laisvai teikti tarpvalstybines paslaugas Europos Sąjungoje ir gali nukentėti komandiruočių darbuotojų apsauga. Komisijai ir valstybėms narėms nustatčius aiškias ir lengvai prieinamas informacijos šiais klausimais teikimo ir vertinimo priemones, būtų galima išvengti šių nepatogumų;

9. pritaria Komisijos požiūriui, kad turėtų būti terminas, kuriam suėjus komandiruotam darbuotojui privaloma visapusiškai taikyti priimančiosios šalies teisę, tačiau nemato nenuginčijamos priežasties, kodėl Reglamento (EB) Nr. 883/2004 taisyklės reikėtų naudoti kaip pagrindą terminui, kuriam suėjus priimančiosios šalies teisė visapusiškai taikoma darbo santykiams komandiravimo situacijose nustatyti. Komiteto nuomone, Darbuotojų komandiravimo direktyvoje reikėtų nustatyti 12 mėnesių terminą;
10. taip pat laikosi nuomonės, kad atsižvelgiant į visas aplinkybes, kuriomis darbo santykiams visapusiškai taikoma priimančiosios šalies teisė, komandiruojamas darbuotojas praktiškai neturi atsidurti blogesnėje padėtyje;
11. pastebi, kad Komisijos pasiūlymas pakeisti terminą „minimalios užmokesčio normos“ į „darbo užmokestį“ dera su Europos Teisingumo Teismo sprendimu, pavyzdžiui, byloje *Sähköalojen ammattiliitto ry (C-396/13)* ir termino „minimalios užmokesčio normos“ išaiškinimu toje byloje;
12. pažymi, kad jeigu apskaičiuojant darbo užmokestį, kaip apibrėžta direktyvoje, atitinkamoje valstybėje narėje galėtų ir turėtų būti naudojamos tik privalomos sudėtinės darbo užmokesčio dalys ir skaičiavimo bazės, vis tiek priimančiajai šaliai būtų neįmanoma reikalauti, kad darbdaviai mokėtų komandiruotiems darbuotojams atlyginimą, kuris būtų laikomas „normaliu“ arba vidutiniu atlyginimu už atitinkamą darbą toje priimančiojoje šalyje;
13. teigiamai vertina pasiūlymą, kad sudėtinės darbo užmokesčio, mokėtino į priimančiąją šalį komandiruotiems darbuotojams, dalys būtų skelbiamos oficialioje nacionalinėje interneto svetainėje, kurią kiekviena valstybė narė turi sukurti pagal Direktyvos dėl vykdymo užtikrinimo 5 straipsnį, kad būtų pagerinta prieiga prie informacijos dar iki komandiravimo;
14. mano, kad apskritai Komisijos pasiūlymas naudoti terminą „darbo užmokestis“ vietoje „minimalių užmokesčio normų“ ir kiti siūlomi pakeitimai toje teksto dalyje reiškia, kad Darbuotojų komandiravimo direktyvoje bus rasta protinga būtinybės užtikrinti, kad paslaugų teikėjai galėtų teikti tarpvalstybines paslaugas ES nesusidurdami su nepagrįstomis kliūtimis, ir siekio apsaugoti komandiruotus darbuotojus bei užkirsti kelią nesąžiningai konkurencijai, pusiausvyra;
15. vis dėlto mano, kad reikia aiškiai pasakyti, jog Darbuotojų komandiravimo direktyva pati savaime jokia būdu nedaro poveikio valstybių narių išimtinai kompetencijai priimti sprendimus darbo užmokesčio klausimais atsižvelgiant į savo atitinkamų darbo rinkos modelių sistemą;
16. sutinka su Komisija, kad prievolė statybų sektoriuje taikyti priimančiosios šalies sąlygas Darbuotojų komandiravimo direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje išdėstytoje srityse, turėtų būti vienodai taikoma, nepriklausomai nuo to, ar darbo užmokestis nustatytas įstatymu, kolektyvine sutartimi, kuri buvo pripažinta visuotinai taikytina, arba kitoje kolektyvinėje sutartyje, kaip nurodyta 3 straipsnio 8 dalies pirmoje arba antroje įtraukose;
17. atkreipia Komisijos dėmesį į komandiravimo atvejus pagal pakopinės subrangos praktiką, dėl kurios susilpnėja darbdavio atsakomybė ir kartais komandiruoti darbuotojai paliekami be jokios pagalbos ir paramos. Europos paramos fondai galėtų padėti imtis skubių priemonių šiuos darbuotojus geriausiomis sąlygomis grąžinti į jų kilmės šalį. Taip pat siūlo sukurti Europos registrą, įpareigojantį visose valstybėse narėse paslaugas teikiančias įmones paskelbti informaciją apie komandiruotą darbuotoją ne vėliau kaip pradėdant teikti paslaugas;
18. konstatuoja, kad labai dažnai darbdavys sąmoningai nuvertina komandiruotų darbuotojų gebėjimus, kad pateisintų mažesnę darbo užmokesčių. Tokia praktika gali ir toliau išlikti siekiant vengti taikyti vienodą požiūrį darbo užmokesčio srityje. Būtų tikslinga, kad Komisija apsvaistytų galimybę sukurti Europos profesijų ir profesinių gebėjimų registrą, kad būtų galima šią padėtį ištaisyti ir apsaugoti diplomo arba pažymėjimo neturinčių darbuotojų interesus;
19. atkreipia dėmesį, kad Direktyvos 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones įgyvendinimo terminas suėjo 2011 m. gruodžio 5 d. Vienas iš šios direktyvos tikslų buvo apsaugoti per laikinojo įdarbinimo įmones dirbančius darbuotojus, ir joje, be kita ko, nustatomas vienodo požiūrio principas darbo užmokesčio, atostogų ir darbo laiko atžvilgiu (5 straipsnis);

20. pritaria Komisijos požiūriui, kad Direktyvoje dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones nustatytas vienodo požiūrio principas taip pat turėtų būti privalomas tais atvejais, kai laikinojo įdarbinimo įmonė yra įsisteigusi kitoje valstybėje narėje, o darbas yra komandiravimas Darbuotojų komandiravimo direktyvoje apibrėžta prasme;

Subsidiarumas ir proporcingumas

21. pažymi, kad 14 nacionalinių parlamentų (parlamentų rūmų) 11 valstybių narių (Bulgarijoje, Čekijoje, Kroatijoje, Danijoje, Estijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Slovakijoje) atlikę subsidiarumo vertinimą pateikė pagrįstas nuomones, o tai reiškia, kad pasiūlymas gavo „geltoną kortelę“;

22. pažymi, kad Darbuotojų komandiravimo direktyva reglamentuoja, kurias priimančiosios šalies darbo sąlygas paslaugos teikėjas, įsisteigęs kitoje valstybėje narėje, turi taikyti toje priimančiojoje šalyje komandiruotiems darbuotojams. Nei dabartinė direktyva, nei iš dalies ją keičianti direktyva nesiekia suderinti sąlygų valstybėse narėse;

23. atkreipia dėmesį, kad keisti direktyvą galima tik ES lygmeniu – remiantis Sutarties taisyklėmis dėl laisvės teikti tarpvalstybines paslaugas ES ir Reglamentu „Roma I“ neįmanoma valstybės narės lygmeniu reglamentuoti, kurios darbo teisės sąlygos taikytinos komandiravimo situacijoje;

24. pažymi, kad Vykdyto užtikrinimo direktyvoje, kurią valstybės narės turėjo perkelti į nacionalinę teisę iki 2016 m. birželio 18 d., nustatytos priemonės, leidžiančios valstybėms narėms sumažinti dėl komandiravimo atsiradusį piktnaudžiavimą ir socialinį dempingą (visų pirma sukčiavimą, taisyklių apėjimą ir valstybių narių keitimąsi informacija). Komitetas atkreipia dėmesį į tai, kad persvarstyta Darbuotojų komandiravimo direktyva ir Vykdyto užtikrinimo direktyva yra iš esmės viena kitą sustiprinančios teisinės priemonės, todėl nekantriai laukia, kol bus visapusiškai įvertintas Direktyvos dėl vykdyto užtikrinimo įgyvendinimo valstybėse narėse poveikis ir pasekmės darbuotojų komandiravimui;

25. be to pabrėžia, kad darbuotojų komandiravimo kontrolės vykdymo nuoseklumo valstybėse narėse klausimas išlieka aktualus, nes Vykdyto užtikrinimo direktyvoje numatytas tik dvišalis valstybių narių bendradarbiavimas; todėl pritaria, kad siūlomos persvarstytos direktyvos tikslo – parengti bendrą darbuotojų komandiravimui taikomų taisyklių apibrėžtį – būtų geriau siekti ES lygmeniu;

26. mano, kad būtina spartinti siunčiančiosios ir priimančiosios valstybės narės pranešimų tarnybų arba socialinės apsaugos tarnybų keitimąsi duomenimis ir nustatyti prievolę pranešti socialinės apsaugos tarnybai priimančiojoje valstybėje narėje, siekiant veiksmingai užkirsti kelią fiktyvioms darbuotojų komandiruotėms ir įmonių, kurių veiklos tikslas – organizuoti fiktyvias komandiruotes, steigimui, taip pat nesąžiningai konkurencijai dėl mažesnių socialinės apsaugos įmokų. Jei atsivertų kelias steigti įmones, kurių veiklos tikslas – organizuoti fiktyvias komandiruotes, reikės apsvarstyti galimybę nustatyti darbuotojams būtiną profesinės veiklos trukmę siunčiančiojoje valstybėje narėje tam, kad jie galėtų būti komandiruojami.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

Europos regionų komiteto nuomonė. Žuvininkystės išteklių išsaugojimas ir jūrų ekosistemų apsauga taikant technines priemones

(2017/C 185/11)

Pranešėja	Emily WESTLEY (Heistingso tarybos narė, UK/PES)
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1098/2007 bei (EB) Nr. 1224/2009, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1343/2011 bei (ES) Nr. 1380/2013 ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 894/97, (EB) Nr. 850/98, (EB) Nr. 2549/2000, (EB) Nr. 254/2002, (EB) Nr. 812/2004 bei (EB) Nr. 2187/2005,
	COM(2016) 134 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

Preambulė

Draudimas taikyti tam tikrus niokojamąjį poveikį turinčius žvejybos įrankius arba metodus

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(11) tam tikri niokojamąjį poveikį turintys žvejybos įrankiai arba metodai, kuriuos taikant naudojami sprogmenys, nuodai, svaiginamosios medžiagos, elektros srovė, pneumatiniai kūjai ar kiti mušamieji įrankiai, velkamieji įtaisai bei griebtuvai raudoniešiams ar kitų rūšių koralams bei koralams giminingų rūšių gyvūnams rinkti ir tam tikri žeberklai turėtų būti uždrausti, išskyrus tralą su elektros srovės impulsais, kurį konkrečiais atvejais galima naudoti laikantis tam tikrų griežtų sąlygų;	(11) tam tikri niokojamąjį poveikį turintys žvejybos įrankiai arba metodai, kuriuos taikant naudojami sprogmenys, nuodai, svaiginamosios medžiagos, elektros srovė, pneumatiniai kūjai ar kiti mušamieji įrankiai, velkamieji įtaisai bei griebtuvai raudoniešiams ar kitų rūšių koralams bei koralams giminingų rūšių gyvūnams rinkti ir tam tikri žeberklai turėtų būti uždrausti, išskyrus tralą su elektros srovės impulsais, kurį konkrečiais atvejais galima naudoti laikantis tam tikrų griežtų sąlygų; šios sąlygos turėtų apimti stebėsenos, kontrolės ir vertinimo sistemą, taikomą vykdymo užtikrinimo ir mokslinių tyrimų bei vertinimo tikslais. Prieš atnaujinant dabartines žvejybos naudojant tralą su elektros srovės impulsais licencijas, jos turėtų būti mokslškai (pakartotinai) įvertintos arba joms turėtų būti suteiktas „nedraudžiamos veiklos“ statusas;

Paaiškinimas

Šie elektros impulsai gali turėti pragaistingą poveikį jūrų gyviesiems ištekliams, įskaitant žuvų jauniklius ir netikslines rūšis. Jūrų saugumo komitetas atsisako šį būdą patvirtinti dėl žvejybos įrankio skleidžiamų elektros impulsų poveikio aplinkos elementams, įskaitant nykstančias rūšis, rūšis, kurioms gresia nykimas, ir saugomas rūšis (įskaitant plokštėtažiaunes rūšis) ir dugno organizmams, kurie taip pat gali turėti poveikį platesnei žvejybos rajono ekologijai; pagal ICES (2016 m. vasario mėn.) rekomendaciją, esama reglamentavimo sistema yra nepakankama, kad užkirstų kelią diegti potencialiai žalingas sistemas.

2 pakeitimas

4 straipsnis

Uždaviniai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Techninėmis priemonėmis siekiama įgyvendinti šiuos uždavinius:</p> <p>a) užtikrinti, kad sugautų mažesnio nei mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio jūrų gyvūnų kiekiai neviršytų 5 % pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnį,</p>	<p>1. Techninėmis priemonėmis siekiama įgyvendinti šiuos uždavinius:</p> <p>a) užtikrinti, kad sugautų mažesnio nei mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio jūrų gyvūnų kiekiai neviršytų pagal šio Reglamento 19 straipsnio 5 dalį Komisijos priimtuose aktuose nustatytų ribų, o nepageidaujamas laimikis būtų kuo labiau sumažintas vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 5 dalies a punktu,</p>

Paaiškinimas

Užtikrinti, kad sugautų mažesnio nei mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio jūrų gyvūnų kiekiai neviršytų 5 %, yra nerealu tralais žvejojantiems laivynui. Be to, tokia taisyklė atgraso nuo jaunikių žvejybos.

3 pakeitimas

6 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(4) specializuotoji žvejyba – nustatytos rūšies ar kelių rūšių gyvūnų gaudymas, kai bendrasis tos (-ų) rūšies (-ių) gyvūnų laimikis sudaro daugiau kaip 50 % viso laimikio ekonominės vertės;</p>	<p>(4) specializuotoji žvejyba – nustatytos rūšies ar kelių rūšių gyvūnų gaudymas, kai bendrasis per tam tikrą žvejybos reisą sužvejojų tos (-ų) rūšies (-ių) gyvūnų laimikis sudaro daugiau kaip 50 % viso laimikio;</p>

4 pakeitimas

6 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>(26) ūda – žvejybos įrankis, kurį sudaro pagrindinis, kartais labai ilgas, lynas, prie kurio vienodu atstumu vienas nuo kito pritvirtinti šoniniai lynai, kurių galuose yra kabliukai su jauku arba be jo. Pagrindinis lynas tvirtinamas horizontaliai (ant dugno arba priedugnyje), vertikaliai arba gali plūduriuoti paviršiuje;</p>	<p>(26) ūda – žvejybos įrankis, kurį sudaro pagrindinis įvairaus ilgio lynas, prie kurio vienodu atstumu vienas nuo kito pritvirtinti šoniniai lynai, kurių galuose yra kabliukai su jauku arba be jo. Pagrindinis lynas tvirtinamas horizontaliai (ant dugno arba priedugnyje), vertikaliai arba gali plūduriuoti paviršiuje arba įvairaus gylio vandens storumėje;</p>

5 pakeitimas

6 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(30) „tralo maišas“ – cilindro formos (apskritimo ilgis visur vienodas) arba kūgio formos galinė tralo dalis. Jį sudaro vienas ar daugiau vienodo dydžio akių tinklo dalių (tinklinio audeklo gabalų), kurios kraštais suneriamos viena su kita išilgai tralo ašies, o per jų jungtį galima pritvirtinti šoninį lyną. Reglamentavimo tikslais laikoma, kad tralo maišą sudaro paskutinės 50 tinklo akių;	(30) „tralo maišas“ – cilindro formos (apskritimo ilgis visur vienodas) arba kūgio formos galinė tralo dalis. Jį sudaro vienas ar daugiau vienodo dydžio akių tinklo dalių (tinklinio audeklo gabalų), kurios kraštais suneriamos viena su kita išilgai tralo ašies, o per jų jungtį galima pritvirtinti šoninį lyną. Reglamentavimo tikslais laikoma, kad tralo maišą sudaro paskutinės 50 tinklo akių;

Paiškinimas

Tam tikrų tipų ūdos, pavyzdžiui, dreifuojančioji ūda, skirta Madeiros juodajai kalavijai žvejoti, įtvirtinama didelio gylio vandens storumėje, tačiau nesiekia dugno, nėra arti jo, nei vandens paviršiuje. *Vertėjo pastaba*: pakeitimas dokumentui lietuvių kalba netaikomas.

6 pakeitimas

6 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(38) žvejybos įrankio panardinimo trukmė – laikotarpis nuo pirmojo tinklų įleidimo į vandenį iki visiško jų ištraukimo į žvejybos laivą;	(38) žvejybos įrankio panardinimo trukmė – laikotarpis nuo pirmojo kiekvieno tinklo įleidimo į vandenį iki visiško kiekvieno jų ištraukimo į žvejybos laivą;

Paiškinimas

Taikoma žiauniniams tinklaičiams, pinkliesiems tinklams arba sietiniams tinklams, pagamintiems iš kelių traukiamųjų ūdų (surištų iš eilės) siekiant aiškiai nurodyti, kad panardinimo trukmė prasideda tada, kai pirmoji ūda įleidžiama į vandenį, ir baigiasi tada, kai paskutinioji ūda ištraukiama iš vandens.

7 pakeitimas

6 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(42) „geriausios žuvies atrinkimas“ – mažaverčių žuvų, kurių atžvilgiu taikomi žvejybos apribojimai ir kurias buvo galima teisėtai iškrauti, išmetimas į jūrą siekiant užtikrinti kuo didesnę bendrąją ekonominę ar piniginę į uostą atplukdomų žuvų vertę;	(42) „geriausios žuvies atrinkimas“ – mažaverčių žuvų, kurių atžvilgiu taikomi žvejybos apribojimai ir kurias buvo galima teisėtai iškrauti, išmetimas į jūrą siekiant užtikrinti kuo didesnę bendrąją ekonominę ar piniginę į uostą atplukdomų žuvų vertę, išskiriant tas rūšis, kurios yra netinkamos žmonėms vartoti dėl suspaudimo ar sutraiškymo tinkle ;

Paaiškinimas

Dėl žvejybos tralais ypatumų sugautos žuvys kartais būna suspaustos arba sutraiškytos ir netinkamos komerciniam pardavimui.

8 pakeitimas

9 straipsnis

Bendrieji velkamųjų žvejybos įrankių naudojimo apribojimai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Nė viena velkamojo žvejybos įrankio dalis negali būti sumegzta iš tinklo, kurio akių dydis mažesnis nei tralo maišo tinklo akių dydis. Ši nuostata netaikoma tinklo įtaisams, kurie naudojami žvejybos įrankio stebėsenos jutikliams pritvirtinti.	1. Nė viena velkamojo žvejybos įrankio dalis negali būti sumegzta iš tinklo, kurio akių dydis mažesnis nei tralo maišo tinklo akių dydis. Ši nuostata netaikoma tinklo įtaisams, kurie naudojami žvejybos įrankio stebėsenos jutikliams pritvirtinti. Deleguotajame akte, priimtame pagal šio reglamento 18 straipsnį, gali būti nustatyta tolesnė nukrypti leidžianti nuostata tiems atvejams, kai tinklo, kurio akių dydis mažesnis nei tralo maišo tinklo akių dydis, naudojimas kitose velkamojo žvejybos įrankio dalyse jūrų biologinių išteklių apsaugos požiūriu yra bent jau tiek pat naudingas, kiek ir dabartiniai žvejybos metodai.

Paaiškinimas

Priekinė įrankio dalis gali būti pagaminta iš tinklo, kurio akys yra didesnės, jei tai neturi įtakos į tralo maišą patekusių žuvų sulaukymui ir lemia mažesnes jo gamybos sąnaudas.

9 pakeitimas

13 straipsnis

Pažeidžiamų buveinių, įskaitant pažeidžiamas jūrų ekosistemas, apsauga

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Jeigu geriausiose turimose mokslinėse rekomendacijose rekomenduojama iš dalies pakeisti II priede pateikiamą rajonų sąrašą, pvz., įtraukiant naujus rajonus, pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytą procedūrą Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais priimti tokius pakeitimus. Priimdama tokius pakeitimus, Komisija ypatingą dėmesį skiria žvejybos veiklos perkėlimo į kitus pažeidžiamus rajonus neigiamo poveikiui mažinimui.	2. Jeigu geriausiose turimose mokslinėse rekomendacijose rekomenduojama iš dalies pakeisti II priede pateikiamą rajonų sąrašą, pvz., įtraukiant naujus rajonus, pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 11 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytą procedūrą Komisijai suteikiami įgaliojimai deleguotaisiais aktais priimti tokius pakeitimus. Priimdama tokius pakeitimus, Komisija ypatingą dėmesį skiria žvejybos veiklos perkėlimo į kitus pažeidžiamus rajonus neigiamo poveikiui mažinimui ir teisės aktų dėl gelminės žvejybos nuostatoms.

Paaiškinimas

Derėjimas su naujais teisės aktais dėl gelminės žvejybos (Reglamentas, kuriuo nustatomos specialios giliavandenių žuvų išteklių žvejybos šiaurės rytų Atlante sąlygos bei žvejybos šiaurės rytų Atlanto tarptautiniuose vandenyse nuostatos ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2347/2002).

10 pakeitimas

19 straipsnis

Pagal daugiamečius planus taikomos regioninės priemonės

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Komisijai suteikiami įgaliojimai regioniniu lygmeniu nustatyti technines priemones Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 ir 10 straipsniuose nurodytiems daugiamečių planų tikslams pasiekti. Tokios priemonės nustatomos pagal šio reglamento 32 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais.	1. Komisijai suteikiami įgaliojimai regioniniu lygmeniu nustatyti technines priemones Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 ir 10 straipsniuose nurodytiems daugiamečių planų tikslams pasiekti. Tokios priemonės nustatomos pagal šio reglamento 32 straipsnį ir Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 18 straipsnį priimtais deleguotaisiais aktais. Valstybės narės gali pateikti bendras rekomendacijas neatsižvelgdamos į atitinkamiems rajonams nustatytus daugiamečius planus.
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6 .	6 ...

Paaiškinimas

Dabartinę reglamento projekto 19 straipsnio formuluotę galima suprasti kaip įpareigojimą parengti daugiamečius planus kaip sąlygą bendroms rekomendacijoms pateikti.

11 pakeitimas

19 straipsnis

Pagal daugiamečius planus taikomos regioninės priemonės

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
4 ...	4 ...
5 ...	5 ...
6. Komisija gali reikalauti , kad 5 dalyje nurodytas bendras rekomendacijas įvertintų STECF.	6. Komisija reikalauja , kad 5 dalyje nurodytas bendras rekomendacijas įvertintų STECF.

Paaiškinimas

Suinteresuotieji subjektai mano, kad pageidautinas aktyvesnis STECF dalyvavimas; EP ir RK politiniuose klausymuose ir diskusijoje taip pat buvo išreikšta pageidavimų šiuo klausimu.

12 pakeitimas*31 straipsnis**Apsaugos priemonės*

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Jeigu iš turimų mokslinių rekomendacijų matyti, kad reikia nedelsiant imtis veiksmų jūrų gyvūnams apsaugoti, Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus tokioms grėsmėms mažinti. Šie aktai gali būti susiję, visų pirma, su žvejybos įrankių naudojimo arba žvejybos veiklos tam tikruose rajonuose ar tam tikrais laikotarpiais apribojimais.</p>	<p>1. Jeigu iš turimų mokslinių rekomendacijų matyti, kad reikia nedelsiant imtis veiksmų jūrų gyvūnams apsaugoti, Komisijai pagal 32 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus tokioms grėsmėms mažinti prieš tai nustačius siūlomų priemonių socialinį ir ekonominį poveikį. Šie aktai gali būti susiję, visų pirma, su žvejybos įrankių naudojimo arba žvejybos veiklos tam tikruose rajonuose ar tam tikrais laikotarpiais apribojimais.</p>
<p>2. 1 dalyje nurodyti deleguotieji aktai rengiami visų pirma šiais tikslais:</p> <p>a) reaguoti į netikėtus išteklių modelio pokyčius, kylančius dėl išteklių didelio arba mažo pasipildymo jaunikliais,</p> <p>b) užtikrinti neršiančių žuvų ar jūrinių bestuburių apsaugą, kai jų ištekliai labai sumažėja arba išteklių būklei kelia grėsmę kiti aplinkos veiksniai.</p>	<p>2. 1 dalyje nurodyti deleguotieji aktai rengiami visų pirma šiais tikslais:</p> <p>a) reaguoti į netikėtus išteklių modelio pokyčius, kylančius dėl išteklių didelio arba mažo pasipildymo jaunikliais,</p> <p>b) užtikrinti neršiančių žuvų ar jūrinių bestuburių apsaugą, kai jų ištekliai labai sumažėja arba išteklių būklei kelia grėsmę kiti aplinkos veiksniai.</p>
<p>3. Nepažeidžiant 32 straipsnio 6 dalies nuostatų, 1 dalyje nurodyti deleguotieji aktai taikomi ne ilgiau kaip trejus metus.</p>	<p>3. Nepažeidžiant 32 straipsnio 6 dalies nuostatų, 1 dalyje nurodyti deleguotieji aktai taikomi ne ilgiau kaip trejus metus.</p>

Paaiškinimas

Šiuo pakeitimu siekiama, kad prieš priimant sprendimus būtų atsižvelgta į socialinį ir ekonominį poveikį.

13 pakeitimas*32 straipsnis**Įgaliojimų delegavimas*

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>2. Įgaliojimai priimti 11, 13, 19, 28 ir 31 straipsniuose nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [—]. Komisija ataskaitą dėl įgaliojimų delegavimo parengia likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos. Įgaliojimų delegavimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.</p>	<p>2. Įgaliojimai priimti 11, 13, 19 ir 28 straipsniuose nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo [—] ir trijų metų laikotarpiui 31 straipsnio atveju. Komisija ataskaitą dėl įgaliojimų delegavimo parengia likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos. Įgaliojimų delegavimas automatiškai pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.</p>

Paaiškinimas

31 straipsniu įgaliojimai Komisijai priimti deleguotuosius aktus suteikiami trijų metų laikotarpiui. Tačiau 32 straipsnyje nurodyta, kad šie Komisijos įgaliojimai galioja penkerius metus.

14 pakeitimas

34 straipsnis

Peržiūra ir ataskaitos

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1 ...	1 ...
2 ...	2 ...
3 ...	3 ...
	4. Ataskaita grindžiama išsamiu teritorinio poveikio vertinimu, kurį atlieka Komisija kiekvieno jūros baseino teritorijoje siekdama įvertinti priemonių poveikį aplinkai ir socialinių bei ekonominių poveikį.

Paaiškinimas

Išsami reglamente nustatytų politikos priemonių poveikio skirtinguose regionuose peržiūra yra svarbi sąlyga, kad politikos formavimas būtų grindžiamas faktais. Tai leistų įgyvendinti visą politikos ciklą, apimančią reguliavimą, poveikio vertinimą ir grįžtamąją informaciją.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios rekomendacijos

- mano, kad norint sėkmingai įgyvendinti bendrą žuvininkystės politiką labai svarbu parengti aiškias ir paprastas taisykles, kurias žvejams būtų lengva suprasti ir taikyti; dėl daugelio taisyklių, nustatytų reglamento projekte dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones (toliau – pasiūlymas), mano, kad šis pasiūlymas yra realus žingsnis siekiant Europos žuvininkystės techninių priemonių reglamentavimo supaprastinimo;
- palankiai vertina pasiūlyme taikomą teisėkūros metodą: pirminių pagrindų reglamentą ir prieduose išdėstytas regionalizavimo taisykles, kurios gali būti iš dalies keičiamos vykdant reglamento projekte numatytą supaprastintą ir įtraukų regionalizavimo procesą; šis metodas leidžia nustatyti visiems jūrų baseinams bendras taisykles ir užtikrina pakankamą lankstumą technines priemones pritaikant prie galimų konkrečių regionų poreikių;
- palankiai vertina tai, kad pasiūlyme laikomasi proporcingumo principo, nustatyto Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje;
- ragina teisės aktų leidėją išlaikyti pradinį paprastą pasiūlymo išdėstymą;
- ragina teisės aktų leidėją vengti nustatyti išimtis ir leidžiančias nukrypti nuostatas, kurios iškreiptų vienodas sąlygas, nebent iškiltų konkreti būtinybė regionų lygmeniu;

Regionalizavimo komponentas

- pažymi, kad bendros žuvininkystės politikos (BŽP) regionalizavimas suteikia regionams ir valstybėms narėms galimybę aktyviai valdyti žuvų išteklius atsižvelgiant į BŽP tikslus;
- pažymi, kad galimybė pateikti bendras rekomendacijas apibrėžiant atitinkamas technines priemones regionų lygmeniu neturėtų priklausyti nuo daugiamečių planų nustatymo, tačiau turėtų būti suteikta visiems žvejybos rajonams;

8. mano, kad regionalizavimas suteikia galimybę kurti lanksčią aktyvaus regioninės žuvininkystės valdymo sistemą remiantis kokybiniais ir kiekybiniais rodikliais ir vadovaujantis pagal bendrą žuvininkystės politiką nustatytais tikslais ir uždaviniais;
9. ragina Komisiją atsižvelgti į vietos sąlygas nustatant mažiausią išteklių išsaugojimą užtikrinantį orientacinį dydį ir leisti keisti V–X priedus pagal supaprastintą procedūrą ir bendradarbiaujant su vietos ir regionų valdžios institucijomis;
10. ragina teisės aktų leidėją užtikrinti BŽP reglamento, daugiamečių planų ir dabartinio pasiūlymo tekstų nuoseklumą;

Pasitikėjimu grindžiamas požiūris ir visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas vykdamas reformą

11. mano, kad labai svarbu ES žuvininkystės reglamente įtvirtinti pasitikėjimu grindžiamą požiūrį; RK pažymi, kad toks požiūris labai reikalingas siekiant išvengti tolesnio žvejų bendruomenės susvetimėjimo; reikia, kad politikos formuotojai galėtų pasitikėti žvejų pajėgumu visiškai įgyvendinti reformą, o žvejai galėtų pasitikėti politikos formuotojais, kad jie jų nepaliks nuošalyje. Pasitikėjimu grindžiamam požiūriui būtinos kompleksinės pastangos, kad visi suinteresuotieji subjektai žvejybą vertintų ne tik pagal žvejybos pajėgumus, žvejybos pastangas ir kvotas, bet atsižvelgtų ir į socialinius aspektus, mažą poveikį aplinkai ir sektoriaus tvarumą ateityje;

12. ragina teisės aktų leidėją įtraukti tam tikras paskatas, kad žvejai natūraliai pasirinktų laikytis taisyklių; tai galėtų būti ekonominės, socialinės administracinės ar kitokio pobūdžio paskatos, atitinkančios Sąjungos teisės aktus, ir su sąlyga, kad laikomasi tam tikrų kriterijų; šios paskatos turėtų būti parengtos vadovaujantis „taisyklių laikymosi ir bendradarbiavimo kultūros“ dvasia, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnio 2 dalies g punkte;

13. atsižvelgiant į tai, kad kvotų paskirstymas priklauso valstybių narių atsakomybei, nuostatų, leidžiančių tiesiogiai valdyti smulkiosios žvejybos kvotas⁽¹⁾ ir sugavimus, priėmimas galėtų būti puiki galimybė ištaisyti istorinę neteisybę, kurią patyrė smulkieji ir priekrantės žvejai, jiems suteikiant galimybę atlikti svarbesnį vaidmenį jūrų valdymo srityje, užtikrinant vienodas sąlygas su didesnės apimties žvejyba ir teisių bei pareigų pusiausvyrą. Suteikus smulkiesiems žvejams galimybę valdyti tam tikrų išteklių kvotas remiantis tam tikrais svarbiausiais laimėjimais ir taikant griežtą kontrolę, jie pasijus valdomo turto (žuvų išteklių) akcininkais ir bus paskatinti juo tinkamai rūpintis;

14. pritaria Europos Parlamentui⁽²⁾, kuris prašo Europos Komisijos ir ES valstybių narių palaipsniui didinti nepramoninei žvejybai skiriamas kvotas siekiant paremti šią tvarią žvejybą;

15. tokia decentralizuota žvejybos teisių valdymo sistema turėtų būti grindžiama šiais pagrindiniais principais:

1. jūrų išteklių išsaugojimas ir aplinkos apsauga – labai svarbi sąlyga;
2. pagrindas – mokslinė informacija ir rekomendacijos;
3. griežta kontrolė ir nuolatinis įgyvendinimo vertinimas;
4. lankstus pobūdis, leidžiantis po vertinimo ir bandomojo etapo atlikti pataisymus;
5. žvejybos teisės turėtų būti nustatomos pagal didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio procentinę dalį kaip paskata žvejams aktyviai siekti atkurti žuvų išteklius;

Smulkiosios žvejybos svarba mažoms Europos žvejų bendruomenėms

16. pažymi, kad pakrančių miesteliams visoje Europoje smulkioji priekrantės žvejyba yra unikalios ekosistemos, apimančios paveldą, bendruomenės sanglaudą, turizmą, maistą ir svetingumą, dalis;

⁽¹⁾ Kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 17 straipsnyje ir dabartinio pasiūlymo 19 straipsnio 4 dalies c punkte.

⁽²⁾ 2015/2090(INI).

17. apgailestauja, kad vykdant dabartinę BŽP reformą visapusiškai neatsižvelgiama į smulkiųjų priekrantės žvejų, kaip vietinių jūros saugotojų, išmanančių vietos istoriją ir tradicijas, suprantančių jų gyvenimo būdą ir esančių svarbia socialinio ir ekonominio gyvenimo pakrančių miestuose grandimi, reikšmę;
18. ragina teisės aktų leidėją ir valstybes nares išnaudoti visas neišnaudotas paramos galimybes ir ekologinę naudą smulkiajai žvejybai įgyvendinant dabartinę BŽP;
19. todėl mano, kad labai teigiamas ženklas, jog siūlomame reglamente dėl techninių priemonių nereikalaujama, kad smulkieji žvejai investuotų į naują įrangą ir tinklus;
20. pažymi, kad smulkieji žvejai jaučia vis didesnę nepasitenkinimą politikos formavimu dėl neefektyvaus valdymo ir perteklinio reguliavimo ankstesniais dešimtmečiais, taip pat vėliau įgyvendintos radiklios reformos, pagal kurią įvesta keletas naujų taisyklių, įskaitant išmetimo į jūrą draudimą, įpareigojimą iškrauti laimikį, regionalizaciją, daugiamečius planus, techninių priemonių pertvarkymą ir duomenų rinkimą;
21. pakartoja savo poziciją, kad ES žuvininkystės politika turėtų būti viena pagrindinių platesnės mėlynojo augimo strategijos, pagal kurią būtų atsižvelgiama į žuvininkystės sektoriaus ypatumus, į visų mėlynosios ekonomikos sektorių, įskaitant jūrų pramonę ir turizmą, augimą, užimtumą ir aplinkos apsaugą, dalių; taip pat primena, kad verslumas mėlynojoje ekonomikoje tai ne tik veikla mūsų jūrose ir vandenynuose, bet ir visuose pakrančių regionuose ⁽³⁾.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 7 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

⁽³⁾ NAT-V-044.

Europos regionų komiteto nuomonė. Bendros Europos prieglobsčio sistemos reforma

(2017/C 185/12)

Pranešėjas	Vincenzo BIANCO (IT/PES), Katelijos meras
Pamatiniai dokumentai:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (nauja redakcija) COM(2016) 270 final Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos prieglobsčio agentūros, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 439/2010 COM(2016) 271 final Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl pirštų atspaudų lyginimo sistemos Eurodac sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti [Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai], siekiant nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų šalių piliečius ar asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos Eurodac duomenimis (nauja redakcija) COM(2016) 272 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM(2016) 270 final

3 straipsnio 3 dalis ir 3 straipsnio 5 dalis

Galimybė naudotis tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimo procedūra

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3. Prieš taikydama atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus pagal III ir IV skyrius, pirmoji valstybė narė, kurioje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas:	3. Prieš taikydama atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus pagal III ir IV skyrius, pirmoji valstybė narė, kurioje pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>a) išnagrinėja, ar tarptautinės apsaugos prašymas yra nepriimtinas pagal Direktyvos 2013/32/ES 33 straipsnio 2 dalies b ir c punktus, kai šalis, kuri nėra valstybė narė, prašytojo atžvilgiu yra laikoma prašytojo pirmąją prieglobsčio šalimi arba saugia trečiąja šalimi, ir</p> <p>b) išnagrinėja prašymą taikydama paspartintą procedūrą pagal Direktyvos 2013/32/ES 31 straipsnio 8 dalį, kai tenkinamos šios sąlygos:</p> <p>i) prašytojas turi trečiosios šalies pilietybę arba yra asmuo be pilietybės ir anksčiau nuolatos gyveno toje šalyje, kuri kaip saugi kilmės šalis įtraukta į ES bendrą saugių kilmės šalių sąrašą, sudarytą pagal Reglamentą [2015 m. rugsėjo 9 d. pasiūlymas COM(2015) 452], arba</p> <p>ii) prašytojas dėl svarbių priežasčių gali būti laikomas keliančiu grėsmę valstybės narės nacionaliniam saugumui arba viešajai tvarkai, arba prašytojas pagal nacionalinės teisės aktus buvo prievarta išsiųstas dėl svarbių priežasčių, susijusių su visuomenės saugumu arba viešąja tvarka.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Valstybė narė, kuri išnagrinėjo tarptautinės apsaugos prašymą, įskaitant 3 dalyje nustatytus atvejus, yra atsakinga už kiekvieno to prašytojo papildomo nusiskundimo ar paskesnio prašymo nagrinėjimą pagal Direktyvos 2013/32/ES 40, 41 ir 42 straipsnius, nesvarbu, ar prašytojas išvyko ar buvo išsiųstas iš valstybių narių teritorijos.</p>	<p>a) išnagrinėja, ar tarptautinės apsaugos prašymas yra nepriimtinas pagal Direktyvos 2013/32/ES 33 straipsnio 2 dalies b ir c punktus, kai šalis, kuri nėra valstybė narė, prašytojo atžvilgiu yra laikoma prašytojo pirmąją prieglobsčio šalimi arba saugia trečiąja šalimi; ši nuostata netaikoma tais atvejais, kai pareiškėjo kilmės šalies patenkintų prieglobsčio prašymų vidurkis viršija 33,33 % ES lygmeniu; ir</p> <p>b) išnagrinėja prašymą taikydama paspartintą procedūrą pagal Direktyvos 2013/32/ES 31 straipsnio 8 dalį, kai tenkinamos šios sąlygos:</p> <p>i) prašytojas turi trečiosios šalies pilietybę arba yra asmuo be pilietybės ir anksčiau nuolatos gyveno toje šalyje, kuri kaip saugi kilmės šalis įtraukta į ES bendrą saugių kilmės šalių sąrašą, sudarytą pagal Reglamentą [2015 m. rugsėjo 9 d. pasiūlymas COM(2015) 452], arba</p> <p>ii) prašytojas dėl svarbių priežasčių gali būti laikomas keliančiu grėsmę valstybės narės nacionaliniam saugumui arba viešajai tvarkai, arba prašytojas pagal nacionalinės teisės aktus buvo prievarta išsiųstas dėl svarbių priežasčių, susijusių su visuomenės saugumu arba viešąja tvarka.</p> <p>4. [...]</p> <p>5. Valstybė narė, kuri išnagrinėjo tarptautinės apsaugos prašymą, įskaitant 3 dalyje nustatytus atvejus, yra atsakinga už kiekvieno to prašytojo papildomo nusiskundimo ar paskesnio prašymo nagrinėjimą pagal Direktyvos 2013/32/ES 40, 41 ir 42 straipsnius, nesvarbu, ar prašytojas išvyko ar buvo išsiųstas iš valstybių narių teritorijos.</p>

Paaiškinimas

Reikia išlaikyti teisingą pusiausvyrą tarp poreikio užtikrinti sparčiai veikiančią ir veiksmingą sistemą ir poreikio apsaugoti pagrindines teises. Taigi, nustačius pirmąjį reikalavimą atitinkantį tinkamumo kriterijų, negalima atimti teisės į veiksmingą prašymų nagrinėjimą iš asmenų, atvykstančių iš šalių, kurioms nustatyta gana didelė pabėgėlių priėmimo kvota. Šiuo klausimu reikia priminti, kad dauguma nepilnamečių, net ir nelydimų, atvyksta iš šalių, kurių pabėgėlių priėmimo rodiklis yra apie 50 %

2 pakeitimas

COM(2016) 270 final

7 straipsnio 1 dalis

Asmeninis pokalbis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Siekiant palengvinti atsakingos valstybės narės nustatymo procesą, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekanti valstybė narė surengia asmeninį pokalbį su prašytoju, nebent prašytojas pasislėpė arba prašytojo pagal 4 straipsnio 2 dalį pateiktos informacijos pakanka atsakingai valstybei narei nustatyti. Pokalbis taip pat sudaro sąlygas tinkamai suprasti prašytojui pagal 6 straipsnį pateiktą informaciją.</p>	<p>1. Siekiant palengvinti atsakingos valstybės narės nustatymo procesą, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekanti valstybė narė surengia asmeninį pokalbį su prašytoju, nebent prašytojas pasislėpė be pateisinamos ir pagrįstos priežasties arba prašytojo pagal 4 straipsnio 2 dalį pateiktos informacijos pakanka atsakingai valstybei narei nustatyti. Pokalbis taip pat sudaro sąlygas tinkamai suprasti prašytojui pagal 6 straipsnį pateiktą informaciją.</p>

Paiškinimas

Turint omenyje Komisijos pasiūlyme numatytus sunkius slėpimosi nuo teisingumo padarinius (kai asmeninis pokalbis nesurengiamas ir taikoma paspartinta tyrimo procedūra), prašymo pateikėjas turi turėti galimybę įrodyti pateisinamą priežastį ir tuo remdamasis atkurti savo teises.

3 pakeitimas

COM(2016) 270 final

7 straipsnis

Asmeninis pokalbis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>Po 5 punkto įrašyti naują punktą:</p> <p>6. Šiame straipsnyje aprašyto asmeninio pokalbio metu prašytojas turi būti informuotas apie teisę prašyti būti priimtas tam tikros valstybės narės (ir svarbos mažėjimo tvarka nurodyti ne daugiau kaip dvi kitas valstybes nares). Tokiu atveju jam turi būti pateikti konkretūs klausimai, siekiant nustatyti jo kalbų žinias, vietas, kuriose yra viešėjęs anksčiau, ryšius su teisėtai valstybėje narėje gyvenančiomis iš tos pačios šalies ar to paties regiono atvykusiu asmenų bendruomenėmis, profesinius įgūdžius ir visus kitus itin svarbius duomenis, kurie būtų naudingi siekiant palengvinti net ir laikiną prašytojo socialinę integraciją.</p>

Paiškinimas

Siekiant atgrasyti nuo antrinio judėjimo, būtų labai naudinga nuo pat pradžių nustatyti, ar prašytojas būtų linkęs rinktis vieną ar keletą šalių (ne daugiau kaip tris), taip pat jo žinias, ryšius ir gebėjimus, dėl kurių būtų lengviau, kad ir laikinai, jį integruoti ir kartu geriausiai užtikrinti socialinę pusiausvyrą priimančiojoje šalyje.

4 pakeitimas

COM(2016) 270 final

8 straipsnio 2 dalis

Garantijos nepilnamečiams

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Kiekviena valstybė narė, kurioje nelydimas nepilnametis privalo būti , užtikrina, kad, taikant atitinkamas šiame reglamente nustatytas procedūras, nelydimiems nepilnamečiams atstovautų ir (arba) padėtų atstovas.	Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad, taikant atitinkamas šiame reglamente nustatytas procedūras, nelydimiems nepilnamečiams atstovautų ir (arba) padėtų atstovas.

Paaiškinimas

Kadangi nepilnamečiai yra pažeidžiami, jiems turėtų būti padedama ir atstovaujama bet koku atveju, net jeigu dėl kokios nors priežasties jie būtų ne toje šalyje, kuri atsakinga už jų prašymo nagrinėjimą.

5 pakeitimas

COM(2016) 270 final

10 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Jei prašytojas yra nelydimas nepilnametis, taikomi tik šiame straipsnyje nustatyti kriterijai 2–5 dalyse išdėstyta eilės tvarka.</p> <p>2. Atsakinga valstybė narė yra ta, kurioje teisėtai yra nelydimo nepilnamečio šeimos narys, jei tai atitinka nepilnamečio interesus. Jeigu prašytojas yra susituokęs nepilnametis, kurio sutuoktinis teisėtai nėra valstybių narių teritorijoje, atsakinga valstybė narė yra ta valstybė narė, kurioje teisėtai yra tėvas, motina ar kitas už nepilnametį pagal tos valstybės narės teisę arba praktiką atsakingas suaugęs asmuo arba brolis ir (arba) sesuo.</p> <p>3. Kai prašytojas kitoje valstybėje narėje turi teisėtai esantį giminaitį, ir, jei individualiai ištyrus nustatoma, kad tas giminaitis gali juo pasirūpinti, ta valstybė narė sujungia nepilnametį su jo giminaičiu ir yra atsakinga valstybė narė, jei tai atitinka nepilnamečio interesus.</p>	<p>1. Jei prašytojas yra nelydimas nepilnametis, taikomi tik šiame straipsnyje nustatyti kriterijai 2–5 dalyse išdėstyta eilės tvarka.</p> <p>2. Atsakinga valstybė narė yra ta, kurioje teisėtai yra nelydimo nepilnamečio šeimos narys, jei tai atitinka nepilnamečio interesus. Jeigu prašytojas yra susituokęs nepilnametis, kurio sutuoktinis teisėtai nėra valstybių narių teritorijoje, atsakinga valstybė narė yra ta valstybė narė, kurioje teisėtai yra tėvas, motina ar kitas už nepilnametį pagal tos valstybės narės teisę arba praktiką atsakingas suaugęs asmuo arba brolis ir (arba) sesuo.</p> <p>3. Kai prašytojas kitoje valstybėje narėje turi teisėtai esantį giminaitį, ir, jei individualiai ištyrus nustatoma, kad tas giminaitis gali juo pasirūpinti, ta valstybė narė sujungia nepilnametį su jo giminaičiu ir yra atsakinga valstybė narė, jei tai atitinka nepilnamečio interesus.</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>4. Kai 2 ir 3 dalyse nurodytų šeimos narių arba giminaičių yra daugiau nei vienoje valstybėje narėje, atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į nelydimo nepilnamečio interesus.</p> <p>5. Nesant 2 ir 3 dalyse nurodyto šeimos nario ar giminaičio, atsakinga valstybė narė yra ta, kurioje nelydimas nepilnametis yra pirmą kartą pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą, nebent įrodoma, kad tai neatitinka nepilnamečio interesų.</p> <p>6. Komisijai pagal 57 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl nelydimo nepilnamečio šeimos narių ar giminaičių tapatybės nustatymo; kriterijus, kuriais remiantis nustatoma, ar yra įrodytų šeimos ryšių; kriterijus, į kuriuos atsižvelgiama vertinant giminaičio gebėjimą pasirūpinti nelydimu nepilnamečiu, įskaitant tuos atvejus, kai nelydimo nepilnamečio šeimos narių, brolių ir (arba) seserų ar giminaičių yra daugiau nei vienoje valstybėje narėje. Naudodamasi savo įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisija neviršija to, ką apima vaiko interesai, kaip numatyta 8 straipsnio 3 dalyje.</p> <p>7. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, nustato vienodas valstybių narių konsultavimosi ir keitimosi informacija sąlygas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 56 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.</p>	<p>4. Kai 2 ir 3 dalyse nurodytų šeimos narių arba giminaičių yra daugiau nei vienoje valstybėje narėje, atsakinga valstybė narė nustatoma atsižvelgiant į nelydimo nepilnamečio interesus.</p> <p>5. Nesant 2 ir 3 dalyse nurodyto šeimos nario ar giminaičio, atsakinga valstybė narė yra ta, kurioje nelydimas nepilnametis šiuo metu yra, nebent įrodoma, kad tai neatitinka nepilnamečio interesų.</p> <p>6. Komisijai pagal 57 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl nelydimo nepilnamečio šeimos narių ar giminaičių tapatybės nustatymo; kriterijus, kuriais remiantis nustatoma, ar yra įrodytų šeimos ryšių; kriterijus, į kuriuos atsižvelgiama vertinant giminaičio gebėjimą pasirūpinti nelydimu nepilnamečiu, įskaitant tuos atvejus, kai nelydimo nepilnamečio šeimos narių, brolių ir (arba) seserų ar giminaičių yra daugiau nei vienoje valstybėje narėje. Naudodamasi savo įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, Komisija neviršija to, ką apima vaiko interesai, kaip numatyta 8 straipsnio 3 dalyje.</p> <p>7. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, nustato vienodas valstybių narių konsultavimosi ir keitimosi informacija sąlygas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 56 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.</p>

Paaiškinimas

Šis pakeitimas atitinka Europos Teisingumo Teismo sprendimą (Sprendimas M.A. ir kt., byla C-648/11) ir juo siekiama užtikrinti, kad atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra nebūtų bereikalingai vilkinama.

6 pakeitimas

COM(2016) 270 final

Po 14 straipsnio įterpti naują straipsnį:

Pirmenybė, gebėjimai ir svarbūs ryšiai

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>1. Jeigu per 7 straipsnyje apibrėžtą asmeninį pokalbį prašytojas nurodytų, kad teikia pirmenybę tam tikrai valstybei narėi (arba, svarbos mažėjimo tvarka, dar ne daugiau kaip dviem valstybėms narėms) ir būtų įrodyti arba tikėtini jo duomenys, susiję su kalbų mokėjimu, ryšiais su iš tos pačios šalies ar to paties regiono kilusių asmenų bendruomene, konkrečiais profesiniais gebėjimais ir darbo galimybėmis, arba kiti aspektai, pripažinti svarbiais siekiant prašytojo, kad ir laikinos, integracijos, vadovaujantis Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) metiniais rodikliais, nurodyta šalis būtų atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, jeigu einamaisiais metais dar nebūtų viršyta 50 % pagal 35 straipsnyje nustatytą raktą apskaičiuojamo referencinio skaičiaus riba.</p> <p>2. Jeigu pirmiau nurodyta riba einamaisiais metais būtų viršyta, už tarptautinės apsaugos prašymą eilės tvarka būtų atsakingos:</p> <p>a) asmeninio pokalbio metu pasirinkta antroji pagal svarbą valstybė narė, jeigu ji atitiktų pirmiau nurodytas sąlygas ir einamaisiais metais nebūtų viršyta 1 dalyje nurodyta riba;</p> <p>b) asmeninio pokalbio metu pasirinkta trečioji pagal svarbą valstybė narė, jeigu ji atitiktų pirmiau nurodytas sąlygas ir einamaisiais metais nebūtų viršyta 1 dalyje nurodyta riba;</p> <p>3. Jeigu 1 dalyje nurodyta riba būtų viršyta taip pat ir 2 dalyje nurodytose šalyse, už prašymo nagrinėjimą atsakinga valstybė narė būtų nustatyta pagal paskesnius šios antraštinės dalies straipsnius.</p>

Paaiškinimas

Siekiant užtikrinti pagrindines teises, vadovautis solidarumo ir teisingo paskirstymo principais bei atgrasyti nuo antrinio judėjimo, reikėtų, kad atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijų hierarchijoje pirmenybė būtų teikiama prašytojo nurodytų ryšių ir integracijos galimybių bei kiekvienos šalies priėmimo pajėgumų (nustatomiems pagal 35 straipsnyje nustatytą kiekvienos šalies referencinį raktą) kriterijams, o ne atvykimo šalies kriterijui. Toks principas labiau derėtų ir su III antraštinėje dalyje nustatytų kriterijų hierarchija (pagal ją pirmenybė teikiama su prašytojo asmeninėmis savybėmis ir gyvenimo patirtimi siejamiems – eilės tvarka – amžiaus (nepilnamečiai), šeimos ryšių ir valstybės narės išduotų dokumentų (jų galiojimas gali būti pasibaigęs mažiau kaip prieš dvejus metus) turėjimo kriterijams).

Tačiau, vėlgį vadovaujantis teisingo paskirstymo ir solidarumo principais, svarbu šio kriterijaus taikymą riboti nustatant 50 % šalies pajėgumo ribą, siekiant išvengti, kad, laikotarpiais, kai atvykstančiųjų srautas mažesnis, jis būtų orientuojamas tik į pačias patraukliausias šalis, išnaudojant jų priėmimo galimybes.

Viršijus pirmiau nurodytą ribą (tol, kol pasiekama 3 dalyje nurodyta aukštesnė riba), atsakomybė už prašymo nagrinėjimą lieka priskirta pirmajai atvykimo šaliai.

NB. 43 straipsnyje numatytas EASO pranešimas turi būti pateiktas ir atsiradus šio pakeitimo 1 dalyje nurodytoms sąlygoms.

7 pakeitimas

COM(2016) 270 final

28 straipsnio 2 dalis

Teisių gynimo priemonės

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Valstybės narės numato septynių dienų po pranešimo apie sprendimą dėl perdavimo laikotarpį, per kurį atitinkamas asmuo gali įgyvendinti teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę pagal 1 dalį.	2. Valstybės narės numato penkiolikos dienų po pranešimo apie sprendimą dėl perdavimo laikotarpį, per kurį atitinkamas asmuo gali įgyvendinti teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę pagal 1 dalį.

Paaiškinimas

Privaloma laikytis principo, kad turi būti skiriamas tinkamas, ne mažiau kaip 14 dienų terminas (sprendimas byloje Samba Diouf).

8 pakeitimas

COM(2016) 270 final

34 straipsnio 2 dalis

Bendrasis principas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. 1 dalis taikoma, jeigu 44 straipsnio 1 dalyje nurodyta automatizuota sistema rodo, kad tarptautinės apsaugos prašymų, už kuriuos valstybė narė yra atsakinga pagal III skyriaus ir 3 straipsnio 2 arba 3 dalių, 18 ir 19 straipsnių kriterijus, skaičius ir kartu veiksmingai į Europos Sąjungą perkeltų asmenų skaičius 150 % viršija pagal 35 straipsnyje nurodytą raktą tai valstybei narei nustatytą referencinį skaičių.	2. 1 dalis taikoma, jeigu 44 straipsnio 1 dalyje nurodyta automatizuota sistema rodo, kad tarptautinės apsaugos prašymų, už kuriuos valstybė narė yra atsakinga pagal III skyriaus ir 3 straipsnio 2 arba 3 dalių, 18 ir 19 straipsnių kriterijus, skaičius ir kartu veiksmingai į Europos Sąjungą perkeltų asmenų skaičius 120 % viršija pagal 35 straipsnyje nurodytą raktą tai valstybei narei nustatytą referencinį skaičių.

Paaiškinimas

Reikia, kad automatizuota persikirstymo sistema būtų taikoma pasiekus tokį lygį, kad, net ir viršijus valstybės narės priėmimo pajėgumus (nustatytus 34 straipsnio 2 dalyje), ją taikyti būtų naudinga ir įmanoma.

Turint omenyje tai, kad, įdiegus Komisijos siūlomus pakeitimus, sistema taps ne tokia lanksti, ir atsižvelgiant į trejų pastarųjų metų statistinius duomenis, Komisijos pasiūlytas lygmuo (150 % kiekvienos valstybės referencinio skaičiaus) gali būti niekada nepasiektas arba būtų pasiektas, kai būtų visiškai išnaudoti šalių, kurioms ši problema aktualiausia, priėmimo sistemos ir prašymų nagrinėjimo pajėgumai, todėl visa sistema sulėtėtų ir visuomenėje neišvengiamai išaugtų įtampa.

NB. 43 straipsnyje numatytas EASO pranešimas turi būti pritaikytas atsižvelgiant į šiuo pakeitimu pakoreguotą ribą.

9 pakeitimas

COM(2016) 270 final

35 straipsnis

Referencinis raktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Taisomojo mechanizmo tikslu kiekvienai valstybei narei taikomas referencinis skaičius nustatomas naudojant raktą.</p> <p>2. 1 dalyje nurodytas referencinis raktas paremtas šiais kiekvienai valstybei narei taikomais kriterijais, grindžiamais Eurostato pateiktais skaičiais:</p> <p>a) gyventojų skaičius (50 % svorio);</p> <p>b) bendras BVP (50 % svorio);</p> <p>3. 2 dalyje nurodyti kriterijai taikomi pagal I priede nustatytą formulę.</p> <p>4. Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra nustatys referencinį raktą ir kasmet, remdamasi Eurostato pateiktais skaičiais, pritaikys referenciniam raktui skirtų kriterijų skaičius ir 2 dalyje nurodytą referencinį raktą.</p>	<p>1. Taisomojo mechanizmo tikslu kiekvienai valstybei narei taikomas referencinis skaičius nustatomas naudojant raktą.</p> <p>2. 1 dalyje nurodytas orientacinis kodas nustatomas remiantis toliau nurodytais kiekvienai valstybei narei taikomais kriterijais, kurie grindžiami Eurostato duomenimis:</p> <p>a) valstybės narės gyventojų skaičius (50 % svorio);</p> <p>b) bendras valstybės narės BVP (50 % svorio);</p> <p>Šalims, kurioms per ankstesnius trejus metus numatyta vidutinė atvykusiųjų kvota viršija a ir b dalyse nustatytą kvotą, referencinis raktas turi būti koreguojamas atitinkamai sumažinant kitų metų kvotą, kuri prilygtų 20 % skirtumo tarp kvotos, grindžiamos BVP ir gyventojų skaičiumi ir pastarųjų trejų metų valstybės narės priėmimo vidurkiu.</p> <p>3. 2 dalyje nurodyti kriterijai taikomi pagal I priede nustatytą formulę.</p> <p>4. Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra nustatys referencinį raktą ir kasmet, remdamasi Eurostato pateiktais skaičiais, pritaikys referenciniam raktui skirtų kriterijų skaičius ir 2 dalyje nurodytą referencinį raktą.</p>

Paaškinimas

Siekiant nustatyti tikruosius esamus valstybės narės priėmimo pajėgumus reikia atsižvelgti į jau priimtų migrantų skaičių ir į migracijos reiškinio padarinius valstybės narės ekonominei ir socialinei struktūrai. Kad būtų išsaugoti solidarumo ir teisingo paskirstymo tikslai, kurie pasiūlyme dėl reglamento pripažinti pirmenybiniais, šiuo pakeitimu koreguojamas referencinio rakto apskaičiavimas. Pakeitimas taip pat atitinka reikalavimą laikytis visuotinio požiūrio, kad būtų atsižvelgta į prieglobsčio politikos ir migracijos reiškinio visumą.

NB. Akivaizdu, kad, atsižvelgiant į šiame pakeitime siūlomą koregavimą, reikės atitinkamai pakeisti ir 1 priede pateiktą formulę (minimą 3 dalyje).

10 pakeitimas

COM(2016) 270 final

37 straipsnio 3 dalis

Finansinis solidarumas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>3. Pasibaigus 2 dalyje nurodytam dvylikos mėnesių laikotarpiui, automatizuota sistema taisomojo paskirstymo mechanizme nedalyvaujančią valstybę narę informuoja apie prašytojų, kuriems ji, jei dalyvautų minėtame mechanizme, būtų paskirtoji valstybė narė, skaičių. Po to valstybė narė sumoka 250 000 EUR solidarumo įmoką už kiekvieną prašytoją, kuris priešingu atveju būtų buvęs paskirtas tai valstybei narei per atitinkamą dvylikos mėnesių laikotarpį. Solidarumo įmoka sumokama valstybei narei, kuri, kaip nustatyta, yra atsakinga už atitinkamų prašymų nagrinėjimą.</p>	<p>3. Pasibaigus 2 dalyje nurodytam dvylikos mėnesių laikotarpiui, automatizuota sistema taisomojo paskirstymo mechanizme nedalyvaujančią valstybę narę informuoja apie prašytojų, kuriems ji, jei dalyvautų minėtame mechanizme, būtų paskirtoji valstybė narė, skaičių. Po to valstybė narė sumoka 60 000 EUR solidarumo įmoką už kiekvieną prašytoją, kuris priešingu atveju būtų buvęs paskirtas tai valstybei narei per atitinkamą dvylikos mėnesių laikotarpį. Solidarumo įmoka sumokama valstybei narei, kuri, kaip nustatyta, yra atsakinga už atitinkamų prašymų nagrinėjimą.</p>

Paaiškinimas

Nustatyta solidarumo įmoka, kurią turi mokėti valstybės narės, atsisakančios (net ir laikinai) dalyvauti perskirstyme, yra priimtina ir grindžiama tinkamu principu. Tačiau siekiant, kad visuomenės nuomonė nepablogėtų, o įvairios valstybės narės nebūtų provokuojamos *a priori* atmesti solidarumo principą, įmokos dydis turėtų būti tvarus ir teisingas. Todėl įmokos dydis (60 000 EUR) turėtų būti nustatytas vadovaujantis teisingais parametrais, kaip antai vidutinių metinių kiekvieno prašytojo priėmimo ir pagalbos jam suteikimo sąnaudų, įskaitant sveikatos priežiūros išlaidas, suma, padauginta iš vidutinės jam suteikto leidimo gyventi ES trukmės.

11 pakeitimas

COM(2016) 271 final

2 straipsnis

Užduotys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Agentūra vykdo šias užduotis:</p> <p>a) [...]</p> <p>b) [...]</p> <p>c) remia valstybes nares įgyvendinant BEPS;</p> <p>d) padeda valstybėms narėms mokyti visų nacionalinių administracijų ir teismų, taip pat už prieglobsčio klausimus atsakingų nacionalinių tarnybų ekspertus, be kita ko, parengia bendrąją mokymo programą;</p> <p>e) [...]</p> <p>f) [...]</p>	<p>Agentūra vykdo šias užduotis:</p> <p>a) [...]</p> <p>b) [...]</p> <p>c) remia valstybes nares bei regionų ir vietos valdžios institucijas įgyvendinant BEPS;</p> <p>d) padeda valstybėms narėms bei regionų ir vietos valdžios institucijoms mokyti visų nacionalinių administracijų ir teismų, taip pat už prieglobsčio klausimus atsakingų nacionalinių tarnybų ekspertus, be kita ko, parengia bendrąją mokymo programą;</p> <p>e) [...]</p> <p>f) [...]</p>

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
g) teikia veiksmingą operatyvią ir techninę pagalbą valstybėms narėms, visų pirma tais atvejais, kai jų prieglobsčio ir priėmimo sistemoms tenka neproporcingai didelis krūvis;	g) teikia veiksmingą operatyvią ir techninę pagalbą valstybėms narėms bei regionų ir vietos valdžios institucijoms , visų pirma tais atvejais, kai jų prieglobsčio ir priėmimo sistemoms tenka neproporcingai didelis krūvis;
(...)	(...)

Paaiškinimas

Kadangi visas pagalbos ir priėmimo paslaugas ar jų dalį dažnai teikia vietos ir regionų valdžios institucijos, EASO turėtų užtikrinti tinkamą paramą ir joms.

12 pakeitimas

COM(2016) 271 final

3 straipsnio 2 dalis

Pareiga geranoriškai bendradarbiauti ir keistis informacija

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Agentūra glaudžiai bendradarbiauja su valstybių narių prieglobsčio institucijomis, nacionalinėmis imigracijos bei prieglobsčio tarnybomis ir kitomis nacionalinėmis tarnybomis, taip pat su Komisija. Agentūra savo pareigas turėtų vykdyti nedarydama poveikio kitoms atitinkamoms Sąjungos įstaigoms pavestoms pareigoms ir glaudžiai bendradarbiauja su tomis įstaigomis bei su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru (UNHCR).	2. Agentūra glaudžiai bendradarbiauja su valstybių narių prieglobsčio institucijomis, nacionalinėmis imigracijos bei prieglobsčio tarnybomis ir kitomis nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos tarnybomis, taip pat su Komisija. Agentūra savo pareigas turėtų vykdyti nedarydama poveikio kitoms atitinkamoms Sąjungos įstaigoms pavestoms pareigoms ir glaudžiai bendradarbiauja su tomis įstaigomis bei su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru (UNHCR).

Paaiškinimas

Kadangi visas pagalbos ir priėmimo paslaugas ar jų dalį prašytojams dažnai teikia vietos ir regionų valdžios institucijos, EASO turėtų tiesiogiai bendradarbiauti ir su jomis.

13 pakeitimas

COM(2016) 272 final

38 straipsnis

Duomenų perdavimas į trečiąsias šalis grąžinimo tikslais

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p>Po 3 punkto įrašyti naują punktą:</p> <p>4. Jokiu būdu negalima perduoti jokios informacijos ar suteikti prieigos prie jos trečiosioms šalims, kurios pagal Direktyvą 2013/32/ES nėra laikomos saugomis trečiosiomis šalimis.</p> <p>5. Jokiu būdu negalima suteikti trečiosioms šalims jokios informacijos apie nepilnamečius, net ir po to, kai jie sulaukia pilnamečystės.</p>

Paaiškinimas

Kadangi visas straipsnis grindžiamas poreikiu sudaryti palankesnes sąlygas repatriacijai, grįžusiems į kilmės šalį prašytojams gali būti taikomos atsakomosios priemonės, ypač tais atvejais, kai kilmės šalis negali savo ruožtu užtikrinti tinkamos duomenų apsaugos. Vis dėlto turėtų būti draudžiama dalytis duomenimis bent jau su tomis trečiosiomis šalimis, kurios nepriskiriamos saugioms šalims, ir suteikti trečiosioms šalims duomenų apie nepilnamečius.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Reformų rinkinio tikslai ir bendrosios nuostatos

1. palankiai vertina Europos Komisijos sprendimą pasiūlyti visos prieglobsčio srities teisės aktų sistemos reformą ir pabrėžia, kad pirmajame reformos dokumentų rinkinyje, pristatytame 2016 m. gegužės 4 d., ir antrajame rinkinyje, paskelbtame 2016 m. liepos 13 d., išdėstyti pasiūlymai (dėl reglamento dėl teisės į prieglobstį pripažinimo kriterijų, dėl reglamento, kuriuo nustatoma vienoda prieglobsčio teikimo procedūra, dėl bendrųjų pagalbos teikimo standartų) yra tarpusavyje susiję. Dabartiniai valstybėse narėse galiojančių teisės, procedūrų ir pagalbos teikimo sistemų skirtumai daro įtaką prieglobsčio prašytojų sprendimams, todėl daugėja antrinio judėjimo atvejų, mažėja atsakingos valstybės narės nustatymo sistemos veiksmingumas ir didėja poreikis pasitelkti Eurodac sistemą bei naudotis Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) pagalba;
2. teigiamai vertina kai kuriuos pirmajame pasiūlymų rinkinyje iškeltus tikslus, t. y. mažinti antrinio judėjimo atvejų skaičių, teisingiau paskirstyti prieglobsčio prašytojus valstybėms narėms, didinti EASO pajėgumą ir pertvarkyti EASO į agentūrą;
3. mano, kad pasiūlyme dėl Dublino reglamento reformos išdėstytas Komisijos požiūris, kad kritiškus sistemos aspektus nulėmė ypatingos krizinės padėty, kurias galima ištaisyti taikant taisomas priemones ir priemones, kuriomis būtų galima sustiprinti pagrindinį kriterijų (ES valstybės narės, į kurią pirmiausia atvykstama, atsakomybė), pernelyg ribotas. Mus ištiko struktūrinė krizė (metinis prašymų skaičius per pastaruosius trejus metus (2013–2015 m.) išaugo trigubai ir viršija 1 200 000, t. y. jų gaunama devynis kartus daugiau nei 1985 m.), todėl ekstremaliųjų situacijų valdymą reikia užtikrinti diegiant stabilią, veiksmingą ir geriau integruotą sistemą;
4. pažymi, kad, pradėjus taikyti prievartos priemones (nepriimtino patikrinimą, juo grindžiamą atsisakymą suteikti pagalbą, paspartintas procedūras), dabartinė sistema įvairiais atžvilgiais taptų dar nelankstesnė; todėl reikia paraginti teisėkūros institucijas kruopščiai patikrinti tokių priemonių suderinamumą su pagrindinėmis teisėmis, ypač labiausiai pažeidžiamų subjektų atveju;
5. mano, kad gebėjimas užtikrinti pirminį priėmimą, laiku išnagrinėti prašytojų prašymus ir išvengti antrinio judėjimo yra veiksniai, nulemiantys prieglobsčio prašymų valdymo ir skirstymo sistemos stabilumą;
6. rekomenduoja įtraukti teigiamus Komisijos pasiūlymo aspektus (šeimos nario sąvokos išplėtimą įtraukiant brolius bei seseris ir po išvykimo susiformavusius namų ūkius; valstybės narės išduotų dokumentų svarbą, net jei jų galiojimo terminas pasibaigęs), labiau atsižvelgti į prašytojų gyvenimo patirtį, jų profesinę patirtį ir lūkesčius ir taip atgrasyti nuo antrinio judėjimo; pabrėžia, kad tokiomis aplinkybėmis stengiantis išvengti nepageidaujamo antrinio judėjimo, kai tik įmanoma, reikėtų pirmenybę teikti teigiamoms paskatoms, o ne bausmėms;
7. teigiamai vertina paspartintų ir supaprastintų procedūrų taikymą, tačiau pabrėžia, kad jos turėtų būti taikomos siekiant padidinti sistemos veiksmingumą ir spartą, tačiau jomis negalima sumažinti pagrindinių teisių taikymo; be to, mano, kad, net jei prašymai paskelbiami nepriimtinais arba svarstomi taikant paspartintą procedūrą, į juos reikia atsižvelgti apskaičiuojant 36 straipsnyje nustatyto referencinio rakto taikymo rodiklius;
8. yra įsitikinęs, kad visi trys pasiūlymai atitinka subsidiarumo principą, nes juose aiškiai nagrinėjamos tarptautinės problemos – valstybių narių solidarumo, geriau integruotos prieglobsčio sistemos kūrimo ir valstybių narių keitimosi informacija tobulinimo. Atskiros valstybės narės nebūtų pajėgios siekti tokių tikslų. Be to, siūlomoms priemonėms yra būtinos siekiant nustatyti visoje Europos Sąjungoje taikytinas vienodas taisykles; todėl šie principai atitinka ir proporcingumo principą;

Pagrindiniai principai ir taisomosios bei kompensuojamosios priemonės

9. mano, kad didelė pažanga pasiekta nustatant, kad pagal objektyvius parametrus įvertinamas kiekvienos šalies priėmimo pajėgumas yra veiksnys nustatant atsakomybę už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą; tokia galimybė buvo nurodyta dar Komisijos 2016 m. balandžio 6 d. komunikate COM(2016) 197; tačiau yra nusivylęs, kad šis kriterijus gali būti tik papildomas, taikytinas tik krizės atveju;

10. neigiamai vertina aplinkybę, kad Komisijos pasiūlyme visiškai neatsižvelgiama į prašytojų lūkesčius, net jei yra objektyvių duomenų (kalbų mokėjimas, darbiniai gebėjimai, ankstesnės viešnağės), kuriais remiantis būtų galima rekomenduoti juos nukreipti į tam tikrą valstybę narę;

11. todėl siūlo kitaip subalansuoti priėmimo pajėgumo kriterijaus (kuris taikomas turint omenyje prašytojo pageidavimus bei gyvenimo istoriją) ir atvykimo šalies kriterijaus taikymą, jiems priskiriant bent jau vienodą svorį ir juos taikant visais atvejais, atsižvelgiant į 35 straipsnyje nurodytą referencinį raktą;

12. papildomai siūlo, siekiant nustatyti tikrąjį dabartinį valstybės narės priėmimo pajėgumą, atsižvelgti ir į toje valstybėje įregistruotų atvykėlių skaičių, objektyviai darantį poveikį gebėjimui priimti ir valdyti jų srautus, ir įtraukti tokį parametą į 35 straipsnyje minimą referencinį raktą;

13. taip pat siūlytų, vėlgi siekiant įvertinti tikrąjį dabartinį valstybės narės priėmimo pajėgumą, nustatyti terminą, kuriam pasibaigus valstybė narė, kuri nagrinėjo prašymą dėl tarptautinės apsaugos, nebetenka atsakomybės, nustatytos 3 straipsnio 5 dalyje, to paties prašytojo papildomo nusiskundimo ar paskesnio prašymo nagrinėjimą. Galėtų būti nustatytas penkerių metų terminas, kuris yra gerokai ilgesnis nei šiuo metu galiojantis terminas;

14. ragina valstybes nars sukurti patikimas, skaidrias ir teisingas vidaus sistemas, kurios leistų paskirstyti užduotį priimti migrantus savo teritorijose. Kuriant tokias sistemas turi būti atsižvelgta į atitinkamus socialinius ir ekonominius duomenis, į tai, kaip anksčiau skirtingiems miestams ir regionams sekėsi priimti migrantus ir į migrantų integracijos poreikius bei perspektyvas, taip pat pirmiausia padėti tiems miestams ir regionams, kurie dėl savo geografinės padėties patiria itin didelį spaudimą;

15. teigiamai vertina tarptautinės apsaugos prašytojų taisomojo paskirstymo mechanizmą; tačiau pažymi, kad Komisijos nustatytas šio mechanizmo taikymo slenkstis yra toks aukštas, kad (pvz., atsižvelgiant į trejų pastarųjų metų duomenis) toks mechanizmas gali būti nepritaikomas net krizės atveju ir nebūtų gauta jokios struktūrinės naudos;

16. mano, kad labai svarbu nepakenti solidarumui pernelyg didinant naštą valstybėms narėms, veiksmingai taikyti teisėtos migracijos taisykles laikantis teisinės valstybės principų;

17. pažymi, kad nustatyta solidarumo įmoka, mokama valstybių, kurios nusprendžia laikinai nedalyvauti automatizuotoje persikirstymo sistemoje, yra per didelė ir atsieta nuo objektyvių bei teisingų parametrų, kaip antai pagalbos tam tikrą laikotarpį išlaidų; todėl siūlo ją sumažinti, tuo tikslu ją apskaičiuojant pagal vidutines metines išlaidas vienam prieglobsčio gavėjui (atsižvelgiant į turimus duomenis, galima daryti prielaidą, kad jos siekia 20 000 EUR) ir vidutinę teisėto buvimo šalyje trukmę (leidimai išduodami trejiems–penkeriems metams);

18. taip pat pažymi, kad Komisijos siūloma solidarumo įmoka taikoma tik tais atvejais, kai valstybės nusprendžia nebedalyvauti sistemoje, ir kad nėra numatyta jokių sankcijų už sprendimų dėl prieglobsčio prašytojų arba gavėjų persikirstymo ar jų priėmimo išlaidų apmokėjimo nevykdymą, nors, turimais duomenimis, jų vykdymo koeficientas visiškai nepakankamas (apie 25 %). Todėl Komitetas siūlo, kad, sustiprinus Europos prieglobsčio paramos biurą ir pavertus jį agentūra, pastarajai būtų pavesta stebėti ir informuoti apie įsipareigojimų nevykdymą, taip siekiant ir Europos Komisijos sankcijų skyrimo; priešingu atveju prašo sustiprinti Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondą arba įsteigti naują solidarumo fondą, kurio lėšomis būtų remiamos valstybės narės bei regionų ir vietos valdžios institucijos, atsidūrusios nepalankioje padėtyje dėl neįvykdyto perkėlimo arba uoliausiai vykdytųjų sprendimus ir priėmusios daugiausia prieglobsčio prašytojų;

19. be to, pabrėžia, kad būtina sumažinti Europos Komisijos siūlomo solidarumo įnašo dydį (kaip siūloma šioje nuomonėje) siekiant išvengti Europos piliečių nepritarimo ir pasitikėjimo Europos Sąjunga sumažėjimo;

20. pakartoja savo raginimą suteikti vietos ir regionų valdžios institucijoms tiesioginę prieigą prie atitinkamų ES lėšų, skirtų migrantų priėmimui ir integracijai, nes jos šiose srityse atlieka svarbias užduotis;

Sistemos stiprinimo priemonės, procedūros ir terminai

21. rekomenduoja atsisakyti skausmingiausių priemonių (atsisakymo suteikti pagalbą, išskyrus sveikatos priežiūros paslaugas), kuriomis paminamos asmenų, kurių prašymai paskelbti nepriimtinais arba kurie, laukdami, kol prašymas bus išnagrinėtas atsakingoje šalyje, atvyksta į kitas valstybes nares, pagrindinės teisės;

22. tačiau siūlo toliau riboti už pirmojo prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės atsakomybės laikotarpį, visgi nustatant gerokai ilgesnį nei dabartinis terminą (pvz., penkerių metų vietoj 12 mėnesių);

23. prašo sutrumpinti laikotarpį, per kurį tarptautinės apsaugos gavėjams suteikiamas ilgalaikio gyventojų statusas, ypač jeigu jie turi svarbių ryšių su kitomis šalimis nei tos, kuriose nagrinėjamas prieglobsčio prašymas, nes ši aplinkybė galėtų būti paskata atsisakyti antrinio judėjimo;

24. kadangi prieglobsčio prašymų paskirstymas valstybėms narėms susijęs su jų taikomomis procedūromis (jomis daromas poveikis prašytojų pasirinkimui ir pradedamos lenktynės dėl žemesnių standartų, siekiant atgrasyti nuo atvykimo), mano, kad ypač svarbu per vidutinės trukmės laikotarpį pasiekti, kad Europos šalys tarpusavyje pripažintų sprendimus prieglobsčio srityje, o prašymai būtų tiesiogiai nagrinėjami ne tik valstybių narių institucijų, bet ir ES prieglobsčio agentūros;

25. rekomenduoja, kad terminas „nepilnamečių atstovai“ teisiniame tekste būtų aiškinamas ir jį būtų galima aiškinti, prireikus iš dalies keisti „nepilnamečių teises ginančiu atstovu“ arba vartoti kitą terminą atsižvelgiant į atitinkamas nacionalines aplinkybes, kuris reikštų asmenį arba nuo administracijos nepriklausomą instituciją, paskirtą remiantis įstatymais arba teisminės institucijos ir tik siekiant apsaugoti nepilnamečio interesus;

Nelydimi nepilnamečiai

26. turėdamas omenyje į Europą atvykusių nelydimų nepilnamečių skaičių (2015 m. jų atvyko 88 000, t. y. 6,7 % visų prieglobsčio prašytojų), rekomenduoja gerinti pagalbos jiems teikimo struktūrą ir sąlygas (kadangi tuo dažnai tenka pasirūpinti vietos valdžios institucijoms, šiuo atžvilgiu labai svarbus į liepos 13 d. pateiktą pasiūlymų rinkinį įtrauktas pasiūlymas reformuoti priėmimo sąlygų direktyvą);

27. rekomenduoja tobulinti psichologinę pagalbą nelydimiems nepilnamečiams ir geriau juos išklausti, siekiant sudaryti jiems geresnes sąlygas gauti teisinę pagalbą bei geriau ją suprasti. Komitetas rekomenduoja remti nepilnamečių nepilnamečių teises ginančių atstovų darbą, gerinti jų mokymą ir didinti savarankiškumą, tuo tikslu pasitelkiant ir EASO bei pilietinės visuomenės paramą;

28. rekomenduoja skatinti tinkamą informavimą ir kultūrinį tarpininkavimą vietovėse, kuriose gyvena nelydimi nepilnamečiai, kartu taip siekiant ir išvengti nepasitikėjimo bei įtarumo jų atžvilgiu;

29. rekomenduoja rasti pereinamojo laikotarpio sprendimų, kurie taptų alternatyva neatidėliotinai repatriacijai sulaukus pilnametystės (prieš tai suteikus bendrąją laikiną apsaugą), turint omenyje tai, kad tuo metu jie gali studijuoti pagal tam tikras mokymo programas;

30. laikosi nuomonės, kad principo, kad nepilnamečiai neturi būti perkelti iš ten, kur yra, svarbiausia laikytis ir tuo atveju, kai po neleistino antrinio judėjimo jie aptinkami ne toje valstybėje narėje, į kurią atvyko;

31. mano, kad apsauga ir pagalba turi būti suteikiamos ir tuo atveju, kai esama abejonių dėl asmens nepilnametystės, kol gali vykti teisinė gynyba ir neišsprendžiamas atitinkamas teisinis ginčas;

Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra

32. teigiamai vertina tai, kad Europos Sąjungos prieglobsčio agentūrai (dabartiniam EASO) bus pavesta teikti operatyvią ir techninę pagalbą, rengti mokymus ir suteikta galimybė imtis veiksmų (16 straipsnis) tuo atveju, kai tam tikra valstybė narė patiria itin didelį spaudimą (22 straipsnis), net jeigu ji to neprašo;

33. ragina geriau užtikrinti Eurostatui pateikiamų duomenų savalaikiškumą, vienodumą ir išsamumą, prižiūrint EASO. Tai turėtų apimti duomenis apie perkėlimo arba repatriacijos tikslais sulaikytų asmenų procentinę dalį, atitinkamų sprendimų pagrindimą, perkeltųjų asmenų procentinę dalį ir statistinius duomenis apie nepilnamečius;
34. siūlo daugiau lėšų investuoti į valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų valdomas priėmimo ir integracijos sistemas, skatinti jas diegti jau vykstant prieglobsčio procedūrai, taip pat, remiant EASO, skatinti keistus sprendimais ir gerąja praktika, be kita ko, ir vietos valdžios institucijas;
35. rekomenduoja tobulinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą valstybių narių, regionų ir vietos valdžios institucijų keitimosi informacija ir šeimos ryšių aptikimo srityje;
36. rekomenduoja didinti pirminio priėmimo centrų pajėgumą, siekiant užtikrinti šiame reglamente nustatytų perkėlimo procedūrų spartą ir teisingumą;

Eurodac

37. mano, kad reikia pritarti tiek pasiūlyme dėl Eurodac numatytam į registrus įtraukiamų nepilnamečių amžiaus ribos sumažinimui (nuo 14 iki 6 metų), nes apie daugelio asmenų dingimą pranešama per vėlai, tiek dalijimuisi duomenimis su ES agentūromis ir valstybių narių institucijomis; tačiau mano, kad, priešingai nei siūlo Komisija, reikia ir toliau drausti dalytis duomenimis su trečiosiomis šalimis.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 8 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

Europos regionų komiteto nuomonė. Teisėta migracija

(2017/C 185/13)

Pranešėjas	Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPP), Vakarų Pamaro Lenkijos vaivadijos maršalka
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo siekiant dirbti aukšto lygio įgūdžių reikalaujantį darbą sąlygų
	COM(2016) 378 final

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

2 straipsnio h punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>aukštojo mokslo kvalifikacija – diplomai, pažymėjimas ar kitas formalios kvalifikacijos įrodymas, kurį išdavė kompetentinga institucija ir kuriuo patvirtinama, kad sėkmingai baigta aukštojo mokslo ar lygiavertė tretinio mokslo programa, t. y. kursai, organizuojami švietimo įstaigos, kurią valstybė, kurioje ji yra, yra pripažinusi aukštojo mokslo įstaiga ar lygiaverte tretinio lavinimo institucija, jeigu studijos šiai kvalifikacijai įgyti truko ne trumpiau kaip trejus metus ir atitinka bent 2011 m. ISCED 6 lygį arba EKS 6 lygį pagal nacionalinę teisę;</p>	<p>aukštojo mokslo kvalifikacija – diplomai, pažymėjimas ar kitas formalios kvalifikacijos įrodymas, kurį išdavė kompetentinga institucija ir kuriuo patvirtinama, kad sėkmingai baigta aukštojo mokslo ar lygiavertė tretinio mokslo programa, t. y. kursai, organizuojami švietimo įstaigos, kurią valstybė, kurioje ji yra, yra pripažinusi aukštojo mokslo įstaiga ar lygiaverte tretinio lavinimo institucija, jeigu studijos šiai kvalifikacijai įgyti truko ne trumpiau kaip trejus metus ir atitinka bent 2011 m. ISCED 6 lygį arba EKS 6 lygį pagal nacionalinę teisę; pabėgėlio arba papildomos apsaugos statusą turintiems asmenims, kurie gyvena ES teritorijoje, bet neturi dokumentų, būtinų jų kvalifikacijai įrodyti, valstybės narės numato atitinkamas papildomas procedūras jų išsilavinimo ir kvalifikacijos lygiui nustatyti;</p>

Paaiškinimas

Būtina iš naujo apibrėžti šią sąvoką, kad būtų atsižvelgta į tai, kad gali būti daug pabėgėlių, negalinčių dokumentais pagrįsti savo profesinės kvalifikacijos. Siūlomos direktyvos nuostatos turėtų numatyti kur kas lankstesnį požiūrį į šį klausimą nei yra dabar. Todėl RK atkreipia dėmesį į esamus dokumentus, kuriuose išdėstyta šioje srityje sukaupta patirtis, ypač į šiuo metu rengiamą priemonių rinkinį, skirtą trečiųjų šalių piliečių įgūdžių profiliui nustatyti, kaip pasiūlyta Europos naujų įgūdžių darbotvarkėje. Taip pat siūloma pasinaudoti Europos regionų patirtimi šioje srityje.

2 pakeitimas

2 straipsnio i punktas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>aukšto lygio profesiniai įgūdžiai – įgūdžiai, kuriuos patvirtina ne trumpesnė kaip trejų metų profesinė patirtis, lygiavertė aukštojo mokslo kvalifikacijai, kuri būtina darbo sutartyje ar įpareigojančiame darbo pasiūlyme nurodytai profesijai ar sektoriui;</p>	<p>aukšto lygio profesiniai įgūdžiai – įgūdžiai, kuriuos patvirtina ne trumpesnė kaip trejų metų profesinė patirtis, lygiavertė aukštojo mokslo kvalifikacijai, kuri būtina darbo sutartyje ar įpareigojančiame darbo pasiūlyme nurodytai profesijai ar sektoriui; pabėgėlio arba papildomos apsaugos statusą turintiems asmenims, kurie gyvena ES teritorijoje, bet neturi dokumentų, būtinų jų aukšto lygio profesiniams įgūdžiams įrodyti valstybės narės numato atitinkamas papildomas procedūras jų kompetencijai ir profesinei patirčiai nustatyti;</p>

Paaiškinimas

Žr. ankstesnį punktą.

3 pakeitimas

6 straipsnio 4 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Valstybės narės gali atmesti ES mėlynosios kortelės paraišką, kad užtikrintų etišką įdarbinimą sektoriuose, kuriuose kilmės šalyse trūksta kvalifikuotų darbuotojų.</p>	<p>Valstybės narės gali atmesti ES mėlynosios kortelės paraišką, kad užtikrintų etišką įdarbinimą sektoriuose, kuriuose kilmės šalyse trūksta kvalifikuotų darbuotojų. Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į įdarbinimo proceso etikos aspektus, valstybės narės turėtų naudotis tarptautinių organizacijų parengtais standartais, pvz., Tarptautinės migracijos organizacijos arba IRIS stebėsenos sistemos standartais.</p>

Paaiškinimas

Etikos klausimai yra ypač svarbūs įdarbinant aukšto lygio įgūdžių turinčius darbuotojus. Taip yra dėl to, kad Europos darbdaviams dažnai reikia tokių profesijų darbuotojų, kurių reikia ir trečiojoje šalyse dėl didelio įgūdžių trūkumo. Masinis ir nekontroliuojamas išvykimas gali lemti ilgalaikį socialinės ir ekonominės padėties kilmės šalyse blogėjimą ir taip veiksmingai didinti migraciją. Siūloma etiško įdarbinimo nuostatas papildyti praktiniais principais, kuriuos, be kita ko, yra parengusios tarptautinės organizacijos. Todėl reikėtų atkreipti dėmesį į Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) ir IRIS stebėsenos sistemos viešojo ir privačiojo sektorių aljanso už sąžiningą ir etišką įdarbinimą (PPA) iniciatyvą.

4 pakeitimas

12 straipsnio 1 dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Pripažinti darbdaviai. Valstybės narės gali nuspręsti numatyti darbdavių pripažinimo procedūras pagal savo nacionalinę teisę arba administracinę praktiką, kad būtų taikomos supaprastintos ES mėlynosios kortelės gavimo procedūros.</p> <p>Jeigu valstybė narė nusprendžia numatyti pripažinimo procedūras, ji atitinkamiems darbdaviams suteikia aiškią ir skaidrią informaciją apie, be kita ko, patvirtinimo sąlygas ir kriterijus, pripažinimo galiojimo laikotarpį ir sąlygų nevykdymo pasekmes, įskaitant galimą pripažinimo panaikinimą ir galiojimo nepratęsimą, taip pat taikytinas sankcijas.</p>	<p>Pripažinti darbdaviai. Valstybės narės gali nuspręsti numatyti darbdavių pripažinimo procedūras pagal savo nacionalinę teisę arba administracinę praktiką, kad būtų taikomos supaprastintos ES mėlynosios kortelės gavimo procedūros.</p> <p>Šiais kriterijais bus atsižvelgta į įdarbinimo proceso etikos aspektus (visų pirma įmonės ankstesnę patirtį įdarbinant aukšto lygio įgūdžius turinčius trečiųjų šalių piliečius) ir kartu su regioninėmis ir vietos lygmens institucijomis bus parengtas įmonių sąrašas.</p> <p>Jeigu valstybė narė nusprendžia numatyti pripažinimo procedūras, ji atitinkamiems darbdaviams suteikia aiškią ir skaidrią informaciją apie, be kita ko, patvirtinimo sąlygas ir kriterijus, pripažinimo galiojimo laikotarpį ir sąlygų nevykdymo pasekmes, įskaitant galimą pripažinimo panaikinimą ir galiojimo nepratęsimą, taip pat taikytinas sankcijas.</p>

Paaiškinimas

Siūloma įrašyti specialias sąlygas dėl „pripažinto darbdavio“ statuso įgijimo, atsižvelgiant į vietos ir regionų aspektą bei etinius įdarbinimo aspektus. Regionų komitetas siūlo, dalyvaujant vietos ir regionų institucijoms, parengti sąrašą bendrovių, kurioms taikomos supaprastintos procedūros, ir atsižvelgti į etinius įdarbinimo aspektus.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios rekomendacijos

1. palankiai vertina ES institucijų pastangas užtikrinti pakankamą aukšto lygio įgūdžių turinčių darbuotojų pasiūlą stiprinant bendrus ES standartus ir procedūras, taikomas tokių migrantų patekimui į ES darbo rinką; atsižvelgiant į tai, siūlomi sprendimai yra žingsnis teisinga linkme ir bent iš dalies reakcija į kritiką dėl šios direktyvos;
2. mano, kad nustatyti ir propaguoti veiksmingus būdus teisėtam, dokumentus turinčių trečiųjų šalių piliečių atvykimui turėtų išlikti vienu migracijos politikos ES, valstybių narių ir regionų lygmeniu prioritetu; Šiuo požiūriu patobulinta teisinė, kvalifikuotiems migrantams skirta sistema yra viena svarbiausių visapusiškos ES migracijos politikos, grindžiamos pagarba žmogaus teisėms, tarptautiniams įsipareigojimams ir solidarumui, vystymo dalių;
3. mano, kad Europos Sąjungos ilgalaikis tikslas išlikti konkurencinga pasaulyje verčia sukurti ir pakeisti visapusišką strategiją žmogiškajam kapitalui, taip pat finansinėms investicijoms iš trečiųjų šalių, pritraukti. Pastarasis elementas yra svarbus kiekvienai ekonominei sistemai, pageidaujant pakelti savo inovatyvumo, technologijų ir konkurencingumo lygį. Tačiau jis yra itin svarbus kai kurių valstybių narių demografinėmis aplinkybėmis ir ES darbo rinkų patiriamų problemų kontekste;
4. pažymi, kad ES jau susiduria su struktūriniu darbuotojų trūkumu tam tikruose sektoriuose, o nepalankios demografinės tendencijos šiuos trūkumus dar labiau padidins. Be to, šiuo metu Europos Sąjunga praranda konkurencinę kovą dėl talentų su tokiais pasaulinio masto žaidėjais kaip JAV, Kanada ir Australija;

5. atkreipia dėmesį į tai, kad darbuotojų iš trečiųjų šalių įdarbinimo priemonės negali ir neturėtų pakeisti didelio masto, ilgalaikių investicijų į ES gyventojų švietimą ir profesinį mokymą. Atsižvelgiant į tai, kad daugelis šalių, ypač Rytų Europos šalys, susiduria su protų nutekėjimo (igūdžių emigracijos) reiškiniu ir dėl to šaliai (regionui) kyla pavojus, kad mažes gyventojų skaičius ir emigruos intelektualai, tokios investicijos turėtų dažniau nei iki šiol būti skiriamos toms profesijoms, kurios laikomos strategiškai svarbiomis arba kuriose nustatytas darbuotojų trūkumas, ir kurti specialias priemones, skirtas remti tuos asmenis, kurie nori įgyti šias profesijas;

6. palankiai vertina platų konsultacijų procesą, kurio metu buvo rengiama ir dabartinė direktyvos redakcija, tačiau yra susirūpinęs, kad pernelyg mažai buvo nuveikta regionų lygmeniu įtraukiant vietas ir regionų valdžios institucijas, kurios geriausiai žino vietas ir regionų darbo rinkų poreikius;

7. taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad vietas ir regionų valdžios institucijos atlieka labai svarbų vaidmenį teikiant viešąsias paslaugas imigrantams, susijusias su patekimu į darbo rinką, taip pat kitais integracijos aspektais (švietimo, būsto, sveikatos priežiūros ir kt.);

8. pabrėžia, kad regionų lygmens institucijos atlieka svarbų vaidmenį nustatant darbo rinkos poreikius, taip pat apibrėžiant sąlygas, kurioms esant būtinas apsaugos procedūrų įgyvendinimas (darbo rinkos tyrimas). Be to, šios institucijos galėtų sukurti palankias sąlygas siūlomoms priemonėms įgyvendinti ir kritinei masei sukurti – būtinus norint atkreipti dėmesį į mėlynosios kortelės procedūrą;

Dabartinių priemonių vertinimas

9. pažymi, kad 2009 m. patvirtintos priemonės nepateisino lūkesčių. Viena iš priežasčių buvo ta, kad nacionalinės sistemos galėjo egzistuoti kartu su nustatytosiomis direktyvoje;

10. atkreipia dėmesį į tai, kad ankstesnė patirtis įgyvendinant mėlynosios kortelės procedūras parodė, kad nors Europos Komisija siekia, kad migracijos politika ir sektorių priemonės būtų europinio lygmens, valstybės narės yra pasiryžusios išlaikyti ir skatinti nacionalinius sprendimo būdus;

11. pažymi, kad ir 2009 m. nustatytais taisyklėmis nebuvo patenkinta daugelis poreikių ir migrantų bei darbdavių lūkesčių, veikia ES tęsiama suskaidyta sistema, kuri apskritai nesuteikia pakankamai teisių aukštos kvalifikacijos darbuotojams ir jų šeimoms ir dėl kurios darbo ieškantys asmenys, darbdaviai ir valstybių narių administracijos patiria daug išlaidų, kurios žinomumas už ES ribų mažas ir kuri apskritai taip ir netapo patrauklesnė;

Siūlomos priemonės: su jomis susijusi galima rizika ir jų trūkumai

12. palankiai vertina pasiūlymus, kuriais siekiama sumažinti pajamų ribas, įgyvendinti vidaus judumą skatinančias priemones, sudaryti palankesnes sąlygas gauti ilgalaikį leidimą gyventi ir atsižvelgti į jau gyvenančius ES migrantus;

13. atsižvelgdamas į nuolat augančią konkurenciją dėl talentingų žmonių, svarsto, ar nevertėtų į Europos migracijos sistemą įtraukti pasiūla arba taškais grindžiamos sistemos (PBS) arba mišrios sistemos, parengtos pagal šalių, kurios veiksmingiau pritraukia aukšto lygio igūdžius turinčius darbuotojus (Australija, Kanada), pavyzdį, elementus;

14. pabrėžia, kad aukšto lygio igūdžius turintiems asmenims tokie motyvai kaip karjeros galimybės, prieiga prie įrangos, bendravimo kalba ir kvalifikaciją atitinkantis darbas lemia jų sprendimus; Regionų komitetas yra susirūpinęs, kad siūlomomis priemonėmis vis dar menkai atsižvelgiama į šiuos klausimus;

15. palankiai vertina tai, kad pripažįstama, jog mėlynoji kortelė gali būti išduota ne tik darbuotojams, atvykstantiems į ES, bet ir tiems, kurie jau yra atvykę;

16. tačiau kartu mano, kad reikia paaiškinti, kodėl ši galimybė turėtų būti suteikta tik pripažintiems pabėgėliams. Siūloma direktyva akivaizdžiai nenumato šios galimybės sezoniniams ir komandiruotiesiems darbuotojams, taip pat asmenims, kurių prašymas suteikti pabėgėlio statusą vis dar nagrinėjamas; Nors Regionų komitetas supranta politines šio sprendimo priežastis, vis tik mano, kad atveriant kelią kvalifikaciją atitinkančiam darbui kitų kategorijų asmenims, gyvenantiems ES, galėtų atsirasti stabilesnės perspektyvos atitinkamiems migrantams ir darbdaviams ir taip būtų galima geriau panaudoti žmogiškąjį kapitalą, nebūtinai didinant imigracijos mastą;

17. atkreipia dėmesį į tai, kad priemonėmis, skirtomis trečiųjų šalių piliečių įdarbinimui profesijose, kuriose reikalingi aukšto lygio įgūdžiai, turėtų būti siekiama ne tik pritraukti imigrantus, bet ir sudaryti palankias sąlygas jiems pasilikti ES ir veiksmingai juos integruoti;

18. siūlo aukšto lygio įgūdžius turinčių darbuotojų įdarbinimo klausimą spręsti holistiškai ir nuosekliai, laikantis migracijos proceso logikos: pradedant įdarbinimu, leidimu įvažiuoti į šalį ir įgūdžių nustatymu ir baigiant veiksminga integracija ir galiausia judėjimo laisve ES darbo rinkoje;

19. atsižvelgdamas į siūlomas priemones, mano, kad būtina sukurti bendrą, visuotinai pripažintą duomenų apie aukšto lygio įgūdžių turinčių darbuotojų paklausą įvairiose profesijose ir darbo rinkose rinkimo metodą. Norint sukurti mechanizmus, kuriais būtų galima veiksmingiau nei dabar užpildyti valstybių narių darbo rinkų spragas, reikėtų toliau vystyti tokias iniciatyvas kaip EURES portalas, Europass ir veiksmai, kurie šiuo metu yra numatyti pagal Naują įgūdžių darbotvarkę, kurie leistų suburti darbdavius, ieškančius darbo ieškančių asmenų ir reikiamus įgūdžius turinčių potencialių darbuotojų; pabrėžia galbūt pagrindinį Europos regionų vaidmenį renkant šiuos duomenis;

20. nuogaustauja, kad siūlomomis priemonėmis gali būti nepakankamai atsižvelgiama į jaunų absolventų, kurių pajamos gali būti pernelyg mažos, kad atitiktų direktyvoje nustatytus kriterijus;

21. pabrėžia, kad kvalifikacijų pripažinimo klausimas (ir praktiniai šio proceso aspektai) bus ypač svarbūs asmenų, kurie pirmą kartą tampa galimais šios sistemos paramos gavėjais: pripažintais pabėgėliais ir papildomos apsaugos statusą turinčiais asmenimis, atveju. Galima tikėtis, kad šie asmenys kvalifikacijos įrodymus gaus ypač sunkiai ir sudėtingai;

22. pabrėžia, kad reikėtų labiau atsižvelgti į etinius aspektus, susijusius su aukšto lygio įgūdžius turinčių darbuotojų iš trečiųjų šalių įdarbinimu, ir kad reikėtų sukurti veiksmingus būdus, kaip užkirsti kelią protų nutekėjimui iš mažiau išsivysčiusių šalių, kuriose žmogiškojo kapitalo lygis ir taip neaukštas;

23. siūlo išsamiai ir patikimai išanalizuoti aukšto lygio įgūdžius turinčių darbuotojų išvažiavimą iš trečiųjų šalių ir galimą protų nutekėjimo poveikį. Šio tyrimo rezultatai turėtų būti naudojami siekiant parengti bendras –ES ir migrantų kilmės šalių – priemones, skirtas išvengti neigiamo migracijos poveikio ir, jei įmanoma, rasti visiems naudingus sprendimus (migracija, kuri naudinga tiek kilmės ir kelionės tikslo šalims, tiek patiems migrantams);

24. atkreipia dėmesį į tai, kad bet koks migracijos procesas yra sudėtingas, daugiapakopis reiškinys – tiek kelionės tikslo šalys, tiek ir migrantų kilmės šalis atlieka vieną pagrindinių vaidmenų jame. Be kita ko, atsižvelgiant į pirmiau nurodytus etikos klausimus, ragina sustiprinti ES ir migrantų kilmės šalių ir tranzito šalių, taip pat regionų ir vietos lygmeniu, institucijų dialogą ir glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje. Remdamasis tarptautinės viešosios teisės instrumentais šis bendradarbiavimas turėtų naudotis esamomis struktūromis ir platformomis, pavyzdžiui, ARLEM, CORLEAP, specialiaja darbo grupe dėl Ukrainos, jungtiniais konsultaciniais komitetais ir darbo grupėmis; siekiant paremti apykaitinės migracijos mechanizmus turėtų būti naudojamos Europos mokymo fondo patirtimi;

25. mano, kad pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, nes tikslo – konkuruoti tarptautinėje rinkoje dėl aukšto lygio įgūdžių turinčių darbuotojų – negalima tinkamai pasiekti valstybės narėms veikiant pavieniui, bet galima tai padaryti ES lygmeniu dėl veiksmų masto. Siūlomos priemonės neviršija to, kas būtina siekiant pagerinti ES gebėjimą pritraukti ir išlaikyti aukšto lygio įgūdžių turinčius trečiųjų šalių piliečius, taip pat didinti jų judumą ir galimybes keisti darbo vietą skirtingose valstybėse narėse paliekant valstybės narėms šiek tiek lankstumo, kad jos pritaikytų sistemą prie savo nacionalinės padėties. Taigi, pasiūlymas atitinka proporcingumo principą;

Regionų vaidmuo

26. pabrėžia, kad migracijos socialinės ir ekonominės pasekmės, tokios kaip jos poveikis darbo rinkų veikimui ir socialinei bei kultūros sritims, labiausiai juntamas vietos ir regionų lygmeniu. Panašiai ir Europos bendras konkurencingumas galėtų būti laikomas abstrakčia sąvoka; svarbiausia užtikrinti konkurencingumą ir aukštą inovatyvumo lygį Europos miestuose ir regionuose, remiantis nepelno organizacijų ir trečiojo sektoriaus kasdien atliekamu darbu;

27. atkreipia dėmesį į tai, kad regioninė perspektyva diskusijose dėl siūlomų priemonių išryškina įvairius paradoksus. Vienas jų yra tai, kad, nors labiausiai išsivystę regionai galbūt ir pritrauks aukšto lygio įgūdžių turinčius imigrantus, jie gali būti labiausiai pageidaujami tuose regionuose, kurie negali jiems pasiūlyti tokių patrauklių darbo ir gyvenimo sąlygų;

28. palankiai vertina apsaugos priemonių, kurios galėtų būti nustatytos tuo atveju, jei tam tikros šalies padėtis darbo rinkoje pablogėtų, išsaugojimą;

29. norėtų pabrėžti, kad, atsižvelgiant į vietos ir regionų aplinkybes, vienas itin svarbus klausimas nėra pakankamai išanalizuotas Komisijos pasiūlyme: kaip padidinti integracijos priemonių veiksmingumą ir kaip pasinaudoti esama geriausia šios srities patirtimi;

30. siūlo vietos ir regioninių partnerių vaidmenį apsvaistinti esant įvairioms aplinkybėms, pavyzdžiui, įsteigiant tarp regionų, šalių ir privačiojo sektoriaus eksperimentines paspartintas sistemas; veiksmingai keičiantis geriausia patirtimi, ypač, kai tai susiję su kvalifikacijų pripažinimu ir struktūrinių neatitikčių sumažinimu bei integracijos veiksmingumo didinimu; ir įgyvendinant sprendimus, užtikrinančius geriausią įmanomą formaliųjų kvalifikacijų ir vietos bei regioninių darbo rinkų poreikių derinimą;

31. pabrėžia, kad reikia daugiau tiesioginių ryšių su įmonėmis komunikacijos lygmeniu įtraukiant jas į integravimo į darbo rinką iniciatyvų rengimą.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 8 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)



Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT